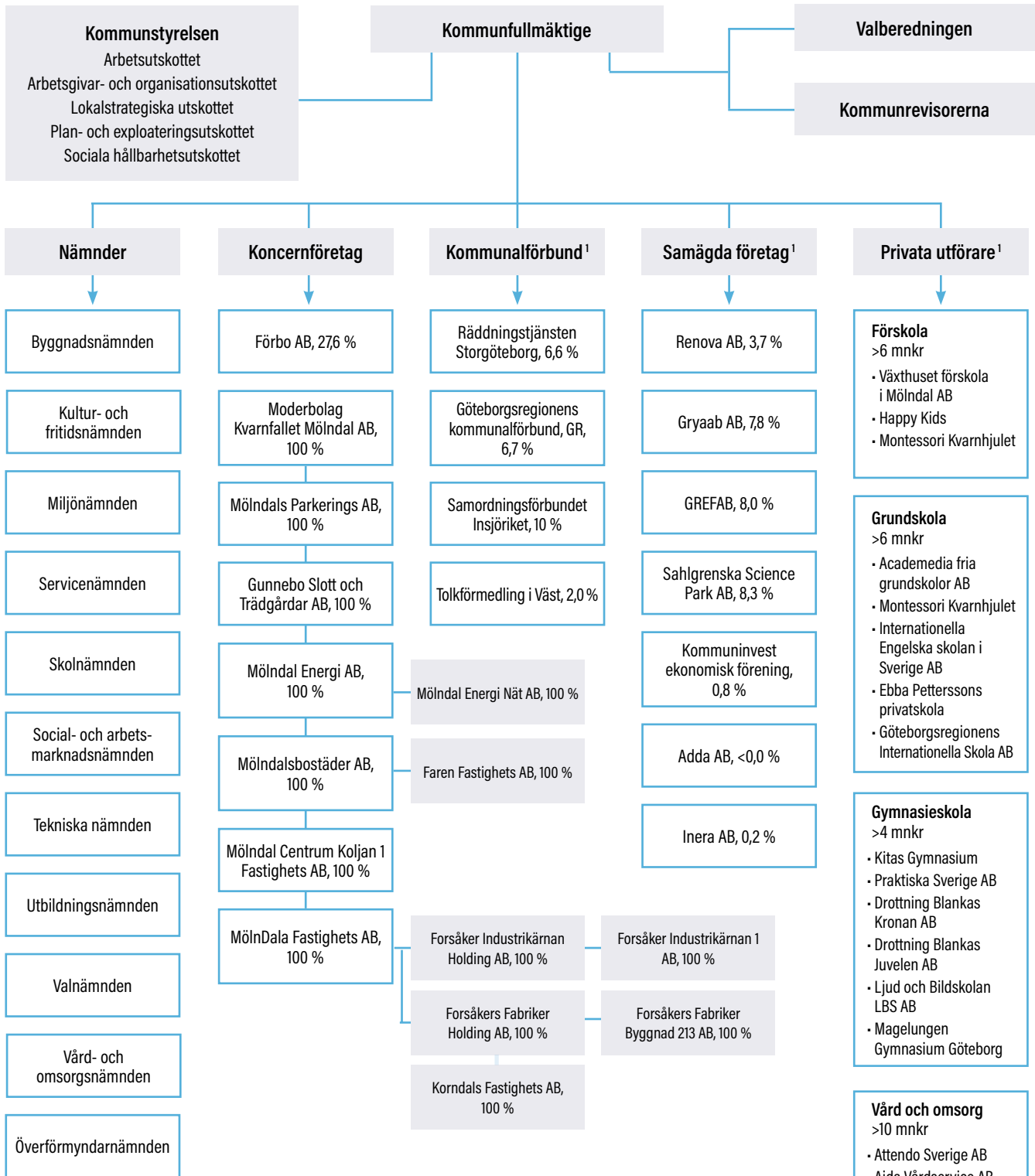

Budget/plan

Mölnåls stad 2024–2026

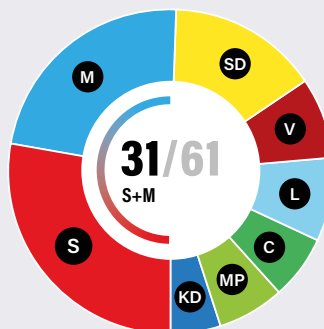
Den kommunala koncernen

Mandatfördelning 2022-2026

Mölndal styrs under mandatperioden 2022-2026 av Samverkan för Mölndal med Stefan Gustafsson (S) som kommunstyrelsens ordförande.

Socialdemokraterna (S)	17
Moderaterna (M)	14
Sverigedemokraterna (SD)	9
Vänsterpartiet (V)	5
Liberalerna (L)	5
Centerpartiet (C)	4
Miljöpartiet (MP)	4
Kristdemokraterna (KD)	3

1) Avser uppgift per 31 december 2022. Uppdateras i årsredovisningen.

Innehåll

Inledning	
En tryggad välfärd i en orolig tid, Samverkan för Mölndal	2
Budgetprocessen	4
Vision och Kommunfullmäktiges mål	
Vision och kommunfullmäktiges mål	6
Ekonomisk översikt och finansiell analys	
Ekonomisk översikt och finansiell analys	10
God ekonomisk hushållning	
God ekonomisk hushållning	18
Verksamhet per nämnd	
Byggnadsnämnden	20
Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder	21
Kultur- och fritidsnämnden	24
Miljönämnden	26
Servicenämnden	27
Skolnämnden	28
Social- och arbetsmarknadsnämnden	31
Tekniska nämnden	33
Utbildningsnämnden	35
Vård- och omsorgsnämnden	38
Ekonomisk sammanställning	
Resultatbudget/plan	40
Kassaflödesbudget/plan	40
Balansbudget/plan	41
Noter	42
Investeringar	
Investeringsbudget/plan	44
Kommentarer till investeringsbudget/plan	50
Exploateringsbudget/plan	54
Kommentarer till exploateringsbudget/plan	57
Övrigt	
Styrprinciper för Mölndals stad	58

En tryggad välfärd i en orolig tid

Sverige och Mölndal möter en svår och utmanande tid. Flera kriser pågår parallellt och förstärker varandra. Otrygghet och osäkerhet ökar både globalt och lokalt. Kriget i Ukraina har snart pågått i två år samtidigt som nya konflikter blossar upp. Polariserings- och otrygghet ökar. En tuff ekonomisk verklighet sätter avtryck i vår vardag och påverkar oss alla. Hemma vid köksbordet kämpar många för att få ekonomin att gå ihop.

I DENNA TUFFA TID står många kommuner inför nedskärningar i välfärden. Mölndals utgångsläge är bättre. Vi har en stabil ekonomi och historiskt goda ekonomiska resultat. Vi har också gjort stora satsningar på den kommunala välfärden de senaste åren.

Med detta sagt kan ingen kommun vila på tidigare prestationer. Händelseutvecklingen under det senaste året har påverkat våra förutsättningar och nu står Mölndal inför stora framtida utmaningar. Stadens långsiktiga finansiella stabilitet påverkas av historiskt höga investeringar på över fyra miljarder kronor för budget/planåren 2024–2026. Störst är behoven inom förskola och skola. Vi kan inte längre finansiera investeringarna själva, utan kommer att ha lån på upp mot 1,5 miljarder kronor 2026.

MED STORA LÅN kommer också ökade räntekostnader vilka tar utrymme från framtida satsningar. Vi tar nu ett gemensamt ansvar för att se till att detta inte sker. Det innebär att vi under 2024 fortsätter att se över våra investeringar. Fokus ska ligga på minskat lånebehov. Vi ska göra ansvarsfulla prioriteringar och inte lämna över stora skulder till våra barn och barnbarn.

Svåra tider kräver tuffa prioriteringar och vägval. För oss ska kärnverksamheten värnas. Vi ska ta Mölndal genom det ansträngda läget med bibehållen verksamhet och mölndalsborna ska känna trygghet i vardagen. Samverkan för Mölndal lägger därför en budget för 2024 som tryggar välfärden. Det reformutrymme som finns satsar vi därför främst på att kompensera stadens verksamheter för ökade drift- hyres-, löne-, pensions- och räntekostnader för att undvika stora underskott i verksamheterna.

Det strukturella resultatet för 2024 budgeteras till en miljon kronor. Det är ett lågt resultat med tanke på kommunens investeringsnivå, men vi vill värna om kontinuiteten i vår kärnverksamhet för att säkra invånarnas välfärd och en god arbetsmiljö för stadens anställda. För 2025 budgeteras det strukturella resultatet till 116 miljoner kronor medans det 2026 budgeteras till 158 miljoner kronor. Vid avstämning mot stadens finansiella mål motsvarar det budgeterade resultatet cirka 3,1 procent i genomsnittlig resultatnivå över sex år, vilket är klart över målet på 1,5 procent.

Samverkan för Mölndals särskilda satsningar för en tryggad välfärd

Vi avsätter ungefär 200 miljoner kronor mer i välfärdssatsningar under 2024, varav cirka 107 miljoner kronor består av pris- och löneuppräknings. Dessa är välbehövliga satsningar på barn, ungdomar, vuxna och äldre för ökad trygghet och folkhälsa, samt tillgänglighet till arbetsmarknaden.

Barn och unga i förskola och skola

Vi utökar satsningar på förebyggande arbete i förskolor och skolor för att främja barns språkutveckling och motverka psykisk ohälsa. Vi förstärker skolmaten för våra elever och avsätter medel för införandet av kommunal resursskola.

Trygghet i hela kommunen

Vi fortsätter avsätta medel för att öka tryggheten i alla kommundelar. Fritidsgårdar i Balltorp och Lindome får utökade öppettider under sommarlovet. Längs Benarebyvägen i Hällesåker ska belysning sättas upp.

Äldre ska få fler friska år

Vi utökar det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för seniorer 65+. Ökad fysisk aktivitet och stärkt digital kompetens ger fler friska år. Vi avsätter budgetmedel för att i god tid säkerställa patientnärvård när mölndalsbor skrivs ut från en sjukhusvistelse.

Satsningar på folkhälsa genom kultur och fritid

Vi avsätter budgetmedel till att täcka ökade kostnader för driften av det nya Åbybadet och isstadion. Det är samtidigt en investering i stärkt folkhälsa. Ett nytt bibliotek i Lindome, i nya lokaler, kommer att stärka kulturen och främja läsandet, inte minst bland barn och unga. Biblioteket höjer också trivselen i Lindome centrum och skapar en ny mötesplats för alla generationer. Ett nytt utegym planeras i Hällesåker.

Arbetsmarknad och ökad jämställdhet

Fler ungdomar ska få möjlighet till sitt första jobb. Därför utökas nuvarande antalet feriejobb med 100 ytterligare platser. Projektet Hon Kan! införlivas i den ordinarie verksamheten så att fler nyanlända kvinnor snabbare ska komma ut i egen försörjning, vilket också stärker jämställdheten. Vi ökar vår samverkan med näringslivet för att kunna matcha deras kompetensbehov med utbildningsinsatser i staden.

Ett grönare Mölndal

Den gröna omställningen ska påskyndas. Vi satsar på att bygga ut laddinfrastruktur i alla kommundelar. Ett nytt cykelgarage i innerstaden ska möjliggöra och underlätta hållbart resande. Ett ökat återbruk ska minska stadens behov av nya möbler och inventarier.

Vi ska ta Mölndal genom det ansträngda läget med bibehållen verksamhet och mölndalsborna ska känna trygghet i vardagen.

VÅR TID KRÄVER långsiktiga, handlingskraftiga och konstruktiva lösningar. För första gången har vi, Socialdemokraterna och Moderaterna, valt att samarbeta för Mölndals bästa. Våra partier är vana att ta ansvar och våga prioritera det som är viktigast. Vi sätter en bättre vardag för mölndalsborna främst, och vi kommer med trygghet i fokus att leda vår kommun genom en orolig tid.

Merjem Maslo

Merjem Maslo (M),
Kommunstyrelsens
vice ordförande

Stefan Gustafsson

Stefan Gustafsson (S),
Kommunstyrelsens
ordförande

Budgetprocessen

Budgeten är mer än ekonomi

Budgeten anger den ettåriga resursfördelningen men fokuserar också på den långsiktiga planeringen och stadens mål. Det ekonomiska utrymmet fastställs av kommunfullmäktige genom att nämnderna vid beslutet om årsbudgeten tilldelas så kallade kommunbidrag. Det är respektive nämnds andel av kommunens budgeterade intäkter från skatt, kommunalekonomisk utjämnings- och generella statsbidrag. Därutöver har respektive nämnd i varierad omfattning ytterligare finansiering genom intäkter som till exempel avgifter och riktade statsbidrag men också i form av interna intäkter då tjänster utförs för andra verksamheter. Budgetarbetet omfattar även en plan över utvecklingen av nämndernas budget under de två följande åren. Att budgeten ska omfatta tre år styrs av kommunallagen, som även innehåller regelverk både vad avser krav på innehåll och process.

Stadens styrprinciper anger att resultatansvaret så långt som möjligt ska kopplas till utförandet av verksamheten så att budgeterade prestations- och servicenivåer uppnås. Samtidigt framgår att det tilldelade kommunbidraget utgör den yttersta gränsen för resursförbrukningen och är överordnat beslut om servicenivå och kvalitetsutfästelser.

Mål för ekonomi och verksamhet

Lagstiftningen om god ekonomisk hushållning föreskriver att fullmäktige ska fastställa finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Regelverket kring god ekonomisk hushållning gäller oavsett i vilken juridisk form en kommun bedriver verksamheten och tillämpas därmed även i förhållande till stadens bolag. Målen och riktlinjerna ska följas upp och utvärderas i årsredovisning och delårsrapport. Revisionen ska i skriftliga utlåtanden bedöma om resultaten i årsbokslut och delårsrapport är förenliga med de mål och riktlinjer som fastställts i budget. Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning samt finansiella mål återfinns i handlingen under avsnittet God ekonomisk hushållning medan verksamhetsmålen finns under avsnittet Vision och mål.

Liksom visionen utgår inte kommunfullmäktiges mål från organisatoriska ramar utan från ett invånarperspektiv. Mot denna bakgrund sker en organisationsövergripande uppföljning av kommunfullmäktiges mål som syftar till att, med mölnålsborna i fokus, belysa resultat och effekter. God ekonomisk hushållning inom verksamheten innebär att uppdragen enligt de politiska målen ska uppfyllas inom den ekonomiska ramen.

Kommunfullmäktiges budgetbeslut i november

Ett viktigt syfte med budgetprocessens utformning är att möjliggöra tid för analys, förankring och dialog med nämnderna. Tanken är att därigenom skapa en gemensam bild av organisationens verksamhet och förutsättningar för att optimera stadens resursanvändning till bästa möjliga verksamhetsresultat. Årets process har utvecklats till att bli mer övergripande och strategisk så att den politiska viljan ges bättre genomslagskraft.

Nämndernas ekonomiska ramar utgår från gällande plan. De är dock inte formellt sett fastslagna av fullmäktige utan spelreglerna anges i kommunstyrelsens budgetanvisningar. Nämnderna får på så sätt besked om inom vilka ekonomiska ramar som de ska planera för det kommande året i ett betydligt tidigare skede än budgetbeslutet i november. Nämndernas budgetförslag för hela planperioden ska lämnas till kommunstyrelsen i juni.

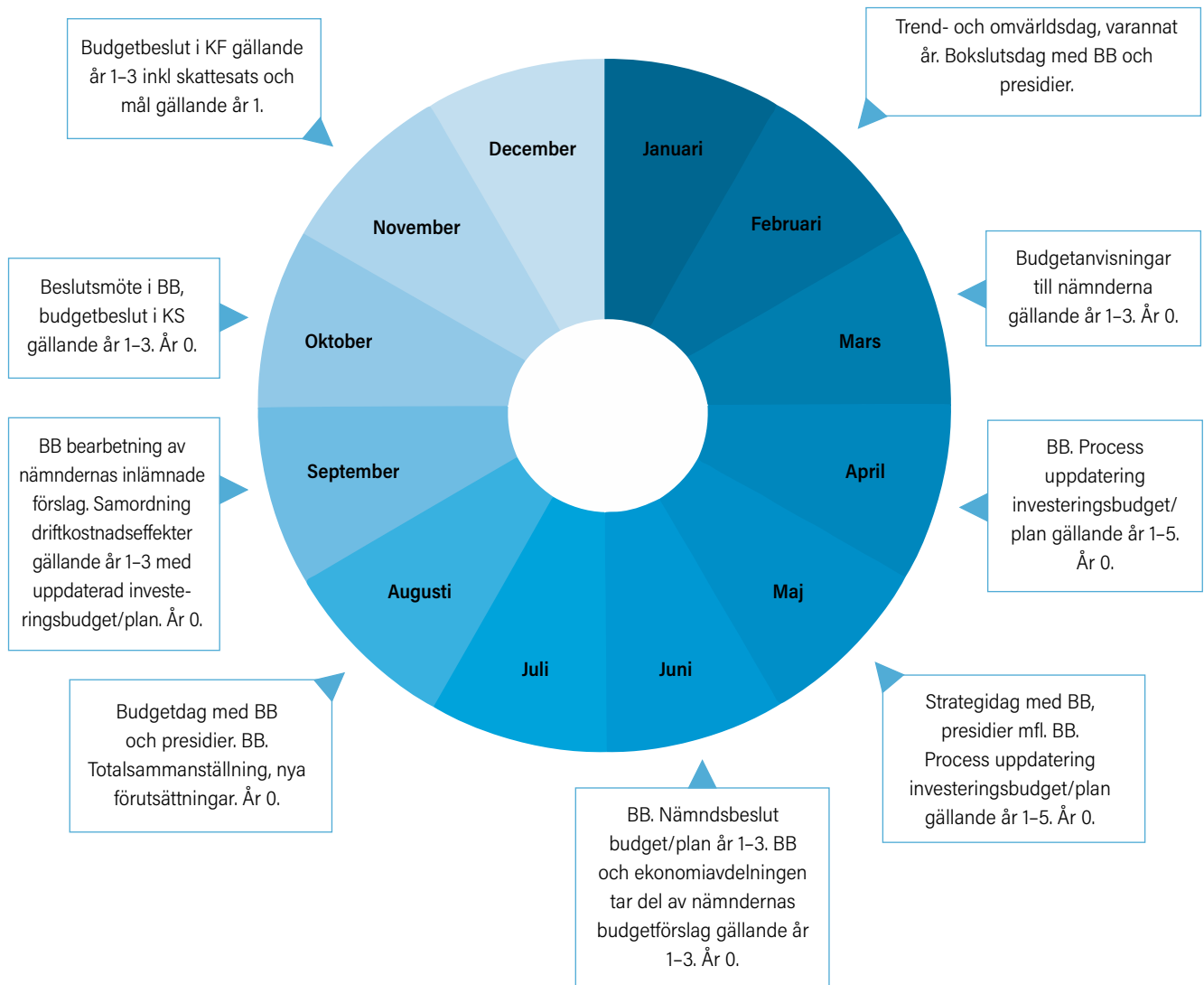
På våren genomförs en bokslutsanalys/bokslutsdialog i form av en bokslutsdag då budgetberedningen samlas tillsammans med nämndpresidier och förvaltningsrepresentanter. Bokslutet ingår som underlag i budgetprocessen och efter samråd med övriga förvaltningar lämnar stadsledningsförvaltningen förslag till beslut om nämndernas eget kapital enligt stadens styrprinciper.

Efter beskedet om ekonomiska ramar har nämnderna i uppdrag att planera verksamheten inom tilldelat utrymme och lämna förslag på fördelning per så kallat kommunbidragsområde, det vill säga kommunfullmäktiges anslagsnivå till nämnderna. Parallellt pågår arbetet med nämndernas verksamhetsplaner där budgeten omsätts till respektive verksamhet. Nämndernas verksamhetsplaner beslutas efter att kommunfullmäktige har antagit budgeten.

Långsiktighet i fokus

Inför den centrala budgetberedningen ska nämnderna lämna budgetförslag som ska beskriva vilken verksamhet som avses att bedrivas inom de ekonomiska ramarna för det kommande budgetåret samt vilka långsiktiga planer som finns för de efterföljande åren. I det sammanhanget sker också den slutliga bearbetningen av det underlag för investeringsbudget/plan som huvudsakligen tas fram under våren.

Enligt budgetanvisningarna ska omvärldsförutsättningar och befintligt nuläge analyseras för att hitta strategier för att använda hela nämndens budgetutrymme på bästa sätt. Nämndpolitikerna förväntas delta i budgetarbetet på ett tidigt stadium och aktivt ta ställning till prioriteringar. Budgetprocessen innehåller också uppdrag till nämnderna att bedöma nödvändiga volymförändringar. Planåren ska vara väl genomarbetade för att organisationen genom en långsiktig prioritering ska anpassa verksamheten till de förändringar och resultatproblem som uppstår.

Förklaringar

I årets process motsvarar:

År -1 = 2022

År 0 = 2023

År 1-3 = 2024-2026

År 1-5 = 2024-2028

Budgetberedning förkortas med BB

Kommunstyrelsen förkortas med KS

Kommunfullmäktige förkortas med KF

Vision och mål

Mölnadal vision 2040

Mölnadal är den hållbara staden där vi lär hela livet. Med kunskap, mod och kreativitet förstärker vi Västsverige.

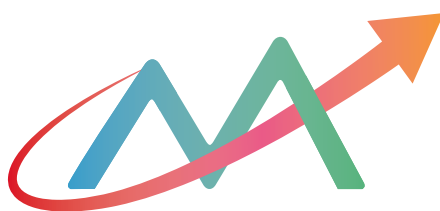

Mölnadal vision 2040 ger en gemensam bild av hur Mölnadal ska vara år 2040. Visionen gäller för alla som bor och verkar i staden.

Vi är en levande kommun där människor möts och är delaktiga. God livskvalitet är den övergripande strävan som genomsyrar allt från stadsplanering till utbildning och omsorg. Idrott och ett rikt

kulturliv är tillgängligt för alla. I Mölnadal kan du styra dina livsval och nå din fulla potential. Vem du än är. Vare sig du vill bo med naturen runt hörnet eller mitt i ett stadsliv. Vårt innovativa näringsliv

är ett av de ledande i utvecklingen av Göteborgsregionen. Hållbara kommunikationer gör det enkelt att leva, verka i och besöka Mölnadal. Tillsammans utvecklar vi vår kommun för kommande generationer.

MÖLNDAL VISION 2040

Om visionen

Mölnadal vision 2040 ger en gemensam bild av hur Mölnadal ska vara år 2040. Visionen gäller för alla som bor och verkar i staden.

Visionen beslutades av kommunfullmäktige 2022 § 86 och är en revidering av tidigare Vision 2022. Uppdraget att aktualitetspröva den tidigare visionen utifrån omvärldsförutsättningar, bland annat den regionala utvecklingsstrategin och Agenda 2030, påbörjades hösten 2021. Resultatet blev en

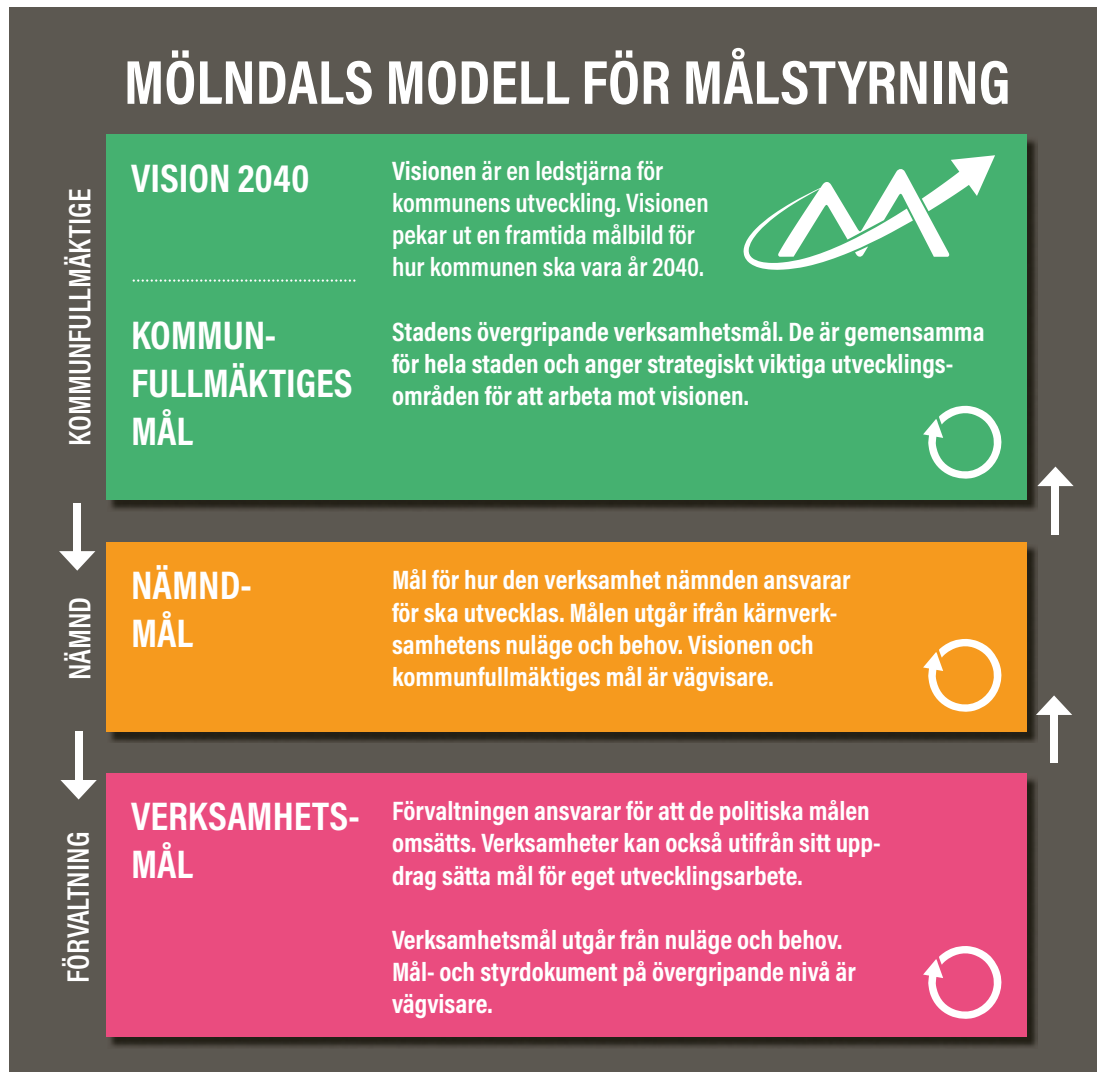
revidering där kärnan i visionen samlades i en visionstext och visionens tidigare strategier och indikatorer togs bort.

Revideringen involverade en mängd olika personer som bor och verkar i Mölnadal. Förutom att enskilda invånare har kunnat lämna sina synpunkter på vad Mölnadal borde sträva efter att bli i framtiden, har även samtal förts med näringsliv, föreningsliv, medarbetare och förtroendevalda. Denna samverkan lägger en god grund för att vi tillsammans utvecklar Mölnadal mot den nya visionen.

Struktur för målstyrning

Mölnalds målstyrningsmodell syftar till att uppnå Mölnald vision 2040. Modellen visar hur staden arbetar för att uppnå Mölnalds vision 2040 och visar hur olika organisatoriska nivåer bidrar till de gemensamma målen. Visionen och kommunfullmäktiges mål är gemensamma för staden att verka mot.

Utöver målstyrningen styrs stadens verksamhet internt av styrdokument på flera nivåer där stadens styrprinciper och reglementen utgör basen för uppdraget.

Pilarna i modellen visar på flöden i organisationen. Politiska mål och styrdokument på olika nivåer anger politiska viljeinriktningar och ambitioner och utgör en övergripande styrning ut i organisationen. Uppföljning ger information från organisationen till ledning och förtroendevalda om hur verksamheten fungerar och är ett tillfälle för analys av om utvecklingen går i önskad riktning. Uppföljning syftar också till verksamhetens egna lärande, analys och utveckling.

Kommunfullmäktiges mål beslutas årligen när det fattas beslut om stadens budget. Vilka resultat som åstadkoms och hur utvecklingen inom målen ser ut följs upp årligen i delårsrapport och årsredovisning. Dessa mål är långsiktiga och övergripande. Nämndens mål är mer verksamhetsnära och beslutas i nämndens verksamhetsplan, som antas årligen. Utifrån mål- och styrdokument på överliggande nivå identifierar verksamheten vilka förflyttningar som ska vara i fokus. Därmed visar modellen på ett tidsperspektiv och en detaljeringsgrad.

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges fem övergripande mål för staden, plus ett internt mål för organisationen, utgör en viktig del av stadens budget. Liksom visionen utgår målen inte från organisatoriska förutsättningar utan tar sikte på nyttan för invånarna. Målen ska ses som inriktningar och vägvisare för vad som ska prioriteras inom stadens arbete den innevarande mandatperioden.

Målen har en tydlig koppling till Agenda 2030 och FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling. Agenda 2030 kräver samhällsomställningar där hållbar utveckling är en bärande utgångspunkt. På lokal nivå har kommuner en stor del av ansvaret för genomförandet av de globala målen, eftersom flera av dem direkt eller indirekt omfattar det som i Sverige ingår i kommunernas grunduppdrag. Genom att kommunfullmäktige i sina mål pekar ut strategiska inriktningar som staden verkar för, bidrar de lokala målen till de globala målen. Direkta och indirekta kopplingar mellan kommunfullmäktiges mål och agendamålen har tagits fram för att tydliggöra hur de lokala målen bidrar till de globala målen. Målen och kopplingarna gäller för hela kommunkoncernen.

Stadsdirektör och stadsdirektörens ledningsgrupp ansvarar ytterst för kommunfullmäktiges mål. Förvaltningschefer är målsansvariga för ett eller två mål var. Utvecklingsarbete inom respektive grunduppdrag bidrar till kommunfullmäktiges mål. Utöver det så sker samordning av förvaltningsövergripande insatser för att utvecklas mot målen via styrgrupperna social hållbarhet och fysisk/ekologisk hållbarhet.

Kommunfullmäktiges mål 2024

Säkerställa likvärdig utbildning av hög kvalitet som främjar livslångt lärande

I förskolor och skolor skapar vi tillsammans förutsättningar för livslångt lärande. Varje barns potential ska tidigt tas till vara så att fler får förutsättningar för goda livsvillkor. Barn och elever ska ha tillgång till stimulerande miljöer som präglas av nytänkande och arbetsro. Med kunskaps- och framtidsorienterad utbildning förbereder vi barn, unga och vuxna för ett framtida arbetsliv.

Stärka förutsättningarna för växande näringsliv och arbetsmarknad

Goda förutsättningar för näringsliv och framgångsrika företag i Mölndal ska bibehållas och stärkas för att möjliggöra nya arbetstillfällen, tillväxt och ökad grad av egen försörjning. Vi tar bäst tillvara kompetens och attraherar talang genom nära samarbete med både näringsliv och regionala aktörer. Mölndal ska vara ledande avseende företagsklimat och innovation.

Utveckla en växande och trygg stad, tätort och landsbygd med god infrastruktur

I Mölndal ska medborgarna vara trygga. Mölndalsborna ges möjlighet att välja boendemiljö efter livssituation. Det ska vara enkelt att resa hållbart. I samhällsplaneringen säkerställs balansen mellan byggnation och naturområden. Samhälls-service och infrastruktur går i takt med tillväxten, nu med ökat fokus på Källered och Lindome.

Främja och stödja självständigt, gott och aktivt liv för alla åldrar

Mölndalsborna ska ha förutsättningar att påverka frågor som rör deras vardag, ingå i social gemenskap samt känna tillit till staden. Genom tidiga insatser förebygger vi utanförskap och bidrar till goda livsvillkor och psykiska hälsa under hela livet. Tillsammans med civilsamhället främjar vi ett rikt fritids- och kulturliv och möten mellan olika grupper och generationer.

Bedriva det miljö- och klimatarbete som krävs för långsiktigt hållbar utveckling

Den globala uppvärmningen är den största utmaningen i vår tid. Med klimatsmarta lösningar för effektiv resursanvändning, cirkulär ekonomi och hållbara transporter närmar vi oss fossiloberoende. För att stärka ekosystemtjänster bevaras den biologiska mångfalden genom sammanhängande grönområden, vattenmiljöer och odlingsbar mark.

INTERNT MÅL

Mölndals stad är en attraktiv arbetsgivare

Mölndals stad främjar medarbetares engagemang, kompetens och kreativitet. Staden karaktäriseras av en god arbetsmiljö som möjliggör ett hållbart arbetsliv. Stadens arbetsplatser präglas av delaktighet där medarbetare kan utvecklas och påverka. Ett modigt och tillitsfullt ledarskap möjliggör innovativa arbetsätt.

Mölnåls stad skapar förutsättningar för biologisk mångfald genom skötsel av parker och grönytor.

Ekonomisk översikt och finansiell analys

Budget 2024 och plan 2025–2026

Sammanfattning

Det strukturella resultatet för 2024 budgeteras till en mnkr, det vill säga exklusive exploaterings- och gatukostnadsersättningar samt resultat vid markförsäljning. Återhämtningen av skatteunderlaget och sänkningen av inflationen har gått saktare än väntat. Det reala skatteunderlaget minskar, vilket innebär att kommunens köpkraft urholkas. Det strukturella resultatet för 2025 landar i budgeten på 116 mnkr och för 2026 på 158 mnkr.

Budget/plan 2024–2026 förutsätter en oförändrad skattesats på 20 kronor och 51 öre. Situationen i omvärlden, räntehöjningar och ökad inflationstakt, men också en mindre inbromsning av inflationstakten än väntat, har inneburit och innebär framåt att prognoser och kostnadsbedömningar är svårbedömda. Den lilla återhämtning av konjunkturen 2025 och 2026 som prognostiseras bygger på att inflationen är nere på Riksbankens mål för den årliga förändringen av konsumentprisindex på två procent eller nästintill 2025 och 2026. Om detta inte inträffar är risken stor att skatteunderlaget inte återhämtar sig.

Staden har ett finansiellt mål där resultatet värderas över rullande sexårsperioder. Senare års höga resultatnivåer i kombination med stadens starka ekonomiska ställning har gjort det möjligt att arbetet med att återgå till en bättre balans i den löpande ordinarie verksamheten kan ske under en längre tidsperiod. Några orosmoln i den plan som nu ligger är dels att inflationen ska ner till inflationsmålet inom två år, dels att arbetade timmar ska öka trots en konjunkturnedgång. Om inte detta faller in kommer både kostnadsbild och skatteunderlag att påverkas. En effekt av lägre inflation är att pensionskostnaderna sjunker, vilket möjliggör en resultatförbättring. Stadens planerade investeringar är dessutom på en sådan nivå att lån behöver tas för finansiering. De tillkommande räntekostnaderna utgör en tung post som är beroende av inflation och styrränta.

Resultatnivåerna i budget/plan är i nivå med stadens ovan nämnda finansiella mål om att nettokostnadernas andel av skatteintäkterna, sett över en sexårsperiod, ska vara minst 1,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag exklusive exploateringsersättningar samt resultat vid markförsäljning. Budgeterade nivåer 2024–2026 motiveras av de starka redovisade resultaten 2021–2022 samt aktuell prognos för 2023 i kombination med en god ekonomisk ställning. Sett över en sexårsperiod där 2026 utgör sista året stannar genomsnittet enligt beräkningsmodellen för det finansiella målet på 3,1 procent.

Det är stora demografiska utmaningar som väntar kommunerna under kommande år. Utvecklingen i riket leder till en markant minskning av andelen invånare i arbetsför ålder. Inom tio år kommer andelen över 80 år ha ökat med 50 procent, medan den arbetsföra delen av befolkningen ökar med fyra procent. Kompetensförsörjningen i välfärden väntas bli en stor utmaning och färre ska dessutom försörja fler. Staden växer och det krävs ombyggnader och nybyggnader för att fler invånare ska få plats i de kommunala lokalerna och anlägg-

ningarna. Samtidigt genomfördes många investeringar under 60-, 70- och 80-talen då det skedde en kraftig expansion av kommunernas verksamhet och det innebär att det nu finns stora behov av underhåll och återinvesteringar.

Investeringar

Budget/plan 2024–2026 omfattar planerade investeringsutgifter på motsvarande drygt fyra mdkr inklusive neddraging av genomförandegraden. Kommunens investeringsverksamhet kan, utöver investeringsbidrag och de intäkter som sammanhänger med projekten, finansieras genom avskrivningar, positivt resultat, inkomster av försäljningar, användning av befintlig likviditet eller extern upplåning. Upplåningsbehovet i prognos för 2023 i kombination med budget 2024 bedöms till närmare 740 miljoner kronor. Av dessa har i dagsläget 400 miljoner kronor upplånats. Enligt bedömning beräknas stadens utgående låneskuld vid utgången av 2026 uppgå till cirka 1,5 mdkr. Under perioden sker samtidigt en betydande ökning av kapitalkostnader och övriga driftkostnader med anledning av investeringarna. De externa räntekostnaderna har ökat och kommer möjligen att stiga ytterligare till följd av ökade räntenivåer. Det innebär att staden kommer att bli mer exponerad för ränterisker genom den ökade upplåningen.

Omvärldsanalys

Förutsättningarna för utförandet av det kommunala uppdraget påverkas av ekonomiska och sociala förhållanden som ofta är starkt omvärldsberoende.

Internationella ekonomiska förutsättningar

Världsekonomin har återhämtat sig från coronapandemin och många av de tidigare problem som fanns kopplat till bland annat utbudsstörningar är nu borta. Bristen på vissa varor i kombination med den aktiva finanspolitik som många regeringar bedrev under pandemin har lett till den högsta inflationen på många år i flertalet länder. Inflationen har även spåtts på av kriget i Ukraina som tidvis har påverkat utbudet av framför allt råvaror och drivmedel. Globalt råder nu en mild lågkonjunktur med hög inflation och stigande räntor. Centralbanker världen över bedriver, med hjälp av höjda räntor, en aktiv penningpolitik för att åter få ner inflationen till mer normala nivåer. Globalt BNP brukar vanligtvis öka ungefär 3,5 procent per år. Handelsbanken beräknar i september att globalt BNP för 2023 och 2024 ökar med 2,7 procent per år innan det vänder upp till 3,2 procent under 2025.

Sveriges ekonomiska förutsättningar

Den svenska ekonomin följer i stort världsekonomin och drabbas även den hårt av pågående inflationsbekämpning. För att komma ner till inflationsmålet på två procent har Riksbanken under det senaste året flera gånger höjt styrräntan för att på så sätt kyla ner ekonomin. En risk med detta är dock att lågkonjunkturen fördjupas ytterligare.

Det höga prisläget i kombination med inflationen påverkar nu, enligt SKR, alla ekonomins sektorer och urholkar

köpkraften hos hushåll, företag och kommuner. För första gången på många år minskar reallönerna generellt.

SKR bedömer i ekonomirapporten i oktober att ökningen av svensk BNP under 2023 kommer att sjunka jämfört med 2022 och att utvecklingen 2024 kommer att bli negativ innan en viss återhämtning påbörjas under 2025. Jämfört med många andra liknande länder så är svensk ekonomi mer känslig för höjda räntor eftersom skuldsättningsgraden bland svenska hushåll är relativt hög och att många lån har korta bindningstider. Inflationen medför även att den svenska kronan för tillfället är historiskt svag mot andra valutor. Däremot är arbetsmarknaden fortfarande ovanligt stark även om flera bedömare tror att arbetslösheten framöver kommer att öka, något som stärks av allt fler varsel inom exempelvis byggsektorn.

För att inte riskera att öka på inflationen ytterligare bedriver regeringen en restriktiv finanspolitik vilket bland annat återspeglas i höstens budgetproposition som, enligt exempelvis Handelsbanken, får anses vara återhållsam. Statliga stimulanter, som annars ofta används för att motverka lågkonjunktur, tenderar nu att driva på inflationen ytterligare och därmed bli kontraproduktiva. De svenska statliga finanserna får dock i grunden anses vara stabila.

Kommunernas ekonomiska förutsättningar

De rekordhöga resultaten från pandemiåren väntas bytas mot stora underskott inom kommuner och regioner under 2023 och 2024. Det beror främst på en kraftigt stigande pensionsskuld och hög inflation vilket bidrar till att det reala skatteunderlaget minskar, något som påverkar kommunernas köpkraft negativt.

Med jämna mellanrum under året presenterar SKR prognoser över skatteunderlagets utveckling. Reviderade skatteprognoser är en naturlig del av uppföljningen och de skatteintäkter som tas upp i budget är alltid osäkra och bygger på en prognos över sysselsättning och löneökningstakt både för det aktuella budgetåret och året före budgetåret samt dessutom med utgångspunkt från en preliminär taxering avseende året dessförinnan. Den prognos som tillämpats i budget/plan 2024–2026 presenterades den 5 oktober 2023.

Jämförelse mellan olika skatteunderlagsprognoser, årlig procentuell förändring, tabell 1

SKR	2022	2023	2024	2025	2026	2022–26
okt -23 ¹	5,6	4,7	3,3	5,0	4,3	25,1
aug-23	5,7	4,9	3,8	5,0	4,8	26,6
apr-23	5,4	4,3	4,0	4,8	4,7	25,4
feb-23	5,4	3,8	4,6	4,4	4,0	24,3
okt-22	5,2	4,0	4,5	4,1	³	³
aug-22 ²	4,9	4,7	4,4	4,5	³	³

1) Använd i budget/plan 2024-2026.

2) Använd i budget/plan 2023-2025.

3) Uppgift för 2026 ingick inte i prognosen.

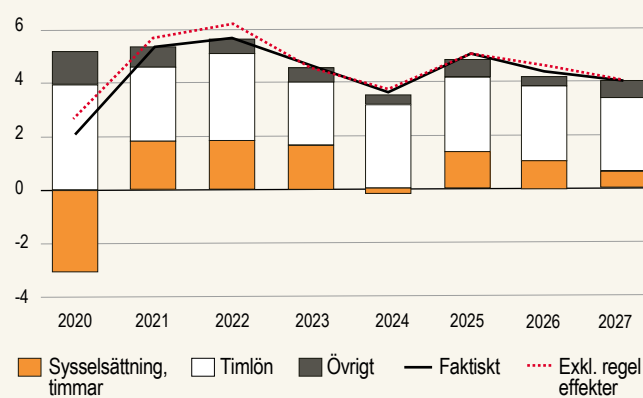
Skatteunderlaget ökade starkt under 2022 främst beroende på lönesumman men även på grund av en höjning av garanti-pensionerna. Under första halvåret 2023 har lönesumman fortsatt att öka. En svagare arbetsmarknad under andra halvåret 2023 bedöms dock medföra en inbromsning av lönesumman. Jämfört med SKR:s prognos från augusti saktar ökningen av skatteunderlaget in och blir 2024 som lägst under perioden fram till 2026, klart under den genomsnittliga ökningen. Från

2025 ökar skatteunderlaget snabbare till följd av en beräknad uppgång i antalet arbetade timmar.

Under perioden växer skatteunderlaget i nominella termer ungefär i linje med det historiska genomsnittet. Trots detta beräknas köpkraften att kraftigt urholkas. De senaste tio åren har skatteunderlaget i reala termer i genomsnitt ökat med 1,6 procent per år. Under 2023–2026 väntas i stället en genomsnittlig real uppgång på en procent per år. 2023 står ut som ett historiskt svagt år, det reala skatteunderlaget beräknas då minska med drygt två procent. År 2024 visar prognosen på en nedgång på 0,5 procent. Först 2025 beräknas det reala skatteunderlaget åter att vara uppe på 2022 års nivå, enligt SKR:s prognos.

Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Oktober 2023, procent respektive procentenheter, diagram 1

Källa: Skatteverket och SKR.

Diagram 1 illustrerar SKR:s aktuella bedömningar av skatteunderlagsutvecklingen och dess beståndsdelar. Av diagrammet framgår att de totalt arbetade timmarna återhämtade sig starkt under 2021 och 2022 efter pandemin. Till följd av lågkonjunkturer väntas ökningen försvagas 2023 och än mer under 2024 vilket gör att skatteunderlagstillväxten sjunker. Därefter är prognosen att skatteunderlaget ökar snabbare igen, beroende på en väntad uppgång i antalet arbetade timmar i ekonomin. Sänkta reallöner, orsakat av den höga inflationen, samt beslutade skattesänkningar gör att drivkraften att arbeta ökar. Sammantaget leder ovanstående till att ökningen av skatteunderlaget inte kommer att räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i likhet med den som varit under de senaste tio åren.

Samtidigt ökar de demografiska utmaningarna. Det har länge varnats för att kommunernas ekonomi och förutsättningar för att bedriva verksamhet kommer att försämrats i takt med att befolkningen växer och dess sammansättning ändras. De senaste prognoserna från SCB visar att det främst är andelen äldre över 80 år som ökar framöver medan andelen barn och unga inte längre väntas öka i samma takt som det tidigare antagits. Det innebär att det ökade demografiska trycket på välfärden, som det varnats för i flera år, minskar något framöver eftersom behovet av förskola och skola inte längre bedöms lika omfattande. Försörjningsbördan på de i arbetsför ålder kommer dock att öka då andelen i denna grupp minskar i förhållande till andelen i behov av kommunal service

vilket har nämnts tidigare. SKR lyfter fram betydelsen av att kommunerna anpassar verksamheten utifrån de förändrade befolkningsprognoserna.

Kommunernas ekonomi påverkas även av ett ökat investeringsbehov dels kopplat till befolkningsutvecklingen, dels för att renovera eller ersätta äldre uttjänta lokaler. Oron i omvärlden samt inflation och ränteutveckling bidrar till en ökad osäkerhet kring genomförandet av investeringsprojekt. Kommunerna ska dessutom leva upp till de krav som följer av statliga reformer samt möta ökande krav på verksamhetens omfattning och kvalitet från exempelvis medborgare och brukare. Ovanstående utmaningar medför behov av besparingar och omstruktureringar som har påtalats under många år. Dessa kvarstår som ett strukturellt problem i grunden.

Mölnalds prognos över skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Förutom prognoserna över skatteunderlagets utveckling i riket påverkas intäkterna i Mölndal av utfallet i det kommunala skatteutjämningsystemet samt statliga beslut om tillskott i form av generella statsbidrag. Vilka intäkter staden får av skatteunderlaget styrs främst av den egna skattesatsen. Mölnalds skattesats är 20 kronor och 51 öre under 2023 och förutsätts i budget/plan 2024–2026 vara oförändrad. En annan avgörande faktor både för det kommunala inkomst- och kostnadsutjämningsystemet är hur den egna befolkningen utvecklas. Inkomstutjämningen innebär en långtgående omfördelning av rikets skatteunderlag per invånare.

Skatteintäkterna är den helt dominerande intäktskällan för kommunen. Genom gällande skatteutjämningsystem är det utvecklingen av skatteunderlaget i hela riket, inte skattekraften för invånarna i respektive kommun, som styr storleken på skatteintäkter och inkomstutjämning. Den egna kommunens skattesats styr dock skatteintäkterna för den del av det garanterade skatteunderlaget som motsvarar vad som genererats i skatteunderlag från de egna invånarna. För resterande del tillämpas en genomsnittsskattesats.

Mölnald har hitintills varit en bidragsmottagare i inkomstutjämningen men betalar från 2023 samt under budget/plan perioden 2024–2026, enligt prognos, en avgift till inkomstutjämningsystemet.

Andel av totalbefolkningen i olika åldersgrupper per 31 december 2022, tabell 2

procent	1–5 år	7–15 år	16–18 år	65–79 år	80–89 år	90 år–
Mölnald	5,9	11,4	3,5	11,6	3,6	0,8
Riket	5,6	10,7	3,4	14,9	4,6	1,0
Differens	0,3	0,7	0,1	-3,3	-1,0	-0,2

Sedan 1976 har Mölnalds befolkning ökat varje år. Skatteintäkterna har därmed också stigit på grund av fler invånare. Det har dock varierat mellan åren hur många invånare staden har ökat med. Störst var ökningen 2018 med 2 031 invånare, motsvarande 3,1 procent. Befolkningsprognosen för 2023 visar på en ökning med 423 invånare eller 0,6 procent, från 70 109 vid årsskiftet 2022 till 70 532 den 31 december 2023. Öknings-takten det kommande året, 2024, är ungefär 285 invånare vilket motsvarar 0,4 procent. För planåren bedöms befolk-

ningen minska med ungefär 100 personer 2025 för att sedan öka med cirka 900 personer 2026. Även om byggkonjunkturen under det senaste året har mattats av så befinner sig Mölndal i ett skede där flera påbörjade utbyggnadsområden är under uppförande. Rörligheten in och ur kommunen är hög vilket gör att det är svårt att bedöma befolkningsutvecklingen och därmed skatteintäkterna. Befolkningsförändringarna är därmed ytterligare en osäker faktor som tillkommer utöver vad som redan ligger i konjunkturprognosernas effekt på skatteunderlaget.

Kostnadsutjämningen beräknas på befolkningen den 31 december två år före budgetåret. I tabell 2 presenteras de åldersgrupper som främst styr kommunernas utfall i kostnadsutjämningen. Mölndal har en högre andel barn och unga än riket men en betydligt lägre andel äldre främst i åldersgruppen 65–79 år. Genomsnittsåldern är 39,7 år i Mölndal jämfört med 41,7 år i riket. Stadens förutsättningar bedöms vara mer gynnsamma relativt många andra kommuner baserat på andelen äldre i befolkningen. Den sammanvägda befolkningsstrukturen innebär att Mölndal betalar en avgift i kostnadsutjämningen. Stadens avgift i kostnadsutjämningen bedöms enligt nuvarande prognoser uppgå till runt 200 mnkr per år under perioden 2024–2026.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2024 beslutat om ytterligare sju miljarder kronor per år i generella statsbidrag till kommunerna för 2024–2026 för att till viss del möta den pressade ekonomiska situationen som kommunerna står inför. För Mölndal innebär tillskottet cirka 47 mnkr per år. Totalt ökar de generella statsbidragen för 2024 men minskar under planåren. Under pandemiåren tillfördes kommunerna betydande tillfälliga generella statsbidrag, de har i huvudsak avgått inför 2023.

Många av de statsbidrag som aviserats i budgetpropositionen är riktade och i skrivande stund fortsatt under beredning avseende utformning och villkor för fördelning. Dessa är därmed osäkra i belopp för Mölndal och därmed inte beaktade i budget/plan.

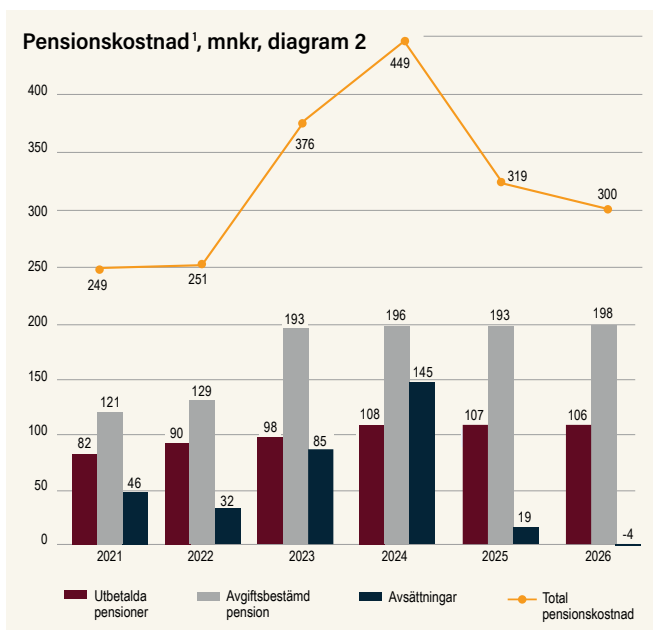
Pensioner

Nytt pensionsavtal och kraftigt ökad inflation medför kraftigt ökade pensionskostnader

Kommunens pensionskostnader avser både kostnader till dem som redan gått i pension och för dem som nu arbetar. Pensionskostnaderna inklusive löneskatt och finansiella kostnader har ökat med 125 mnkr respektive 73 mnkr 2023 och 2024 jämfört med året innan. Utan finansiella poster är motsvarande belopp för de båda åren 92 mnkr och 62 mnkr. Utvecklingen i Mölndal följer trenden i riket.

Kostnadsökningen beror dels på det nya pensionsavtalet A-KAP-KR som infördes 1 januari 2023, dels på den höga inflationen som medfört att prisbasbeloppet har ökat. A-KAP-KR omfattar alla anställda i staden. De anställda som redan tidigare hade ett intjänande av förmånsbestämd pension har dock fått välja om de vill vara kvar i det gamla avtalet KAP-KL eller inte. Det nya avtalet medför högre pensionskostnader för kommunen eftersom premien för den avgiftsbestämda delen ökar från 4,5 procent till 6,0 procent och från 30,0 procent till 31,5 procent för pensionsdelar över 7,5 inkomstbasbelopp. På sikt kommer de ökade kostnaderna

till viss del att motverkas av lägre kostnader för den förmånsbestämda pensionen i takt med att denna fasas ut.

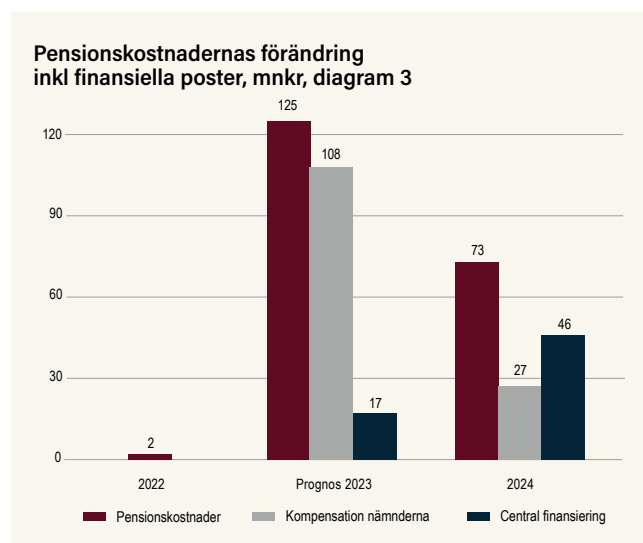

Utfall 2021 och 2022, beräkning 2023 till 2026 enligt prognos från KPA i augusti.

1) Inklusive löneskatt och finansiella kostnader.

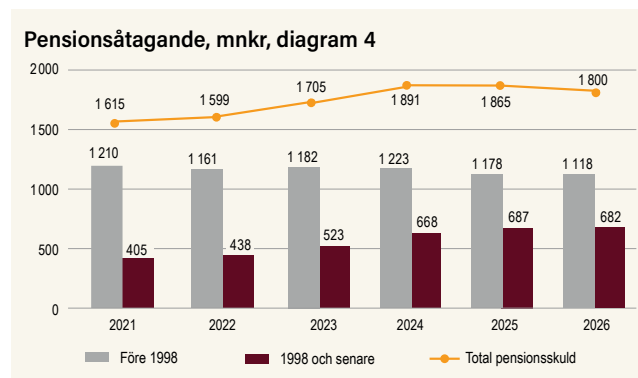
Den huvudsakliga anledningen till ökningen av pensionskostnaderna är dock uppräknigen av prisbasbeloppet. Det påverkar premien för den avgiftsbestämda pensionen samt uppräknigen av pensionsunderlaget för den förmånsbestämda pensionen. Prisbasbeloppet påverkar även de finansiella delarna av pensionskostnaderna.

Pensionskostnaderna, inklusive finansiella poster, beräknas minska med ungefär 130 mnkr i plan för 2025 och med ytterligare 19 mnkr i plan 2026. SKR och KPA betonar dock att parametrarna som ligger till grund för pensionskostnadsberäkningarna är mycket osäkra eftersom de bygger på att inflationen kommer ner till Riksbankens mål på två procent igen.

I Mölndal belastas nämnderna av pensionskostnader för sina anställda via ett internt personalomkostnadspålägg. I budget 2023 har nämnderna fått kompensation för ökade pensionskostnader med motsvarande 108 mnkr och i budget 2024 med ytterligare 27 mnkr. Storleken på personalomkostnadspålägget,

och därmed även indirekt kompensationen till nämnderna, har följt SKR:s rekommendationer vid upprättandet av budgethandlingen.

Utfall 2021 och 2022, beräkning 2023 till 2026 enligt prognos från KPA i augusti.

Mölndals totala pensionsåtagande ökar kraftigt under 2023 och 2024, både avseende ansvarsförbindelse och avsättning, av samma skäl som angetts ovan. Från 2025 beräknas pensionsåtagandet vända ner då inflationen väntas sjunka tillbaka. Trenden är annars att ansvarsförbindelsen, som avser de pensioner som tjänats in före 1998, börjat minska i takt med en förändrad demografi.

Stadens pensionsredovisning sker enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning, den så kallade blandmodellen. Pensionssskulden har tidvis utvecklats mycket ryckigt. Det beror på de bakomliggande parametrarna så som förändring i antagande om inkomst- och prisbasbelopp, inflation samt samordningen med det allmänna pensionssystemet. Skulden påverkas också av den så kallade RIPS-räntan som ligger till grund för beräkningen av pensionsskuldens storlek.

Nämndförslag till budget/plan

Nämndernas förslag till budget 2024 har huvudsakligen följt intentionerna i både budgetprocess och anvisningar, vilka betonade att tidigare plan för år 2024 låg fast under kommande budgetår. För planåren 2025–2026 uppmanade anvisningarna till restriktivitet. Nämndernas inlämnade förslag till verksamhetsförändringar låg dock totalt på en högre nivå än vad som fanns inlagt i befintlig plan. Nämndernas förslag på kompensation för volymökningar, utökad verksamhet eller kvalitetshöjningar utöver tidigare plan 2025 har endast i viss utsträckning beaktas, till exempel där koppling finns till antal elever eller kommande investeringar.

Nämndernas utrymme ökar med ungefär 270 mnkr

Jämfört med nämndernas reviderade kommunbidrag 2023 innebär budgeten för 2024 att det ekonomiska utrymmet på nämnderna ökar med 271 mnkr. Här ingår budgetmässiga tillskott till nämnderna på 137 mnkr. Samtidigt sker nedjusteringar av nämndernas utrymme med 36 mnkr framför allt för tillfälligt utrymme för Åbybadets omställningsfas, minskat behov av försörjningsstöd, färre barn och elever inom förskola och pedagogisk omsorg samt färre resor med färdtjänst. Dessutom ingår tio mnkr i avdrag med en förväntan om effektivisering, prioritering och digitalisering i verksamheten.

I nämndernas tillskott ingår också kompensation för uppräknings med 107 mnkr vilket i princip motsvarar 2,7 procent. Kompensationen utgår från SKR:s prisindex för kommunal verksamhet, PKV, med en justering efter en sammanvägning av diverse faktorer. Lönekompensation har beräknats med hänsyn till helårsutfallet av lönerörelsen 2023, det så kallade överhänget, samt ett utrymme för löneökningar avseende 2024. Dessutom finns ett centralt anslag att vid behov fördela efter prioritering av kommunstyrelsen genom arbetsgivar- och organisationsutskottet. Under perioden tillförs ytterligare medel för att arbeta med osakliga löneskillnader. Det centrala anslaget uppgår 2024 till totalt 6,5 mnkr. Inför 2025 och 2026 tillförs ytterligare sex mnkr respektive år.

Det har dessutom skett en del tekniska justeringar som är kostnadsneutrala för nämnderna och i huvudsak omfattar omfördelning av interna lokalhyror, samt höjning av internräntan och personalomkostnadspålägg för pensioner.

Totalt kommunbidrag per nämnd, tabell 3

mnkr	2023	2024	procent
Byggnadsnämnden	11,9	12,4	4,2
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	306,0	353,9 ¹	15,7
Kultur- och fritidsnämnden	204,1	214,0	4,9
Miljönämnden	14,1	13,8	-2,1
Servicenämnden	3,2	3,3	3,1
Skolnämnden	1 658,4	1 710,4	3,1
Social- och arbetsmarknadsnämnden	347,6	353,3	1,6
Tekniska nämnden	240,2	266,5	10,9
Utbildningsnämnden	400,8	423,3	5,6
Vård- och omsorgsnämnden	1 231,8	1 271,5	3,2
Summa	4 418,1	4 622,4²	4,3

1) Del av kommunbidraget ska fördelas till nämnderna via teknisk justering, se avsnitt Verksamhet per nämnd.

2) Ovan redovisas kommunbidragen exklusive tekniska justeringar. Detta påverkar inte nämndernas egentliga ekonomiska utrymme och ska därför inte ingå vid analys av förändringen.

I tabell 3 redovisas den procentuella förändringen mellan nämndernas kommunbidrag 2023 och budget 2024. Vid beräkningen har effekten av de tekniska justeringar som inte påverkar nettokostnaden eliminerats. Den sammanlagda ökningen av nämndernas kommunbidrag är 4,3 procent. Nedan redovisas ett urval av nämndernas verksamhetsförändringar. En detaljerad specifikation med samtliga verksamhetsförändringar under perioden, återfinns i avsnittet Verksamhet per nämnd.

Kommunstyrelsen ersätts bland annat för kostnader kopplade till fastighetsavdelningens större projekt till exempel rivnings-, sanerings- och paviljongkostnader samt ökat lokalunderhåll, kommunikation, systemutveckling och prisökningar på IT-området. Tillskott ges även till projektet Järnväg i Mölndal, JiM.

Kultur- och fritidsnämnden ges tillskott för diverse drift- och kapitalkostnadseffekter av investeringar i idrottsanläggningar och inventarier däribland inbyggd istadion i Åby Arenastad och bibliotek i Lindome. Kompensation ges också för ökade hyreskostnader för stadsbiblioteket och litteraturprofiletrade förskolor. Samtidigt avgår tillfälliga medel i samband med Åbybadets omställningsfas och förstudie museiflytt.

Servicenämnden ersätts indirekt av att skolnämnden som köpande nämnd får tillskott för högre priser på livsmedel.

Inom **skolnämnden** fortsätter flertalet av de satsningar som påbörjats tidigare år bland annat genom utökat stöd till elever med särskilda behov, en digital satsning med tillhörande kompetensutveckling av personalen inom grundskola och förskola och utveckling av elevhälsan. Medel ges också för att möta högre livsmedelspriser. Budgetutrymme påverkas också av drifteffekter kopplade till pågående ny-, om-, och tillbyggnader av skol- och förskolelokaler samt av antalet barn och elever i verksamheten.

Social- och arbetsmarknadsnämnden tillförs medel för placeringar av barn och unga och vuxna med missbruk samt fler ferieplatser för ungdomar. Samtidigt avgår medel för minskat utbetalt försörjningsstöd.

Tekniska nämnden ges kompensation för ökade drift- och kapitalkostnader i samband med nyanläggningar och ökad belastning samt klimatpåverkan på diverse befintliga objekt så som motionsspår och vandringsleder. Medel ges även för tillköp av kollektivtrafik till GoCo, fritidskort för ungdomar och bekämpning av invasiva arter. Avdrag görs för minskat behov inom färdtjänsten på grund av färre antal resor.

Utbildningsnämnden kompenseras för att antalet elever i gymnasieåldern ökar, för stigande kostnader av köpta gymnasieplatser samt utökat elevstöd inom vuxenutbildningen. Tillskott ges även för nya skolenheter, nya gymnasieprogram och utökat samarbete med arbetslivet. Utöver detta avgår tillfälliga medel för SSA-konferensen under 2024.

Vård- och omsorgsnämnden får bland annat tillskott för fler boendeplatser och utökat behov av korttidstillsyn inom funktionsstödsområdet. Dessutom ges kompensation för en kostnadsförskjutning från regional till kommunal primärvård i och med reformen God och nära vård.

Planåren innehåller volymökningar

I tabellen nedan visas en sammanfattning av de volymförändringar som sker mellan åren under perioden 2024–2026. Tillkommande och avgående poster redovisas i förhållande till föregående år. I budget/plan ingår volymförändringar på grund av demografi, investeringar, förändrat behov hos vissa brukargrupper men även tillskott i form av utökad verksamhet och kvalitet. Avgående belopp beror bland annat på kostnadsanpassningar eller på att engångsinsatser ett år avgår under nästkommande år.

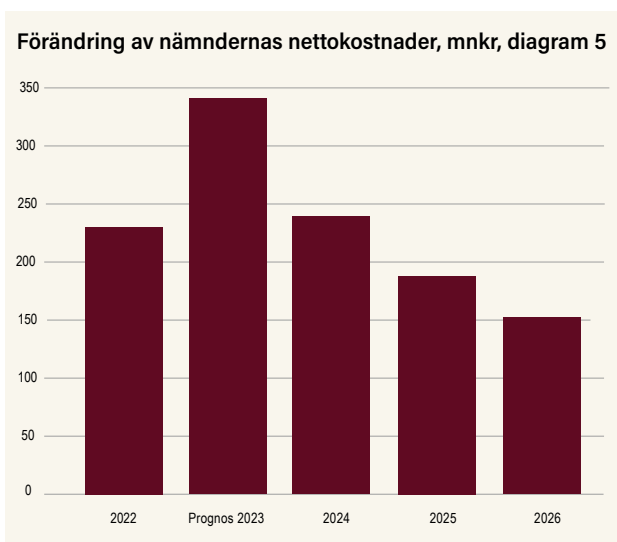
Den upprättade planen innehåller, utöver volymförändringar, en schablonmässig uppräknings av nettokostnaderna, exklusive kapitalkostnader, med 109 mnkr år 2025 och ytterligare 110 mnkr 2026, vilket motsvarar 2,6 procent årligen.

Förändring av verksamhetsutrymme per år i plan, tabell 4

mnkr	2024	2025	2026
Volymtillskott	137	105	81
Avgående; demografi, särskilda satsningar	-36	-25	-39
Avgående; effektivisering, prioritering, digitalisering	-10		
Kompensation pris- och löneuppräknings ¹	107	109	110
Summa inlagd nettoökning	198	189	152

1) Exklusive förändrat personalomkostnadspålägg för pensioner, från 12,98 procent till 14,20 procent, motsvarande ungefär 27 mnkr.

Under perioden 2022 fram till år 2026 ökar nämndernas nettokostnader från knappt fyra mdkr till drygt fem mdkr, se diagram 5. Under dessa fem år tillförs över 1,1 mdkr till nämndernas verksamhet, vilket är en höjning på närmare 30 procent. De största ökningarna återfinns inom utbildningssidans två nämnder med tillsammans 500 mnkr samt inom vård- och omsorgsnämnden med drygt 210 mnkr. Tekniska nämndens kommunbidrag ökar med drygt 170 mnkr och kommunfullmäktige/kommunstyrelsen med drygt 130 mnkr. Resterande verksamheter får en utökning med 120 mnkr jämfört med utfallet för år 2021.

Investeringar

Fortsatt höga investeringsnivåer

Stadens investeringsvolym har under den senaste femårsperioden, 2017–2021 ökat kraftigt och har legat på ett snitt över 700 mnkr per år, där 2022 blev första enskilda året med investeringar över en mdkr vilket även prognosen för 2023 visar på. Budget/plan 2024–2026 innebär ytterligare en ökning till historiskt höga nivåer på cirka 1,7 mdkr per år innan den neddragning av investeringstakten som är inkluderad i kassaflödet sker. Den är baserad på ett erfarenhetsmässigt antagande om lägre investeringstakt främst på grund av förskjutningar av projekt.

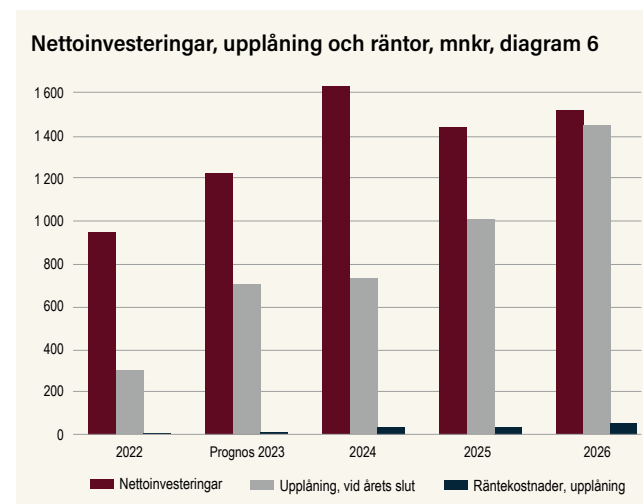
Investeringar, tabell 5

mnkr	2022 bokslut	2023 prognos	2024 budget	2025 plan	2026 plan
Investeringsutgifter	1 060	1 254	1 721	1 573	1 704
Nettoinvesteringar ¹	978	1 221	1 395	1 226	1 266
varav finansiell leasing	69	11	152	133	20
varav neddragning pga lägre investeringstakt			235	216	252
Kommunens investeringsvolym, exklusive finansiering, i förhållande till skatteintäkter och kommunal-ekonomisk utjämning, procent	21	27	27	23	25

1) Inklusive neddragning av investering på grund av bedömd lägre investeringstakt i kassaflödet år 2024–2026.

Nettoinvesteringarna, som utöver nyss nämnda neddragning, inkluderar offentliga bidrag och anläggningsavgifter men exkluderar finansiell leasing används för att analysera

självfinansieringsgraden. Nettoinvesteringarna landar under planperioden på i genomsnitt nästan 1,2 mdkr vilket också är rekordhöga belopp. Investeringarna finansieras också av exploateringsersättningar och markförsäljning inom exploateringsverksamheten som beräknas till strax över 900 mnkr under planperioden. Dessa poster är känsliga för förskjutningar och andra externa faktorer som kan påverka tidpunkten för inbetalning. Budget/plan 2024–2026 innebär en genomsnittlig investeringsnivå på knappt 25 procent i förhållande till skatteintäkter och generella stadsbidrag, vilket kan jämföras med cirka 21 procent för perioden 2021–2023.

Diagrammet visar ökningen av låneskulden i förhållande till stadens nettoinvesteringar exklusive neddragningar och ränta som i sin tur påverkar resultatet.

Självfinansieringsgrad inklusive hela pensionsskuldens förändring, tabell 6

mnkr	2022 bokslut	2023 prognos	2024 budget	2025 plan	2026 plan
Avskrivningar/periodiserade investeringsbidrag ¹	232	245	259	326	380
Försäljning av fastigheter, exploateringsersättningar m.m.	212	247	266	360	288
Resultat exklusive resultat vid försäljning	223	26	-16	98	140
Utrymme för självfinansiering	667	518	509	784	808
Nettoinvestering exklusive finansiell leasing ²	902	1 210	1 243	1 093	1 246
Självfinansieringsgrad i procent	74	43	41	72	65

1) Avskrivningar, exklusive för finansiell leasing.

2) Inklusive neddragning av investering på grund av bedömd lägre investeringstakt i kassaflödet år 2024–2026.

Den andel av investeringarna som kan finansieras med skattemedel, exploateringsersättningar och försäljning av anläggningstillgångar prognostiseras 2023 till knappt 43 procent. År 2024 sjunker självfinansieringsgraden ytterligare till 41 procent. Därefter beräknas den öka till ett genomsnitt på knappt 69 procent resten av planperioden. Det är en lägre självfinansieringsgrad än vad som har varit vanligt i Mölndal då motsvarande siffra ofta varit närmare eller över 100 procent. Bakgrunden är att staden befinner sig i en period av mycket höga investeringsnivåer samtidigt som resultat inklusive explo-

ateringsersättningar och markförsäljning inte täcker en lika hög andel av nettoinvesteringarna som det gjort tidigare år.

Mer detaljer och exempel på större projekt finns under avsnittet Investeringar.

Kassaflödesbudget

Kassaflödet, så som det bedöms i budget/plan för 2024–2026, innebär att likviditetsbehovet inte kan tillgodoses utan upplåning. Upplåningsbehovet i prognos för 2023 i kombination med budget 2024 bedöms till närmare 740 mnkr. Detta under förutsättning att detaljplanen för Forsåker vinner laga kraft under 2024 vilket innebär att den fordran som hittills har bokats upp mot MölnDala Fastighets AB avseende exploateringsersättningar kan realiseras, vilket motsvarar nästan 450 mnkr. Bedömningen av upplåningsbehovet för 2025 respektive 2026 beräknas uppgå till drygt 269 mnkr respektive cirka 446 mnkr, vilket innebär en total låneskuld i slutet på planperioden på nästan 1,5 mdkr. I bedömningen av investeringarna ingår den tidigare nämnda schablonmässiga neddragningen av totalvolymen. Investeringsutgifterna har därmed räknats ned med 15 procent. Utvecklingen kan samtidigt påverkas av ytterligare ett antal faktorer, såsom förskjutningar av de försäljningar som finns upptagna i budget, resultatutvecklingen jämfört med budget samt utvecklingen av kortfristiga fordringar och skulder såsom rekviderade statsbidrag. Det beräknade kassaflödet bygger på nu aktuella prognoser över slutavräkningar för skatteintäkterna samt en oförändrad nivå på övriga kortfristiga fordringar och skulder.

Tidigare har den kortsiktiga strategin under perioder med svagare resultat och hög investeringsnivå varit att lösa behovet av likviditet genom, dels positivt kassaflöde hos koncernens övriga enheter, dels ingånget avtal om checkräkningskredit men detta är inte möjligt längre.

I kassaflödesbudgeten beaktas att avsättning/värdehöjning av pensionsförpliktelsen återlånas till verksamheten och begränsar upplåningsbehovet utöver den självfinansiering som kan ske genom skatteintäkter, avskrivningar och försäljning. Det innebär att framtida utbetalningar av de förmånsbestämda pensionerna kommer att påverka likviditeten negativt, eftersom det inte finns avsatt särskilda tillgångar som ska matcha respektive års förändring av avsättning/värdesäkring.

Stadens koncernbildning byggde ursprungligen på intern finansiering. Moderbolaget lånade från staden för att kunna köpa dotterbolagen. Genom förändrad lagstiftning angående så kallade interna räntor har denna finansiering till största delen upphört. Stadens utlåning till moderbolaget Kvarnfallet Mölndal AB uppgår till 290 mnkr. Kvarnfallet Mölndal AB vidareutlånar dessa medel till tre dotterbolag. Ytterligare ett lån finns där utlåning sker direkt från staden till ett av dotterbolagen, MölnDala Fastighets AB, som uppgår till cirka 119 mnkr.

Nettokostnadsandel

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner bedriva sin verksamhet inom ramen för en god ekonomisk hushållning. En förutsättning för att uppnå och vidmakthålla god ekonomisk hushållning är god balans mellan verksamhetens löpande ordinarie intäkter och kostnader. Ett mått på detta är nettokostnaderna inklusive avskrivningar och finansnetto i relation till

skatteintäkterna. En starkare nivå kan användas för att möta svängningar i samhällsekonomiska förutsättningar utan akuta åtgärder eller för att finansiera investeringstoppar.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, tabell 7

	2022	2023	2024	2025	2026
procent	bokslut	prognos	budget	plan	plan
Verksamhetens nettokostnader	84	87	86	81	81
Avskrivningar	7	7	7	9	9
Nettokostnadsandel	91	94	93	90	90
Finansnetto	-1		1	1	1
Nettokostnadernas andel inklusive finansnetto¹	90	94	94	91	91
varav resultat av exploateringsredovisning	5	5	6	7	6
Nettokostnadsandel för strukturellt resultat²	95	98	100	98	97

1) Nettokostnader inklusive resultat vid försäljning och större engångsposter.

2) Nettokostnader exklusive resultat vid försäljning och större engångsposter.

Nuvarande prognoser tyder på att staden, för det enskilda året 2024 kommer att uppnå ett resultat där nettokostnaderna utifrån det strukturella resultatet, skulle uppgå till 100 procent. Budget/plan för 2024–2026 har upprättats med en nettokostnadsandel på i genomsnitt 98,1 procent under treårsperioden. För de tre föregående åren 2021–2023 är motsvarande tal 95,7 procent för den löpande verksamheten, om prognosen för 2023 beaktas. Det innebär en försämring för planperioden med drygt två procentenheter. Detsamma gäller vid avstämning mot stadens finansiella mål, se avsnittet God ekonomisk hushållning, som också utgår ifrån det strukturella resultatet. Om samtliga poster av engångskaraktär medräknas kommer nettokostnadsandelen oftast bli lägre.

Soliditet

Soliditeten visar hur stor andel av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Det är därmed ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Soliditetsutveckling exklusive effekt av koncernkontot, tabell 8

	2022	2023	2024	2025	2026
procent	bokslut	prognos	budget	plan	plan
Soliditet enligt redovisad balans, blandmodellen ¹	64	62	60	60	58
Soliditet inklusive total pensionsskuld, fullfundsmodellen ¹	51	49	48	49	49

1) Exklusive effekt av koncernkontot.

Kommunens anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde. För att behålla den långsiktiga finansiella styrkan bör soliditeten hållas på en jämn nivå. Då soliditeten minskar försvagas den långsiktiga betalningsberedskapen.

I tabell 8 redovisas stadens soliditet både med och utan det totala pensionsåtagandet och eliminerat från koncernkontots effekter. Under perioden sker en försvagning av soliditeten. Tillgångarna ökar därmed mer än vad det budgeterade resultatet ger utrymme för om andelen eget kapital ska kunna bibehållas. Det bör noteras att soliditeten har stärkts sedan

2019, det vill säga ingången av den senaste femårsperioden, till 51 procent i bokslut 2022. Nivån vid utgången av det sista planåret 2026, stannar på 49 procent och ligger därmed på en lägre nivå än år 2022.

Bakgrunden till att tabellen redovisar stadens soliditet både med och utan det totala pensionsåtagandet är den lagstadgade redovisningsprincipen för hanteringen av pensionsskulden, som började gälla från och med 1998. Den innebar att skulden för intjänade pensioner före 1998 omvandlades till en ansvarsförbindelse och är därmed utanför stadens redovisade balansräkning.

Soliditeten är beroende av två faktorer. Den ena är hur det egna kapitalet utvecklas, det vill säga resultatutvecklingen, medan den andra avgörs av hur tillgångarna utvecklas. De faktorerna skapar tillsammans soliditetsförändringen. Svaga resultat i kombination med höga investeringsnivåer påverkar den långsiktiga betalningsförmågan negativt.

Resultat och tillgångar, tabell 9					
mnkr	2022 bokslut	2023 prognos	2024 budget	2025 plan	2026 plan
Förändring av eget kapital, blandmodellen	430	271	250	458	428
Förändring av tillgångarnas värde	869	852	587	912	979

1) Exklusive effekt av koncernkontot.

I tabell 9 illustreras den beloppsmässiga utvecklingen av eget kapital och tillgångar. Utvecklingen enligt budget/plan 2024–2026 innebär, som tidigare redovisats, att soliditeten kommer att utvecklas negativt under perioden. Trots att det i resultatet ingår höga intäkter i form av exploateringsersättningar och resultat från markförsäljning, räcker inte det till att bibehålla en oförändrad soliditetsnivå. Den främsta förklaringen är en kraftigt ökad investeringsvolym, men även de låga resultaten i budget/plan 2024–2026. För att bibehålla soliditeten inklusive hela pensionsskulden på en stabil nivå krävs antingen en lägre investeringsnivå eller ett högre resultat.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden mäter hur stor andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Tillsammans med soliditetsmättet som inkluderar hela pensionsskulden visar skuldsättningsgraden hur tillgångarna har finansierats. Pensionsskulden utgör en betydande del av skuldsättningsgraden och har återlånats i verksamheten. I takt med utbetalningarna kommer därför likvida medel att behöva frigöras. Investeringsbidrag och anläggningsavgifter klassificeras som långfristiga skulder och fördelas som intäkt i takt med investeringarnas avskrivningstid, medan exploateringsersättningar intäktsförs när de flyter in.

Skuldsättningsgrad, tabell 10					
procent	2022 bokslut	2023 prognos	2024 budget	2025 plan	2026 plan
Kortfristiga skulder	11	10	10	9	8
Långfristiga skulder	19	22	22	25	28
Avsättningar		1	1		
Pensionsskuld, total	19	18	19	17	15
Total skuldsättningsgrad¹	49	51	52	51	51

1) Inklusive hela pensionsåtagandet och exklusive koncernkontot.

Av tabell 10 framgår också att prognosen över kassaflödet och effekterna av budget/plan 2024–2026 innebär behov av upplåning med cirka 740 mnkr och vid planperiodens slut beräknas låneskulden uppgå till 1,5 mdkr. Det ökade lånebehovet uppstår främst på grund av de höga investeringsnivåerna och innebär samtidigt ökade räntekostnader för staden. De höga investeringsnivåerna beräknas finansieras av en något lägre andel av intäkter från exploateringsverksamheten än tidigare år.

God ekonomisk hushållning

Bakgrund

I kommunallagen, 11 kap, 1§, uttrycks att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. I samma paragraf regleras att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. I förekommande fall ska riktlinjerna även omfatta regleringen av en så kallad resultatutjämningsreserv.

I kommunallagen, 11 kap, 5–6§, står att kommunen varje år ska upprätta en budget och att det ska göras så att intäkterna överstiger kostnaderna, det så kallade balanskravet.¹ Budgeten ska innehålla en plan för verksamhet och ekonomi. För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning och för ekonomin ska anges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling medan verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

1) Undantag kan ske om det finns synnerliga skäl eller, vid konjunkturnedgång, genom att disponera medel från resultatutjämningsreserv, RUR. Mölndals stad tillämpar inte regelverket om RUR. Däremot har staden bland annat genom sin ekonomiska ställning möjlighet att enligt Kommunallagen, 11 kap, 13§, hänvisa till synnerliga skäl för att inte återställa ett negativt resultat.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Genom nedanstående riktlinjer anger fullmäktige den övergripande och mer långsiktiga styrningen av god ekonomisk hushållning för Mölndals stad.

- Grunden för strategisk planering och utveckling i Mölndals stad är *Mölndal Vision 2040* samt vad som uttrycks i stadens budget/plan.
- Verksamheten ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Med utgångspunkt i lagstiftning samt stadens egen målstyrning ska strävas efter hög måluppfyllelse och ständiga förbättringar som leder till ett optimalt resursutnyttjande.
- Kommunens bolag ska på ett affärsmässigt sätt, i tillämpliga delar, bidra till att kommunfullmäktiges uppsatta mål och vision uppnås, vilket uttrycks i ägardirektiv. Dotterbolagen ska i sina affärsplaner precisera relevanta mål med utgångspunkt i kommunfullmäktiges uppsatta mål. Dotterbolagens årsredovisning ska innehålla exempel på hur bolagen under året bidragit till att nå stadens mål och vision.
- Staden ska värna en stabil och balanserad ekonomi med fortsatt stark ekonomisk ställning för att därigenom kunna möta konjunkturnedgångar och förändrade omvärldsförutsättningar.
- Samhällsplanering och exploateringsverksamhet ska genomföras med utgångspunkt från en kontinuerlig och hållbar tillväxttakt.
- Intäkter från försäljningar av tillgångar ska i första hand användas till investeringar eller amortering av skulder.
- Den ekonomiska ställningen skyddas genom finansiella mål som över tid säkerställer en hållbar relation mellan resultat-

och investeringsnivåer. De finansiella målen för resultatet behöver därmed vara högre under perioder med höga investeringsnivåer.

- De affärsdrivande verksamheterna i förvaltningsform ska bedrivas med full kostnadstäckning.
- Kommunens bolag ska på ett affärsmässigt sätt, utifrån gällande lagstiftning och sina respektive bolagsordningar samt ägardirektiv, bedriva verksamhet som samlat ger en marknadsmässig avkastning och möjliggör utdelning till ägaren.

God ekonomisk hushållning i praktiken

Mölndals stad strävar efter att säkerställa en god ekonomisk hushållning genom att, med utgångspunkt från lagstiftningen, låta olika lokala strategier, processer och regelverk komplettera varandra. Nedan tydliggörs den konkreta styrningen mot god ekonomisk hushållning för Mölndals stad.

- Utgångspunkten för stadens styrning är en tydlig decentralisering av ansvar och befogenheter inom nämndernas verksamhet kopplat till en enhetlig styrning i gemensamma övergripande frågor. Genom *Styrprinciper för Mölndals stad* konkretiserar fullmäktige rollfördelning och spelregler i syfte att säkerställa att den kommunala verksamheten bedrivs i linje med god ekonomisk hushållning avseende både verksamhet och ekonomi.
- God ekonomisk hushållning i Mölndals stad ska bedrivas med hänsyn till två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden. Det innebär att väga ekonomi mot verksamhet idag och att väga verksamhetens behov idag mot verksamhetens behov på längre sikt. Genom *Mölndal Vision 2040* uttrycks att staden verkar för en hållbar utveckling av Mölndal.
- Stadens modell för mål och uppföljning av verksamhetsmål ska bidra till att tillgodose kommuninvånarnas behov på bästa möjliga vis givet anslagna resurser. Avsikten är att förbättra förutsättningarna för god ekonomisk hushållning genom djupare analyser av måluppfyllelsen med hjälp av kvalitativa- och kvantitativa metoder, för att på så sätt kartlägga och analysera arbetet med målen, dess resultat och effekter.
- Verksamhetsmål, av betydelse för god ekonomisk hushållning, uttrycks genom fullmäktiges mål och formuleras med utgångspunkt från stadens vision. Kommunfullmäktiges mål fastställs i samband med det årliga budgetbeslutet. Målen specificeras i särskilt avsnitt i budgethandlingen.
- Finansiella mål, av betydelse för god ekonomisk hushållning, fastställs i samband med fullmäktiges budgetbeslut. De utvärderas över rullande sexårsperioder och syftar till att säkerställa den ekonomiska utvecklingen över tid.

Finansiellt mål

- Resultatet exklusive intäkter från fastighetsförsäljning och exploatering ska uppgå till minst 1,5 procent av skatt och generella statsbidrag i genomsnitt över rullande sexårsperioder.¹
- Utöver ovanstående resultatmål strävas efter att hålla soliditeten på en relativt jämn nivå över tid.

1) Vid avstämning tillämpas resultat enligt blandmodellen exklusive resultat vid försäljning av mark- och exploateringsstillgångar, intäkter från gatukostnads- och exploateringsersättningar med avdrag för projekterelaterade driftkostnader inom exploateringsverksamheten. Med blandmodellen avses det bokförda resultatet, vilket enligt gällande lagstiftning inte inkluderar effekten av pensionsåtagandet

avseende pensioner intjänade före 1998. Om särskilda skäl föreligger kan andra poster elimineras, men grundtanken är att även tillfälliga positiva effekter, till exempel engångsbidrag från staten, ska kunna användas för att jämna ut resultatet över tid. Resultat enligt det finansiella målet är därmed inte att förväxla med det så kallade strukturella resultatet. För eliminering aktualiseras därmed i första hand poster som har samband med investeringar, medfinansiering, omvärdering och dylikt. I budget/plan 2024–2026 har driftkostnader för jämvägsprojektet inte tagits med då det är en tillfällig satsning som väntas påverka framtida investeringsåtaganden.

Stadens resultatmål är satt till 1,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, exklusive realisationsvinster och exploatering samt poster som kan justeras av särskilda skäl. Det resultatet tillsammans med resultat från fastighetsförsäljning samt exploateringsintäkter ska bidra till finansiering av investeringar och som utrymme för att kunna möta större förändringar vid konjunkturnedgångar eller oförutsedda händelser.

Utgångspunkten för den finansiella planeringen av investeringarna är att de, sett över en lång tidsperiod, ska inrymmas i det utrymme som skapas genom resultat, avskrivningar, intäkter från gatukostnads- och exploateringsersättningar samt försäljning av fastigheter. Genom analys av nyckeltal som självfinansieringsgrad och soliditet sker en bedömning av om resultatmålen är tillräckliga för att över tid behålla stadens ekonomiska ställning.

Av den finansiella analys som ingår i avsnittet Ekonomisk översikt i budgethandlingen framgår att budget/plan 2024–2026 stannar vid en genomsnittlig resultatnivå på 1,9 procent, exklusive intäkter i samband med exploateringsverksamheten, vilket är i linje med det finansiella målet. Däremot uppnås inte den resultatnivån för varje enskilt år under treårsperioden. Resultatnivån är en försvagning jämfört med de två senaste årens bokslut, då motsvarande resultatnivå legat på över fem procent. Redan prognosen för innevarande år indikerar svårigheter att klara nivån på 1,9 procent. Budgeterade resultatnivåer motiveras därmed av de senaste årens goda resultat i kombination med en god ekonomisk ställning. Anpassningen till de stora förändringarna i ekonomiska förutsättningar kan därför ske under en längre tidsperiod och utan kortsiktiga åtgärder med inriktning på resultatnivån för det enskilda året.

Kommunernas ekonomi påverkas av att landet just nu befinner sig i en lågkonjunktur. Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen och av att BNP faller i år och ökar svagt nästa år. Riksbankens åtstramningar väntas i större utsträckning leta sig till sysselsättningen och medföra att ökningstakten i lönesumman minskar under resten av 2023 och under 2024. Det bidrar till att tillväxten av skattunderlaget minskar under denna period. I kombination med en hög inflation ger det i reala termer en minskning av skatteunderlaget. Prisökningar i kombination med höga räntor bidrar till de tuffa ekonomiska förutsättningarna som funnits vid upprättandet av budget/plan för 2024–2026. Strategier och anpassning för en fortsatt balanserad utveckling av stadens ekonomi bör övervägas efterhand och under kontrollerade former.

Av nedanstående tabell framgår avstämningen av det finansiella målet med utgångspunkt från tidigare års bokslut, prognosen för 2023 enligt delårsrapporten samt budget/plan 2024–2026. Över den sexårsperiod där budget- och planåren utgör de sista tre uppfylls det finansiella målet med god marginal.

Strävan efter att bibehålla soliditeten på en relativt jämn nivå över tid fordrar en högre resultatnivå än den nu bud-

geterade. Soliditeten, enligt blandmodellen och exklusive koncernkonto, sjunker från 64 procent i det senaste bokslutet till 58 procent under planperioden. De främsta orsakerna till detta är, förutom en lägre resultatnivå, den ökade skuldsättning som sker under budgetåren i form av både banklån men även i form av finansiella leasingkontrakt för inhyrda lokaler. Den i sin tur största orsaken till den ökade skuldsättningen är de kraftiga investeringsvolymerna som inte kan självfinansieras i samma utsträckning som tidigare år, då självfinansieringsgrad nettoinvesteringar legat på över 100 procent.

Avstämning finansiellt mål över en sexårsperiod						
mnkr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnader inklusive finansnetto	-3 509	-3 912	-4 245	-4 438	-4 379	-4 571
Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag	4 130	4 342	4 516	4 688	4 837	4 999
Årets resultat	621	430	271	250	458	428
Justering "särskilda skäl" ¹	18	4	45	17	18	18
Avgår fastighetsförsäljning, exploateringsersättningar	-373	-207	-245	-266	-360	-288
Resultat efter justering avstämning finansiellt mål	266	227	71	1	116	158
Resultat i förhållande till skatt och generella statsbidrag, procent	6,4	5,2	1,6	0,0	2,4	3,2
Genomsnitt sex år, 2021–2026	3,1 procent					

De två första årens starka resultat som redovisats under sexårsperioden möjliggör att resultatkraven övergångsvis kan sänkas inom ramen för det finansiella målet. Dessa resultat berodde bland annat på positiva effekter av engångskaraktär. Långsiktigt är det inte hållbart med så lågt budgeterat strukturellt resultat som för år 2024. De starkare resultaten under planåren innebär i slutändan en relativt stabil grund att stå på även när de tidigare årens resultat inte längre kan tillgodoses i målet.

Avstämning mot balanskravet

Vid avstämning mot kommunallagens balanskrav får både intäkter från försäljning av fastigheter inom exploateringsverksamheten samt exploateringsersättningar ingå. De budgeterade intäkterna uppgår, med avdrag för driftkostnader inom exploateringsprojekten, under 2024–2026 till 266 mnkr, 360 mnkr respektive 288 mnkr, därmed bedöms balanskravet uppfyllas med god marginal under hela perioden. Det bör noteras att intäkterna från exploateringsverksamheten har ett starkt samband med motsvarande investeringsutgifter och att resultatet i den delen påverkas negativt av förskjutningar i exploateringsprojekten. Med tanke på att det strukturella resultatet, som exkluderar samma typer av poster från exploateringsverksamheten, är budgeterat till närmare noll föreligger en viss risk att balanskravet för 2024 inte uppnås. Mölndal har dock, främst genom sin ekonomiska ställning, möjlighet att enligt Kommunallagen, 11 kap, 13§, hänvisa till synnerliga skäl för att inte återställa ett negativt resultat. För planåren finns god marginal att klara balanskravet även exklusive resultat från exploateringsverksamheten.

Byggnadsnämnden

Nämnden ansvarar för stadens uppgifter inom plan- och bygglagen och ger till exempel förhandsbesked, bygglov och rivningslov. Nämnden utövar också tillsyn över byggnadsverksamheten och prövar frågor om olovligt byggande. Därutöver ansvarar nämnden för mätnings- och kartverksamhet samt resurser till fastighetsbildningsverksamheten.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	24,6	25,4	25,4		
Kostnader	-40,2	-37,3	-37,4		
Summa nettokostnader	-15,6	-11,9	-12,0	-12,0	-14,1
Kommunbidrag					
Byggnadsnämnden	17,0	11,9	12,0	12,0	14,1
Summa kommunbidrag	17,0	11,9	12,0	12,0	14,1
Resultat	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2024 års prinsnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2023 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Byte av ärendehanteringssystem för kommunala lantmäteriet			1,1
Avgår tillfälligt konjunkturavdrag pga väntad konjunktumedgång			1,0
Uppräkning	0,5		
Teknisk justering	-0,4		
Summa	0,1	0,0	2,1

Årlig förändring, netto.

Verksamhetsförändringar 2024–2026

Byte av ärendehanteringssystem

Det statliga lantmäteriet kommer att ersätta det gemensamma ärendehanteringssystemet med ett nytt system med bättre stöd för en digital samhällsbyggnadsprocess. Bytet medför en uppskattad engångskostnad 2026 på 1,1 mnkr samt 0,2 mnkr per år i förhöjd avgift under de fem första åren.

Återställande av tillfällig konjunkturjustering

I budgeten 2017 gjordes en tillfällig neddragning på tre mnkr av nämndens kommunbidrag då intäkterna från exempelvis bygglov ökade till följd av den rådande högkonjunkturen. I samband med att konjunkturen förväntades att försvagas återfördes en mnkr i 2021 års budget. Ytterligare en mnkr återförs 2026 av samma anledning.

Uppräkning

I budget 2024 kompenseras nämnderna för pris- och löneuppräkning.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1,25 procent till 2,50 procent. Kompensation

ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter samt prishöjning IT-licenser. Därutöver höjs personalomkostnadspålägget för pensioner från 12,98 procent till 14,20 procent. Avdrag görs för ramjustering kontaktcenter, utökat HR-stöd samt effektivare inköp. Omfördelning sker kopplat till omorganisation samhällsbyggnad.

Volymmått

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal beslut, paragrafer, i byggnadsnämnden	135	140	130
Antal delegeringsbeslut, utom bostadsanpassning	1 469	1 500	1 400
Antal avslutade tillsynsärenden olovligt byggande m.m.	48	150	50
Antal avslutade bostadsanpassningsärenden	394	330	400

Kvalitetsmått

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Antal bygglovgivna bostäder	82	536	612
Antal färdigställda bostäder ¹	724	23	205
Befolkningstillväxt, procent	0,8		0,2
Median handläggningstid lov/förhandsbesked från komplett ansökan, dagar	29	17	20
Median handläggningstid lov/förhandsbesked från första ansökan, dagar	46	57	55
NKI, företag	69	78	81

1) Antal i helt färdigställda byggprojekt. Pågående ärenden avslutas efterhand, något som ofta tar ett-två år efter bygglov för ett stort projekt.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder

Kommunfullmäktige är stadens högsta beslutade organ och består av 61 folkvalda politiker som har fått invånarnas förtroende att bland annat besluta om budget, skatt samt vilka mål och riktlinjer som kommunen ska arbeta efter. Kommunrevisionen, överförmyndarnämnden och valnämnden redovisas under egna kommunbidragsområden. Kommunstyrelsen är stadens ledande politiska organ för förvaltningar och har ett helhetsansvar för stadens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsikt över stadens nämnder och verksamheter.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	588,5	610,1	610,1		
Kostnader	-894,7	-916,1	-957,3		
Summa nettokostnader	-306,2	-306,0	-347,2	-347,9	-330,4
Kommunbidrag					
Kommunfullmäktige	3,8	4,1	4,1		
Kommunrevision	2,7	3,9	3,9		
Valnämnd	3,1	0,2	1,6		
Överförmyndarnämnd	6,3	6,5	6,7		
Stadsledningsförvaltning	160,7	193,5	148,6		
Stadsbyggnadsförvaltningen	12,8	18,8	97,2		
Räddningstjänst	42,4	45,4	47,1		
Ks och dess utskott	9,8	12,7	12,9		
Ks förfogande	10,0	10,0	10,0		
Ks övrigt	10,4	10,9	15,1		
Summa kommunbidrag	262,0	306,0	347,2	347,9	330,4
Resultat	-44,2	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2024 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2023 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag			
mnkr	2024	2025	2026
Västra Götalandsregionen			
Folkhälsa ¹	1,3		
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap			
Krisberedskap ¹			
Civilt försvar ¹			
Summa	1,3		

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Kommande bidrag är inte fastställt.

Centralt tillskott till KSAGU:s förfogande ¹			
mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Osakliga löneskillnader	6,5	6,0	6,0
Summa	6,5	6,0	6,0

1) Budgeteras centralt under finansförvaltningen och ingår inte i kommunstyrelsens kommunbidrag.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år			
mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Allmänna val	1,4	-1,4	1,4
Avgår utökat anslag kommunrevisionen	-0,1		
Tillfälliga tillskott vid ny mandatperiod	-0,2		0,4
Räddningstjänsten	0,5	0,5	0,8
Driftskostnader i samband med investering, ex. rivning, sanering, evakuering, huvudsakligen skola och förskola	16,5	-13,7	-23,7
Kapitalkostnader reinvesteringar, ska fördelas till nämnderna	5,4	5,2	5,3
Leasingkostnad verksamhetslokaler	0,4		
Hållbarhetsakkunnig	-0,3		
Ökat lokalunderhåll – driftschablon internhyra, ska fördelas till nämnderna ¹	3,0	3,0	
Utredningsmedel inom Järnväg i Mölndal	2,6	1,0	
Stadsbyggnadsförvaltningen projektorganisation Järnväg i Mölndal	0,7		
Avgår tillfälligt konjunkturavdrag pga väntad konjunkturedgång		1,0	1,0
Pilotprojekt, massahanteringspecialist i samarbete med tekniska nämnden	0,8		
Utvecklingsarbete arrenden			-0,5
Näringsbidrag laddinfrastruktur	1,5		-1,5
Utredning och införande av arbetsskor i verksamheten	0,4	0,6	
Bemanningsrobot vikarieenheten		0,4	
Pågående uppdrag och ny lagstiftning	-2,0		
Förstärkning kommunikationsutredning	0,7		
Utveckling och förvaltning av stadens system för att möta verksamheternas behov och möjliggöra nya arbetssätt	1,1	0,9	0,3
Prishöjningar IT-licenser, ska fördelas till nämnderna ¹	1,2	1,2	
Pilotprojekt digitalisering		3,0	
Effektivare inköp genom centraliserade upphandlingar, ska fördelas till nämnderna ¹	-3,0	-1,0	-1,0
Uppräkning	7,3		
Teknisk justering	3,3		
Summa	41,2	0,7	-17,5

Årlig förändring, netto.

1) Belopp avseende 2024 är fördelade till nämnderna via teknisk justering.

Verksamhetsförändringar 2024–2026

Allmänna val och ny mandatperiod

Under 2024 tillförs valnämnden med 1,4 mnkr i och med val till Europaparlamentet varav 0,4 mnkr för extra personalresurser vid valår. Beloppet avgår till 2024. För 2026 tillförs valnämnden återigen 1,4 mnkr för allmänna val till riksdag, region- och kommunfullmäktige.

I och med valet 2022 så inleddes en ny mandatperiod 2023. Kommunrevisionen tillfördes 0,1 mnkr för dubbla arvoden januari till mars vilket avgår till 2024. Kommunstyrelsen tillfördes 0,2 mnkr år 2022 för dubbla arvoden under valår samt utbildningsinsatser vid ny mandatperiod vilket avgår 2024. Till valåret 2026 tillförs 0,4 mnkr för motsvarande.

Räddningstjänstförbundet Storgöteborg

Mölnads stad är medlemmar i kommunalförbundet Räddningstjänstförbundet Storgöteborg och liksom kommuner och regioner påverkas förbundets kostnader av nytt pensionsavtal och inflationsuppräknig av pensionsskulden. Medlemsavgiften ökar under planåren.

Driftseffekter av investeringar samt ökat lokalunderhåll

Kommunstyrelsen har medel för driftskostnader som uppstår i samband med rivning och sanering samt evakuering till paviljonger i samband med ny-, om- och tillbyggnad av främst förskole- och skollokaler. Kostnaderna varierar mellan åren beroende på förutsättningarna i projekten samt möjligheter till alternativa lösningar.

Kommunstyrelsen tillförs medel för kapitalkostnader på reinvesteringar i stadens verksamhetslokaler vilket efter avstämning av genomförda investeringar ska omföras till berörd nämnd. Inhyrningar av lokaler genererar ökade leasingkostnader för 2024, beloppet omförs till berörda nämnder.

En översyn av driftschablonen i internhyrorna har gjorts mot faktiska driftkostnader och behov av planerat underhåll. Driftschablonen har justerats för att öka lokalunderhållet med fem mnkr i budget 2022 samt tre mnkr årligen under 2023–2025. Beloppen avseende 2022–2024 är fördelade till nämnderna genom teknisk justering.

Hållbarhetsakkunnig

Fastighetsavdelningen har förstärkts med specifik kompetens och erfarenhet inom miljö och hållbarhet. Kommunstyrelsen tillfördes 0,6 mnkr i budget 2022 för ändamålet. Delar av tillskottet avgår då tjänsten bedöms kunna nyttjas inom vissa investeringsprojekt.

Järnväg i Mölndal, JiM

För att möta Trafikverkets planering och säkerställa att kommande investeringsmedel används så väl som möjligt i samband med projektet Järnväg i Mölndal, JiM, tillförs kommunstyrelsen 0,7 mnkr till 2024 för projektorganisationen och 2,6 mnkr för utredningskostnader. Under 2025 tillförs ytterligare en mnkr för utredningskostnader. Totalt anslag i budget 2024 för JiM är därmed 17,0 mnkr varav 13,0 mnkr hos kommunstyrelsen och 4,0 mnkr hos tekniska nämnden.

Pilotprojekt masshanteringspecialist

Kommunstyrelsen tillförs 0,8 mnkr för en projektanställning i form av en masshanteringspecialist som kommer arbeta med både tidiga och senare skeden i investerings-/exploaterings- och driftsprojekt för staden. Pilotprojektet sker i samverkan med tekniska nämnden och kommer att minska kostnaderna för driftrelaterade projektkostnader inom exploatering (ger lägre exploateringsbudget) och andra projekt med 0,8 mnkr redan från 2024. Projektet pågår under 2024–2026 för att därefter utvärderas.

Tillfälligt avdrag för gynnsam konjunktur återförs

Under planåren 2025–2026 återförs årligen en mnkr av det avdrag om tre mnkr som avgick 2017 för gynnsam konjunktur.

Stadens arrenden

Ett utvecklingsarbete kopplat till stadens arrenden beräknas ge ökade intäkter på sikt och 0,5 mnkr avgår i plan 2026.

Näringsbidrag laddinfrastruktur

Kommunstyrelsen tillförs 1,5 mnkr under 2024 och 2025 för näringsbidrag till Mölnads Parkering AB och etablering av publika laddstolpar.

Utredning och införande av arbetsskor i verksamheten

Medel avsätts motsvarande 0,4 mnkr för att utreda, komma med förslag till och kostnadsberäkna ett införande av arbetsskor i verksamheten. Från 2025 finns totalt en mnkr avsatt för att påbörja eventuell implementering.

Bemanningsrobot vikarieenheten

Sedan 2022 finns det en bemanningsrobot på stadsledningsförvaltningen som hjälper till med bemanning på kvällar och helger. Roboten har tidigare finansierats av medel från kommunstyrelsens förfogandeanslag via beslut i digitaliseringsrådet.

Resursförstärkning stadsledningsförvaltningen

Utvecklings- och samordningsbehovet är större än någonsin för att möta de komplexa samhällsutmaningar som vi står inför. Stadsledningsförvaltningen ges tillskott för förstärkning kopplat till genomförd kommunikationsutredning samt utveckling och förvaltning av stadens system för att möta verksamheternas behov och möjliggöra nya arbetssätt. Av detta avser 0,3 mnkr behov av årligen återkommande volymökning.

Pågående uppdrag och ny lagstiftning

Kommunstyrelsen har under 2021 och 2022 tillfört 2,1 mnkr i syfte att skapa en robust och kostnadseffektiv central inköpsorganisation samt 1,4 mnkr för införandet av kategoristyrning. Från budget 2023 avgick medel motsvarande 1,6 mnkr och i plan 2024 ytterligare 0,2 mnkr. Staten har kompenserat kommunerna för nya lagstiftningen Kommuner mot brott. Nämnden tillfördes 0,7 mnkr 2023 och ytterligare 0,8 mnkr 2024. Under 2020 tillfördes 0,1 mnkr för en förstudie inom sociala investeringar som resulterade i ett treårigt projekt för fler nyanlända kvinnor i arbete. Kommunstyrelsen tillfördes ytterligare 2,5 mnkr för projektet 2021 som pågår fram till och med 2023. I plan 2024 avgår det totala beloppet på 2,6 mnkr.

Prisökningar för IT-licenser

Licenskostnaderna höjs och 1,2 mnkr tillförs årligen 2024–2025. Tillskottet för 2024 har omfördelats till nämnderna via teknisk justering.

Pilotprojekt digitalisering

Nämnden tillförs tre mnkr från 2025 för att öka takten i stadens digitaliseringsutveckling. Effekterna av tillskottet ska utvärderas efter två år för eventuell permanentning vid uppnådda resultat.

Effektivare inköp genom bland annat centraliserade upphandlingar

Tydliga strategier avseende inköp och upphandling genom centralisering av upphandlingsverksamheten samt införande av kategoristyrningsarbete förväntas bidra till lägre kostnader på sikt. Avdrag gjordes med två mnkr 2023 och tre mnkr 2024, vilket har omfördelats till berörda nämnder via teknisk justering. I plan 2025–2026 avgår ytterligare en mnkr per år vilket senare omförs till berörd nämnd.

Uppräkning

I budget 2024 kompenseras nämnderna för pris- och löneuppräkning.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1,25 procent till 2,50 procent samt förändrad debitering lokalvård. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter, prishöjning IT-licenser samt direkt effekt av höjd internränta. Därutöver höjs personalomkostnadspålägget för pensioner från 12,98 procent till 14,20 procent. Avdrag görs för ramjustering kontaktcenter, utökat HR-stöd samt effektivare inköp. Omfördelning sker kopplat till omorganisation samhällsbyggnad och därigenom sänkta priser från servicenämnden.

Uppdrag

Ekonomichefen får i uppdrag att genomlysna vård- och omsorgsnämndens kommunbidragsområden inklusive budget. I uppdraget ska särskilt beaktas hur reformen God och nära vård och dess påverkan på stadens kostnadsutveckling kan följas framåt. Målet med genomlysningen är att utveckla och tydliggöra bland annat behovsbeskrivning och potentiella kostnadsökningar/minskningar med hjälp av nyckeltal, statistik och ekonomiska flöden.

Kommunstyrelsen ger stadsdirektören i uppdrag att inför budgetprocess 2025 inkomma med förslag på åtgärder motsvarande en minskad inventariebudget på 10 mnkr utifrån ett utökat arbete med återbruk.

Volymmått			
	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Överförmyndarnämnden			
Antal ärenden totalt	700	750	750
varav ensamkommande barn	7	10	10
Stadsledningsförvaltningen			
Förvaltning, fastigheter, antal m ²	391 828	391 249	392 837
varav stadens egna lokaler	274 764	290 296	279 753
varav inhyrda lokaler	117 064	100 953	113 084

Kvalitetsmått			
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Stadsbyggnadsförvaltningen			
Antal bygglovgivna bostäder	82	536	612
Antal färdigställda bostäder ¹	724	23	205
Befolkningstillväxt, procent	0,8	0,0	0,2

1) Antal i helt färdigställda byggprojekt. Pågående ärenden avslutas efterhand, något som ofta tar ett-två år efter bygglov för ett stort projekt.

Kommunövergripande medlemsavgifter och bidrag

Staden är medlem i och stödjer diverse olika organisationer. De budgeterade kommunövergripande medlemsavgifterna under kommunstyrelsen uppgår 2023 till totalt cirka 7,1 mnkr och omfattar i ungefärliga belopp; GR 3,6 mnkr, Samordningsförbundet Finsam 1,1 mnkr, SKR 2 mnkr, VGR avseende patientnämndsverksamhet 80 tkr, Luftvårdsförbundet 60 tkr, Europakorridoren 40 tkr, Kommunforskning i Väst 50 tkr, Centrumföreningen 130 tkr och Klimatkommunerna 20 tkr. Kommunbidraget omfattar även budgeterade bidrag till föreningar och liknade med totalt cirka 1,1 mnkr under 2023. I ungefärliga belopp har bland annat följande organisationer tidigare erhållit bidrag; Göteborgs Universitet för förstärkt förvaltningsforskning 0,3 mnkr och ovillkorat aktieägartillskott till Sahlgrenska Science Park 0,8 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden ansvarar för att främja kulturlivet i Mölndal genom att skapa kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet som är inkluderande, mångsidig och tillgänglig. Nämnden ansvarar också för stadens bibliotek enligt bibliotekslagen.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	34,2	40,5	52,0		
Kostnader	-212,8	-244,6	-277,2		
Summa nettokostnader	-178,6	-204,1	-225,2	-226,1	-228,1
Kommunbidrag					
Bibliotek, museum, konst och kultur	59,6	60,4	64,4		
Fritid- och folkhälsa	24,4	26,7	28,2		
Föreningsbidrag	12,4	12,6	12,0		
Förening och idrott	58,4	64,0	82,2		
Åbybadet	16,7	31,1	29,2		
Nämnd, administration m.m.	9,1	9,3	9,2		
Summa kommunbidrag	180,6	204,1	225,2	226,1	228,1
Resultat	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2024 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2023 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag

mnkr	2024	2025	2026
Riksantikvarieämbetet			
Kulturarvs-IT arbetsledare	0,4	0,4	0,4
Kulturrådet			
Stärkta bibliotek	0,3		
Summa	0,7	0,4	0,4

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ny- och ombyggnad idrottsanläggningar	0,3		
Åby Arenastad	10,8		1,4
Avgår tillfälligt utrymme för Åbybadets omställningsfas	-8,3		
Inventarier och drift nya lokaler bibliotek Lindome	0,9		
Sporhall Västerberg, inventarier	0,1		
Inventarier till nya lokaler för mötesplatser	0,1		
Avgår förstudie museiflytt	-0,3		
Litteraturprofilerade förskolor – barnbibliotekarie	0,5		
Ökat uppdrag kring ungas inflytande	0,2		
Inflationseffekter externt inhyrda lokaler 2023 och 2024	1,3		
Bokbuss			0,6
Självbetjäningsautomater biblioteken		0,1	
Förstärkt bemanning fritidsgårdar under sommarlovet, Balltorp och Lindome		0,5	
Projekt Fler friska år, aktivitet Senior sport school		0,3	
Uppräkning	4,3		
Teknisk justering	11,2		
Summa	21,1	0,9	2,0

Årlig förändring, netto.

Verksamhetsförändringar 2024-2026

Utvecklingen av Åby Arenastad samt drifteffekter av investeringsobjekt

Anslag ges för drift- och/eller kapitalkostnader avseende inbyggd isstadion i Åby Arenastad med 10,8 mnkr i budget 2024 samt för badmintonhall med 1,4 mnkr i plan 2026. Kompensation för tillkommande drift- och/eller kapitalkostnader för ny- och ombyggnad av idrottsanläggningar i form av ledbe-lysningsplaner tillförs med 0,3 mnkr 2024. Tillskott ges även för inventarier till Lindome bibliotek, mötesplatser och sporthall Västerberg samt för självbetjäningsautomater till biblioteken och bokbuss. Totalt tillförs 1,1 mnkr i budget 2024, 0,1 mnkr i plan 2025 och 0,6 mnkr i plan 2026. Inför 2024 avgår totalt 8,3 mnkr avseende kommunbidragsområde Åbybadet ur budget. Av detta utgörs 7,5 mnkr av det tillfälliga anslag som nämnden haft sedan 2019 i samband med Åbybadets omställningsfas. Resterande avdrag på 0,8 mnkr är kopplat till driftkostnader och hyra.

Ökade lokalkostnader för externa lokaler

Nämnden kompenseras med 1,3 mnkr för ökade lokalkostnader avseende externt inhyrda lokaler. Den senare tidens höga inflation har medfört kraftigt ökad indexering av hyrorna, däribland för stadsbiblioteket.

Förstudie flytt av stadsmuseet

Utrymme på 0,3 mnkr avgår för förstudie avseende flytt av stadsmuseet till Forsäkersområdet.

Fortsatt samarbete och utveckling av verksamheten

Nämnden får från 2024 tillskott på 0,5 mnkr för att anställa en barnbibliotekarie för att tillsammans med skolnämnden utöka antalet litteraturprofilerade förskolor i staden. Dessutom tillförs 0,2 mnkr för verksamhetsmedel kopplat till arbetet med ungas delaktighet och inflytande. I plan 2025 tillförs 0,5 mnkr för förstärkt bemanning på fritidsgårdar i Balltorp och Lindome under sommarlovet vilket även är ett led i stadens trygghets- och omsorgsarbete. Kultur- och fritidsnämnden ska även återkomma med en utvärdering för eventuell fortsättning av projektet "Friskvårdsgruppen" för att motverka barnobesitas. Projektet bedrivs med medel från Västra Götalandsregionen under 2023 och 2024.

Fortsatt satsning på "Fler friska år" samt uppdrag kring digitalt utanförskap

Kultur- och fritidsnämnden har tillsammans med vård- och omsorgsnämnden fortsatt att utveckla projektet "Fler friska år". I plan 2025 tillförs 0,3 mnkr för ett tvåårigt pilotprojekt avseende den förebyggande aktiviteten Senior sport school i syfte att förbättra äldres hälsa.

Dessutom får social- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att i dialog med kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden att fördela en del av stadens feriejobbsplatser till arbetet med att minska det digitala utanförskapet hos äldre.

Uppräkning

I plan 2025 kompenseras nämnderna för pris- och löneuppräkning.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1,25 procent till 2,50 procent samt förändrad debitering lokalvård. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter samt prishöjning IT-licenser. Därutöver höjs personalomkostnadsbelägg för pensioner från 12,98 procent till 14,20 procent. Avdrag görs för ramjustering kontaktcenter, utökat HR-stöd samt effektivare inköp. Omfördelning sker kopplat till omorganisation samhällsbyggnad och därigenom sänkta priser från serviceförvaltningen.

Volymmått

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Bibliotek, museum, konst och kultur			
Antal besök på bibliotek	439 500	450 000	500 000
Antal besök på museum	36 400	40 000	40 000
Antal webbesök bibliotek	551 500	400 000	500 000
Antal webbesök museum	160 000	220 000	220 000
Nedladdning appar museet	1 200	1 500	1 500
Föreningsbidrag			
Antal föreningar med bidrag	77	75	75
Antal studieorganisationer med bidrag	11	11	11
Ungdoms- och samhällsarbete			
Antal aktiviteter	1 649	1 200	1 500
Antal deltagare	39 300	32 000	40 000
Förening och idrott			
Antal besök i badanläggningar	149 000	249 000	400 000
Antal besök på isanläggningar	240 000	250 000	320 000
Antal besök på fotbollsplaner	479 000	570 000	500 000
Antal besök i Aktiviteten och idrottshallar	933 000	900 000	900 000

Kvalitetsmått

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Bibliotek, museum, konst och kultur			
<i>Antal besök per invånare¹</i>			
Fysiska besök på bibliotek	5,9	4,5	6,3
Fysiska och virtuella besök på bibliotek	11,2	11	14,1
Fysiska besök på museum	0,3	0,3	0,5
Fysiska och virtuella besök på museum	2,6	2,4	2,8
Förening och idrott			
Åbybadet, antal besök per invånare ²	1,6	1,1	1,5

1) Antal invånare per 31 december 2022.

2) Uppgiften avser Lilla Åbybadet.

Miljönämnden

Nämnden ansvarar för stadens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll. Därutöver ansvarar nämnden för att bidra till bästa miljönytta genom att vara aktiv och delaktig i samhällsplaneringen av Mölndal.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	6,1	6,3	6,3		
Kostnader	-20,1	-20,4	-20,1		
Summa nettokostnader	-14,0	-14,1	-13,8	-13,8	-14,3
Kommunbidrag					
Miljönämnden	13,1	14,1	13,8		
Summa kommunbidrag	13,1	14,1	13,8	13,8	14,3
Resultat	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2024 års prinsnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2023 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag

mnkr	2024	2025	2026
Energimyndigheten			
Energi- och klimatrådgivning	0,6	0,6	0,6
Summa	0,6	0,6	0,6

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Avgår tidsbegränsad anställning inom livsmedelskontroll	-0,7		
Miljöbalkstillsyn			0,5
Uppräkning	0,4		
Teknisk justering			
Summa	-0,3	0,0	0,5

Årlig förändring, netto.

Verksamhetsförändringar 2024–2026

Tidsbegränsad anställning inom livsmedelskontroll

Anslaget för en tidsbegränsad anställning inom livsmedelskontroll på 0,7 mnkr avgår.

Miljöbalkstillsyn

För att uppfylla stadens uppgifter inom miljöbalksområdet och möjliggöra en god och korrekt myndighetsutövning behöver bemanningen inom miljöbalkstillsynen förstärkas. Nämnden tillförs 0,5 mnkr i budget 2026 för ändamålet. Tjänsten finansieras till viss del av ökade tillsynsintäkter.

Uppräkning

I budget 2024 kompenseras nämnderna för pris- och löneuppräknings.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1,25 procent till 2,50 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter samt pris-höjning IT-licenser. Därutöver höjs personalomkostnadspåslägget för pensioner från 12,98 procent till 14,20 procent. Avdrag görs för ramjustering kontaktcenter, utökat HR-stöd samt effektivare inköp. Omfördelning sker kopplat till omorganisation samhällsbyggnad.

Volymmått

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Ärenden totalt inom nämnden	2 035	2 620	2 340
Livsmedel	745	880	700
Administration	53	40	40
Miljöbalkstillsyn och naturvård	1 237	1 700	1 600
Livsmedel			
Totalt antal kontroller	452	660	460
varav händelsestyrda	18	20	20
varav planerade	421	600	420
varav uppföljande	13	40	20
Miljöbalkstillsyn			
Totalt antal inspektioner	704	850	850
varav inspektioner med platsbesök ¹	296	450	450
varav inspektioner utan platsbesök ²	408	400	400
Klagomål	81	100	100
Remisser byggnadsnämnden	64	80	70

1) Inspektioner med platsbesök innebär fysiska och digitala inspektioner.

2) Inspektioner utan platsbesök innebär granskning av dokument så som årsrapporter för köldmedier och miljöfarliga verksamheter samt analyser av provtagningar inom radon och bassängbad.

Servicenämnden

Nämnden ansvarar för att tillhandahålla servicetjänster till andra nämnder inom Mölndals stad. Det handlar bland annat om lokalvård, vaktmästeritjänster, fastighetsskötsel, måltidsverksamhet och stadshusservice. Dessutom ansvarar nämnden för stadens samlade fordonsbehov, intern post- och budverksamhet samt stadens kontaktcenter.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	264,0	269,7	275,0		
Kostnader	-275,3	-272,9	-289,0		
Summa nettokostnader	-11,3	-3,2	-14,0	-16,0	-14,4
Kommunbidrag					
Nämnd	0,5	0,7	0,7		
Intäktfinansierad verksamhet					
Kommungemensam kundtjänst	6,3	2,5	13,3		
Summa kommunbidrag	6,8	3,2	14,0	16,0	14,4
Resultat	-4,5	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2024 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

Statsbidrag				
mnkr	2024	2025	2026	
Jordbruksverket				
EU-bidrag för ekologisk mjölk till skolmåltider	0,6	0,6	0,6	
Arbetsförmedlingen				
Lönebidrag	1,2	1,2	1,2	
Summa	1,8	1,8	1,8	

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år			
mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inköp och löpande hantering av lager för krisberedskap inom måltidsverksamheten		2,0	-1,6
Uppräkning	0,1		
Teknisk justering	10,7		
Summa	10,8	2,0	-1,6

Årlig förändring, netto.

Verksamhetsförändringar 2024–2026

Kommungemensam kundtjänst

Stadens kommungemensamma kundtjänst, Kontaktcenter Mölndal, togs i drift i september 2020. Servicenämnden har under införandeperioden 2020–2022 haft ett kommunbidrag för delfinansiering av kontaktcentret för att möjliggöra för de köpande nämnderna att anpassa sin verksamhet. I och med att coronapandemin kom emellan så förlängdes införandefasen och den centrala finansieringen med ett år och den centrala finansieringen på 3,8 mnkr avgick 2023 i stället för 2022 som tidigare planerats. Från och med 2022 utökades dessutom budgeten för kontaktcenter med ett kommunbidrag på 2,5 mnkr i och med uppdaterad behovsbedömning och kalkyl. Under 2023 har verksamheten haft en budgeterad omslutning på 13,6 mnkr.

Från och med 2024 blir kontaktcenter kommunbidragsfinansierad avseende den del som avser allmänna ärenden.

Höjda priser på livsmedel

Världsläget har drivit upp livsmedelspriserna och för att minska negativa effekter på kvaliteten inom skola och förskola godkänns nämnden höja priserna med fyra mnkr. Medlen har tillförts skolnämnden.

Lager för krisberedskap inom måltidsverksamheten

Servicenämnden har i uppgift att bygga upp ett lager av livsmedel och övriga förbrukningsmaterial som en del av stadens krisberedskap. Nuvarande bedömning är att initiala inköp och uppstart beräknas till 2 mnkr och att årlig kostnad därefter uppgår till 0,4 mnkr för att upprätthålla ett krislager för livsmedel. Utredning sker under 2024 och ger säkrare kostnadsbild.

Uppräkning

I budget 2024 kompenseras nämnderna för pris- och löneuppräkning.

Teknisk justering

Tillskott sker för ramjustering kontaktcenter. Justeringarna avser omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1,25 procent till 2,50 procent, höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter samt prishöjning IT-licenser. Därutöver höjs personalomkostnadspåslaget för pensioner från 12,98 procent till 14,20 procent. Avdrag görs för utökad HR-stöd samt effektivare inköp. Omfördelning sker kopplat till omorganisation samhällsbyggnad och därigenom sänkta priser från servicenämnden. Servicenämndens justeringar sker indirekt via köpande nämnder.

Volymmått

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Fastigheter, antal m²			
Lokalvård	245 510	249 757	245 197
Förvaltning ¹	391 828	391 249	431 417
varav stadens egna lokaler	274 764	290 296	305 147
varav inhyrda lokaler	117 064	100 953	126 270
Måltider, antal ätande per dag			
Förskola	3 101	3 164	3 153
Grundskola	7 819	7 931	7 853
Gymnasium	310	345	310
Äldreboende	431	348 ²	320
varav helpensioner	364	348 ²	320
varav utomstående	67	0	0

1) Vaktmästeritjänster utförs i samtliga fastigheter medan fastighetsdrift endast utförs i stadens egna lokaler.

2) Siffror justerad mot tidigare handling.

Skolnämnden

Nämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem. Nämnden ansvarar dessutom för annan pedagogisk verksamhet, elevhälsa samt för den kommunala kulturskolan..

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	228,9	209,6	211,0		
Kostnader	-1 779,1	-1 868,0	-1 945,8		
Summa nettokostnader	-1 550,2	-1 658,4	-1 734,8	-1 775,1	-1 800,1
Kommunbidrag					
Förskola, pedagogisk omsorg	490,3	512,1	530,8		
Grundskola, fritidshem	978,7	1 039,0	1 091,1		
Grundsärskola	41,6	45,3	47,6		
Kulturskola	16,5	17,3	18,0		
Nämnd, administration m.m.	42,8	44,7	47,3		
Summa kommunbidrag	1 569,9	1 658,4	1 734,8	1 775,1	1 800,1
Resultat	19,7	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2024 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2023 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag

mnkr	2024	2025	2026
Skolverket			
Maxtaxa inom förskolan	14,4	13,4	12,4
Statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder	18,4	18,4	18,4
Likvärdig skola	29,5	29,5	29,5
Lärarlönelyftet	14,3	14,3	14,3
Karriärstjänster	7,1	7,1	7,1
Summa	83,7	82,7	81,7

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förändrat elevantal, förskoleklass, grundskola, fritidshem	0,5	-2,5	-3,6
Förändrat elevantal, anpassad grundskola		1,5	1,5
Förändrat barnantal, förskola och pedagogisk omsorg	-4,6	-2,7	-4,0
Ny-, om- och tillbyggnad skollokaler, 80% kompensation	5,3	28,1	24,3
Ny-, om- och tillbyggnad förskolelokaler, 80% kompensation		14,0	-0,2
Extrasatsning grundskola, resursskola, särskilt elevstöd	1,0		
Framtidens vårdinformationsmiljö	1,5	1,5	
Digitala läresurser/IT-infrastruktur, grundskola	1,0		
Kompetensutveckling digitalisering, grundskola	0,2		
Kompetensutveckling digitalisering, förskola	1,0		
Utökad elevhälsa	0,7	1,0	
Specialpedagog förskola, inriktning språk och talutveckling	0,7		
Resursskola			7,0
Skolor med konfessionell inriktning ¹	0,1		
Avgår gemensamt skolval ¹	-0,6	-0,6	
Deltagande i förskola ¹	0,3		
Avgår stärkta skolbibliotek ¹	-0,1		
Avgår nationella prov ¹	-0,4		
Höjda livsmedelspriser från servicenämnden	4,0		
Uppräkning	41,4		
Teknisk justering	24,4		
Summa	76,4	40,3	25,0

Årlig förändring, netto.

1) Satsning i den statliga budgeten från 2022.

Verksamhetsförändringar 2024–2026

Volymförändringar inom skola, fritidshem och förskola

Antalet elever inom förskoleklass och grundskola väntas minska. Eleverna beräknas bli 71 färre 2024, 43 färre 2025 och 59 färre 2026 än året innan. Behovet av fritidshem beräknas dock öka med 120 platser 2024 jämfört med 2023 till följd av ökad efterfrågan och med ytterligare 10 platser 2025 för att sen minska med motsvarande 2026. Inom anpassad grundskola förväntas antalet elever vara oförändrat mellan åren 2023 och 2024 för att därefter öka med tre elever per år under planperioden. Antalet barn inom förskola och pedagogisk omsorg fortsätter att minska. Under 2024 budgeteras 51 stycken färre barn i verksamheten jämfört med 2023. Inför 2025 och 2026 beräknas volymerna minska med ytterligare 30 respektive 44 barn jämfört med året innan. Andelen barn och elever som väljer extern huvudman väntas öka något inom förskoleverksamheten men vara relativt oförändrad inom grundskola och fritidshem under 2024 jämfört med 2023.

Ny-, om- och tillbyggnad av lokaler

Ny-, om- och tillbyggnad planeras på ett antal förskole- och skolenheter under perioden 2024 till 2026. Kompensationen uppgår till 80 procent av de beräknade tillkommande lokal-kostnaderna. Nämnden tillförs 5,3 mnkr för skollokaler under 2024 för Streteredsskolan och Krokslättsskolan. I plan för 2025 tillkommer 28,1 mnkr även det för ovanstående objekt samt för ny Västerbergsskola, Almåsskolan hus C och samlokalisering av anpassad grundskola med flera. Under 2026 tillförs ytterligare 24,3 mnkr, utöver samlokalisering av anpassad grundskola och Västerbergsskolan så tillkommer även Sörgårdsskolan och Brattåsskolan.

Nämnden tillförs 14,0 mnkr i plan 2025 för utökning av antalet förskoleplatser i östra Källered samt ny förskola i Bifrost.

Utökat elevstöd och satsningar på barn och unga

Utöver de tillskott som har gjorts i budget 2022 på 5,0 mnkr och 4,0 mnkr i budget 2023, så tillförs ytterligare 1,0 mnkr i budget 2024 avseende stärkt särskilt elevstöd och kommunal resursskola inom grundskolan bland annat till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF. Medlen ska förstärka insatserna så att fler elever i behov av särskilt stöd ska få förutsättningar för att nå skolans pedagogiska mål. I plan för 2026 tillförs sju mnkr för införande av kommunal resursskola i enlighet med den utredning som har gjorts och presenterats för kommunfullmäktige. I samband med införandet av resursskolan påbörjas en succesiv avveckling av nuvarande centralt finansierade särskilda undervisningsgrupper.

Digitala satsningar inom förskola och grundskola

Tillskott ges för genomförandet av en utökad satsning på digitala lärresurser och utvecklandet av IT-infrastruktur inom stadens skolverksamhet. Medlen ska möjliggöra det digitala klivet för att möta framtidens moderna skollärmiljö. Förutom att öka kvalitén i lärandet ska även vårdnadshavarnas förväntningar på exempelvis en bättre tillgänglighet tillgodoses. Grundskolan har tillförts totalt 7,7 mnkr i budget 2022 och 2023 för detta ändamål. I budget 2024 tillkommer ytterligare en mnkr.

För att möjliggöra det digitala klivet måste kunskapen hos personalen stärkas. Grundskolan har fått 0,8 mnkr i budget 2022, ytterligare 1,0 mnkr från 2023 och 0,2 mnkr från 2024 för digital kompetensutveckling. Anslaget till förskolan utökas med 1,0 mnkr 2024 från de totalt 1,0 mnkr som tillförts i budget 2023.

Utökad elevhälsa

Elevhälsan förstärks genom att 0,7 mnkr tillförs i budget 2024 samt ytterligare 1,0 mnkr inför 2025. Medlen ska användas till förebyggande arbete att främja psykisk hälsa, förebygga ohälsa samt motverka pandemins effekter på barn och unga genom att en kurator och en skolläkare anställs/hyrs in. I budget 2022 och 2023 erhöll nämnden totalt 2,1 mnkr för utökad elevhälsa.

Höjda priser på livsmedel och mattransporter

Skolnämnden tillförs fyra mnkr, som köpande nämnd, för att möta de ökade kostnaderna för livsmedel inom servicenämndens måltidsproduktion.

Generella statsbidrag till skolområdet

Enligt 2022 års statliga budget påverkas skolnämnden under 2024 gällande skolor med konfessionell inriktning och deltagande i förskola. Samtidigt avgår tidigare statliga satsningar på gemensamt skolval, stärkta skolbibliotek och nationella prov.

Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM

Nämnden tillförs 1,5 mnkr 2024 och ytterligare 1,5 mnkr 2025 för införandet av Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM, inom skolhälsovården. Osäkerhet finns kring såväl kostnader, leverans och tidplan för genomförandet.

Språklig medvetenhet

Språkets betydelse i samhället ökar. Därför förstärks förskolans specialpedagogiska team med en tjänst inriktad på språk- och talutveckling, motsvarande 0,7 mnkr från 2024. Nämnden ska från samma år och inom befintlig ram finansiera en halvtidstjänst som verksamhetsutvecklare för att, tillsammans med kultur- och fritidsnämnden, utöka antalet litteraturprofilerade förskolor i staden.

Uppräkning

I budget 2024 kompenseras nämnderna för pris- och löneuppräkning.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalyror samt höjning av dess internränta från 1,25 procent till 2,50 procent samt förändrad debitering lokalvård. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter samt prishöjning IT-licenser. Därutöver höjs personalomkostnadspålägget för pensioner från 12,98 procent till 14,20 procent. Avdrag görs för ramjustering kontaktcenter, utökat HR-stöd samt effektivare inköp. Omfördelning sker kopplat till omorganisation samhällsbyggnad och därigenom sänkta priser från servicenämnden.

Volymmått			
	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Förskola, pedagogisk omsorg			
<i>Antal barn folkbokförda i Mölndal</i>			
Familjedaghem	132	135	95
varav köpta platser	11	15	3
Förskola	3 709	3 718	3 623
varav köpta platser	516	510	510
Antal öppna förskolor	5	5	5
Grundskola, fritidshem			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal</i>			
Förskoleklass	870	867	834
varav köpta platser	77	75	75
Grundskola	7 926	7 959	7 921
varav köpta platser	1 110	1 125	1 110
Fritidshem	3 761	3 700	3 820
varav köpta platser	391	380	390
Anpassad grundskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal</i>			
Anpassad grundskola	78	82	82
varav köpta platser	3	3	3
Kulturskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal</i>			
Betalande elever, inklusive orkester	2 345	1 850	1 850

Kvalitetsmått			
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Förskola, pedagogisk omsorg			
<i>Antal barn per årsarbetare inom förskola, kommunal regi</i>			
Mölndal	5,7	5,7	5,6
GR	5,3	5,3	5,2
Liknande kommuner	5,5	5,6	5,6
Riket	5,1	5,1	5,1
<i>Andel inskrivna barn i familjedaghem av samtliga inskrivna barn i åldrarna 1-5 år, procent</i>			
Mölndal	4	3	3
GR	3	3	2
Liknande kommuner	2	2	1
Riket	2	2	1
Grundskola			
<i>Andel elever som når målen i årskurs 9 samtliga ämnen, kommunal regi, procent</i>			
Mölndal	82	79	76
GR	79	78	74
Liknande kommuner	72	71	66
Riket	74	74	72
<i>Antal elever per lärare, heltidstjänst</i>			
Mölndal	13,5	13,3	12,8
GR	12,8	12,7	12,4
Liknande kommuner	11,7	11,8	11,8
Riket	12	12	11,8
<i>Antal elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning, årskurs 1-9, procent</i>			
Mölndal	74	75	75
GR	65	66	67
Liknande kommuner	55	56	57
Riket	59	60	60
Fritidshem			
<i>Inskrivna barn per årsarbetare kommunala fritidshem, antal</i>			
Mölndal	19,3	18,8	18,4
GR	22,1	21	21,3
Liknande kommuner	22,7	21,8	23,9
Riket	20,4	20,6	20,6
Anpassad grundskola			
<i>Kostnad per elev exklusive skolskjuts, tkr</i>			
Mölndal	547	483	508
GR	573	588	587
Liknande kommuner	505	449	469
Riket	598	477	484

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden ansvarar för stadens insatser enligt socialtjänstlagen inom individ- och familjeomsorg. Nämnden bidrar i sitt arbete till att minska effekterna av arbetslöshet och att öka integrationen i Mölndal.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	72,4	75,0	80,0		
Kostnader	-373,8	-422,6	-434,5		
Summa nettokostnader	-301,4	-347,6	-354,5	-355,5	-355,5
Kommunbidrag					
Arbetsmarknadsåtgärder	16,1	20,0	29,5		
Flyktingmottagande	9,6	2,8			
Boenden, nyanlända	12,2	9,2	9,8		
Nämnd, administration med mera	27,7	27,8	26,5		
Individ- och familjeomsorg	182,5	193,0	206,0		
Ekonomiskt bistånd	90,6	93,8	82,7		
Summa kommunbidrag	338,7	347,6	354,5	355,5	355,5
Resultat	37,3	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinternas poster. Beloppen för planåren är angivna i 2024 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2023 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Insatser på hemmaplan för att motverka externa placeringar inom barn och unga	1,0		
Vuxen, missbruk	2,0	1,0	
Utökning 100 ferieplatser för stadens ungdomar	1,0		
Arbetsmarknadsåtgärder efter etableringstiden för flyktingmottagande	1,0		
Minskat behov försörjningsstöd	-8,0		
Uppräkning	8,7		
Teknisk justering	1,2		
Summa	6,9	1,0	0,0

Årlig förändring, netto.

Statsbidrag

mnkr	2024	2025	2026
SKR			
Stimulansmedel "Överenskommelse inom psykisk hälsa"	2,0	2,0	2,0
Migrationsverket			
Mottagande av ensamkommande barn	0,5	0,5	0,5
Migrationsverket			
Etableringsinsatser och introduktion för nyanlända personer ¹	10,0	9,0	8,0
Arbetsförmedlingen			
Subventionerade anställningar	6,0	6,0	6,0
Summa	18,5	17,5	16,5

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Statsbidrag från Migrationsverket är beroende av volymer i flyktingmottagandet.

Verksamhetsförändringar 2024–2026

Insatser på hemmaplan för barn och unga

I budget 2024 finns inlagt ett tillskott på en mnkr för att vidareutveckla förebyggande insatser och insatser på hemmaplan för att förhindra externt köpt vård.

Vuxen, missbruk

Kostnaderna för institutionsvården av vuxna har varierat kraftigt över tid. De senaste åren har behoven och kostnaderna ökat. En bidragande orsak är att Inspektionen för vård och omsorg, IVO, beslutat att tillfälliga boendelösningar för personer med missbruk inte får lösas med vandrarhem eller liknande, vilket ökat placeringskostnaderna inom området. Nämnden tillförs två mnkr 2024 och ytterligare en mnkr 2025.

Utökning ferieplatser inklusive uppdrag

I budget 2024 finns inlagt en mnkr för utökning med 100 ferieplatser från 270 till 370 platser. Ett syfte är att ytterligare möjliggöra för en introduktion till arbetsmarknaden för ungdomar som tillhör familjer, som av olika anledningar, står långt från arbetsmarknaden.

Social- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att i dialog med kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden fördela en del av de under 2024 tillkommande 100 feriejobbsplatserna till arbetet med att minska det digitala utanförskapet hos äldre.

Uppdrag samordning av stadens praktikplatser

Social- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att, i nära samarbete och dialog med andra berörda nämnder, omvärldsbevaka och ta fram förslag på hur staden mer samordnat och resurseffektivt skulle kunna arbeta med stadens uppdrag som avser praktikplatser. Frågor som särskilt behöver beaktas är en tydligare definition av syftet och målgrupper. Uppdraget ska återrapporteras i samband med nästkommande budgetprocess.

Arbetsmarknadsåtgärder efter etableringstiden

Ersättningen från Migrationsverket som avser nyanlända personers etablering och introduktion har varierat och minskat kraftigt sedan 2018. Den statliga ersättningen utges under två år efter att personen mottagits i kommunen. Etableringen tar i vissa fall längre tid och nämnden tillförs en mnkr i budget 2024 för att vid behov fortsätta arbetsmarknadsinsatser efter etableringstiden.

Minskat behov av försörjningsstöd

Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd har både nationellt och i Mölndal minskat de senaste åren och åtta mnkr avgår till 2024. Nämnden bedriver en starkt omvärlds- och konjunkturberoende verksamhet och uppmanas att följa utvecklingen och vid behov återkomma till kommunstyrelsen.

Uppräkning

I budget 2024 kompenseras nämnderna för pris- och löneuppräkning.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1,25 procent till 2,50 procent samt förändrad debitering lokalvård. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter samt prishöjning IT-licenser. Därutöver höjs personalomkostnadspåslägget för pensioner från 12,98 procent till 14,20 procent. Avdrag görs för ramjustering kontaktcenter, utökad HR-stöd samt effektivare inköp. Omfördelning sker kopplat till omorganisation samhällsbyggnad och därigenom sänkta priser från servicenämnden.

Volymmått

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Ekonomiskt bistånd			
Totalt antal bidragshushåll	837	950	900
Totalt antal bidragsmottagare	1 477	1 700	1 600
Flyktningmottagande			
Mottagna flyktingar, totalt	70	85	37
varav vuxna	50	30	27
varav barn	20	55	10
Ensamkommande barn/ungdomar ankomstkommun	237	90	70
Köpt boende vuxna med flyktningstatus, antal årsplatser		1	
Arbetsmarknadsåtgärder			
Ungdomar upp till 25 år, totalt	104	120	120
varav aktuella på ekonomiskt bistånd	59	90	75
Vuxna över 25 år, totalt	400	400	400
varav från arbetsförmedlingen	35	40	40
varav från social- och arbetsmarknadsförvaltningen	321	360	360
Feriejobb	306	270	400
Individ- och familjeomsorg			
Institutionsplaceringar, antal årsplatser	25	23	30
varav barn och unga	9	13	13
varav vuxna	16	10	17
Köpta boenden, antal årsplatser	61	50	56
varav barn och unga	6	2	2
varav vuxna	55	48	54
därav vuxna med missbruk	41	15	39
därav övriga vuxna	14	33	15
Familjehem, antal årsplatser	78	65	75
varav familjehem	42		
varav jourhem	7		
varav nätverkshem	13		
varav vårdnadshavarhem	16		
Kontaktpersoner/-familjer, antal årsplatser	19	20	10
Antal inkomna anmälningar, barn ¹	2 569	2 300	2 600
varav 0-12 år	1 450		
varav 13-17 år	1 055		
varav 18-20 år	64		
Antal inkomna ansökningar, barn	166	200	170
varav 0-12 år	75		
varav 13-17 år	49		
varav 18-20 år	42		
Antal inledda utredningar, barn	1 175	1 000	1 300
varav 0-12 år	672		
varav 13-17 år	463		
varav 18-20 år	40		

1) Inklusive alla utredningstyper från yttrande till lag med särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU ansökningar, exklusive ensamkommande asylsökande barn.

Kvalitetsmått

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Ekonomiskt bistånd			
Försörjningsstöd totalt, bruttokostnad, mnkr	55,1	56,3	51,9

Tekniska nämnden

Nämnden ansvarar för stadens gator, parker och grönområden. I uppdraget ingår utveckling, planering, anläggning och drift samt information om föreskrifter. Nämnden ansvarar också för stadens vattenförsörjning och omhändertagande av avfall och återvinning samt för hållbart resande inklusive linjetrafik och färdtjänst. Nämnden är också stadens trafiknämnd.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	307,4	239,5	246,1		
Kostnader	-512,2	-479,7	-529,7		
Summa nettokostnader	-204,8	-240,2	-283,6	-311,8	-338,9
Kommunbidrag					
Stadsmiljö	163,0	182,0	226,3		
Hållbart resande	51,3	57,1	56,2		
Vatten och avlopp			1,1		
Återvinning och avfall	0,8	1,1			
Summa kommunbidrag	215,1	240,2	283,6	311,8	338,9
Resultat	10,3	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinternas poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2024 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2023 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år			
mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillkommande kapitalkostnader, investering	16,1	19,2	21,2
Driftkostnader relaterade till investering	1,0	1,5	3,5
Driftkostnader relaterade till investering, vatten och avlopp ¹	5,0	2,0	
Ökade driftkostnader/tillkommande ytor, exploatering		1,0	1,0
Ökade driftkostnader/tillkommande ytor gata, investering		0,5	1,0
Ökade driftkostnader/tillkommande ytor park och vattendrag, investering	0,6	1,0	0,4
Ökat underhåll aktivitetsplatser		0,5	
Ökade driftkostnader park		0,5	
Ökade driftkostnader spår och leder, ökat tryck/slitage samt påverkan av klimat, skyfall m.m.	0,5		
Ökad bekämpning/hantering invasiva arter	0,4		
Driftkostnader cykelgarage, MIMO		0,5	
Kostnadsökning fritidskort för ungdomar	0,2		
Tillköp kollektivtrafik GoCo enligt avtal	0,9		
Minskat behov färdtjänst, färre antal resor	-2,0		
Ökade kostnader för vinterentreprenad, vägsalt, asfalt m.m.		1,0	
Ökade kostnader för drift- och underhållsarbete gatubelysning		0,5	
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-0,5		
Uppräkning	4,1		
Teknisk justering	17,1		
Summa	43,4	28,2	27,1

Årlig förändring, netto.

1) Behandlas i separat ärende. Om det inte antas, ska anslaget utgå.

Verksamhetsförändringar 2024-2026

Kapital- och driftkostnader från nyanläggningar

Staden förtätas, vilket leder till ökade kapitalkostnader från investeringar om 16,1 mnkr under 2024 och ytterligare 19,2 mnkr för 2025 och 21,2 mnkr för 2026. Bland projekten som genererar dessa kapitalkostnader märks Kållereds köpstad, Forsåker, Pedagogen park och Kållered centrum. Dessutom tillförs 6,0 mnkr i budget 2024 och ytterligare 3,5 mnkr i plan för både 2025 och 2026 för driftkostnader som uppstår till följd av investeringsprojekt så som förstudier, saneringskostnader och kommunikation. Tekniska nämnden har skrivit fram ett separat ärende om ett förändrat principbeslut som innebär att förorenade massor i VA-investerings- och exploateringsprojekt inte ska belasta VA-kollektivet. Om ärendet inte antas enligt förslag till beslut ska anslaget för driftkostnader relaterade till investering, vatten och avlopp avgå.

Driftkostnader för tillkommande och/eller mer skötsel-intensiva ytor bland annat för gator, vattendrag och parker kopplade till investering och exploatering väntas öka med totalt 0,6 mnkr år 2024, 2,5 mnkr i plan för år 2025 och 2,4 mnkr i plan 2026, ett exempel är Pedagogen Park. Från 2025 tillkommer även 0,5 mnkr i driftkostnader för cykelgarage i MIMO-huset i centrala Mölndal.

Ökad belastning på anläggningar, aktivitetsplatser samt motionsspår och vandringsleder

Trenden med att fler har börjat vistas utomhus fortsätter även efter pandemin, detta i kombination med att staden växer har lett till en ökad belastning på stadens parker, aktivitetsplatser, motionsspår och vandringsleder. Totalt tilldelas 0,5 mnkr under 2024 och ytterligare 1,0 mnkr under 2025 för utökat behov av underhåll, klimatpåverkan och ökade driftkostnader. Från 2024 tillkommer även 0,4 mnkr, utöver de 0,4 mnkr som finns i budget sedan 2022, för ökad bekämpning av invasiva arter.

Färdtjänst och kollektivtrafik

Nämnden tillförs 0,9 mnkr för tillköp av kollektivtrafik från 2024 för busslinjer i samband med utbyggnaden av GoCo i Åbroområdet samt ytterligare 0,2 mnkr för kostnadsökningar avseende fritidskort för ungdomar i årskurs 7–9. Samtidigt avgår två mnkr ur budget 2024 för minskat behov av färdtjänst till följd av färre antal resor efter pandemin. Nämnden uppmanas att följa utvecklingen och vid behov återkomma till kommunstyrelsen.

Kompensation för diverse prisökningar

Tillskott ges på totalt en mnkr från 2025 för att möta diverse prisökningar inom nämndens verksamhetsområde, däribland för vinterentreprenad, vägsalt, asfalt samt bränsle till arbets-

fordon, som en effekt av den höga inflationen. Nämnden tillförs ytterligare 0,5 mnkr från samma år för ökade kostnader för drift- och underhållsarbeten avseende gatubelysning.

Uppräkning

I budget 2024 kompenseras nämnderna för pris- och löneuppräkning.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Nämnden förutsätts under perioden att arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1,25 procent till 2,50 procent samt förändrad debitering lokalvård. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter, prishöjning IT-licenser samt direkt effekt av höjd internränta. Därutöver höjs personalomkostnadspålägget för pensioner från 12,98 procent till 14,20 procent. Avdrag görs för ramjustering kontaktcenter, utökat HR-stöd samt effektivare inköp. Omfördelning sker kopplat till omorganisation samhällsbyggnad.

Affärsdrivande verksamhet			
mnkr	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
VA-verksamhet			
Försäljning VA	146,0	146,9	171,0
Drift vatten	-39,0	-49,3	-46,5
Drift avlopp	-47,6	-48,0	-56,7
Övrigt	-37,0	-25,5	-38,5
Kapitalkostnader	-22,7	-23,1	-29,3
Delsumma	-0,3	1,0	0,0
Avräkning: VA-kollektivet ¹	0,0	-1,0	0,0
Resultat	-0,3	0,0	0,0
Återvinning och avfall			
<i>Kommunala uppdraget</i>			
Intäkter	87,3	91,1	113,0
Kostnader	-91,1	-90,2	-111,0
Delsumma	-3,8	0,9	2,0
Avräkning abonnenterna ²	0,0	-0,9	-2,0
Resultat	-3,8	0,0	0,0
<i>Affärsverksamheten</i>			
Intäkter	40,9	41,2	24,9
Kostnader	-43,1	-42,3	-26,0
Delsumma	-2,2	-1,1	-1,1
Kommunbidrag	0,8	1,1	1,1
Resultat affärsverksamheten	-1,4	0,0	0,0
Totalt resultat återvinning och avfall	-5,2	0,0	0,0

Tabellen inkluderar nämndinterna kostnader och intäkter.

- 1) 1,0 mnkr avräknas mot tidigare underskott på sammanlagt 4,9 mnkr inom VA-verksamheten som uppstått under tidigare år.
- 2) 0,9 mnkr respektive 2,0 mnkr avräknas mot tidigare underskott på sammanlagt 5,8 mnkr inom återvinning och avfall, kommunala uppdraget, som uppstått under tidigare år.

Volymmått			
	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Stadsmiljö			
Kommunal körbaneyta, tusental m ²	2 363	2 379	2 373
Antal belysningspunkter	14 352	14 400	14 900
Naturmark, hektar yta	530	530	540
Intensivskött parkyta, hektar yta	225	223	226
Vatten och avlopp			
Abonnenter, antal	11 239	11 300	11 350
Distribuerad volym dricksvatten, tusental m ³	5 322	5 500	5 450
Uppmätta uttag och debiterad volym dricksvatten, tusental m ³	4 407	4 400	4 460
Överförd volym avloppsvatten till Gryaab, tusental m ³	8 251	9 900	9 800
Registrerad bräddad volym i pumpstationer och mätpunkter på nätet, tusental m ³	58	75	73
Återvinning och avfall			
Total mängd hushållsavfall på rullande tolv månader i kilo per person	prel. 391	<400	<369
Total mängd till materialåtervinning inkl. biologisk behandling av matavfallet på rullande tolv mån i kilo per person		160	160
Totalt kg återbrukat för perioden fram till per aktuellt datum		500 000	500 000
Hållbart resande			
Antal färdtjänstillstånd	2 323	2 400	2 300
Antal färdtjänstresor	65 056	104 000	104 000
varav arbetsresor	4 831	6 500	6 500
varav LSS	31 281	30 000	30 000
varav övriga	33 775	67 500	67 500
Cykelvägnätets längd i kilometer	144 ¹	149	151

1) Rättningar har gjorts av geometri samt uppgift där staden tidigare felaktigt har stått som väghållare.

Utbildningsnämnden

Nämnden ansvarar för gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och elevhälsa. Dessutom ansvarar nämnden för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och för utbildning i svenska för invandrare.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	130,6	98,6	128,9		
Kostnader	-491,2	-499,4	-552,5		
Summa nettokostnader	-360,6	-400,8	-423,6	-431,4	-437,2
Kommunbidrag					
Gymnasieskola	291,2	312,2	330,0		
Anpassad gymnasieskola	23,4	26,0	27,6		
Vuxenutbildning	41,4	44,3	47,7		
Nämnd, administration	15,5	18,3	18,3		
Summa kommunbidrag	371,5	400,8	423,6	431,4	437,2
Resultat	10,9	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2024 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2023 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag			
mnkr	2024	2025	2026
Skolverket			
Papperslösa barn	0,2	0,2	0,2
Lärarlönelyft, gymnasiet och anpassad gymnasieskola	0,9	0,9	0,9
Karriärtjänster, gymnasiet, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildning	1,3	0,8	0,8
Regional Yrkesinriktad vuxenutbildning ¹			
Gymnasial lärlingsutbildning	1,8	1,9	1,9
Myndigheten för yrkeshögskola			
Yrkehögskoleutbildningar	13,0	13,0	13,0
Migrationsverket			
Skolpeng asylsökande barn och ungdomar ²	0,3	0,3	0,3
Summa	17,5	17,1	17,1

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Statsbidrag söks från GR och Mölndals del är beroende av avklarade poäng på utbildningar i stadens regi.

2) Statsbidrag från Migrationsverket beror på volymer i flyktingmottagandet.

Verksamhetsförändringar 2024–2026

Volymförändringar inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Antalet gymnasieungdomar som är folkbokförda i Mölndal ökar och bedöms uppgå till 40 fler elever år 2024, ytterligare 57 elever i plan 2025 och 60 fler elever i plan 2026. Inom anpassad gymnasieskola beräknas antalet elever öka med en elev årligen under perioden 2024–2026.

Högre priser interkommunal ersättning

Under de senaste åren har kostnadsutvecklingen ökat mycket snabbt och det har aviserats höjningar av prislistan inom Göteborgsregionen, GR. Nämnden kompenseras med tre mnkr i budget 2024. Nämnden både köper och säljer gymnasieplatser och compensationen avser gymnasieelever bosatta i Mölndal.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förändrat elevantal, gymnasieskola	4,4	6,3	6,7
Förändrat elevantal, anpassad gymnasieskola	0,5	0,5	0,5
Kompensation GR:s prislista	3,0		
Etablering av ny gymnasieverksamhet	0,5	1,0	-0,5
Uppstart el- och energiprogrammet	0,8	-0,4	-0,4
Uppstart och drift, gymnasial utbildning, International Baccalaureate, IB		-0,5	
Etablering av skolenhet riktad till elever med behov av anpassad skolgång	2,2		-0,5
Avgår omställning, satsning på distansundervisning	-0,7	-0,7	
Ifous-projektet		-0,3	
Lärcentrum, lokal och projektledare	0,3		
Förstärkning av elevstöd vuxenutbildning	1,5		
Medel för utveckling av samverkan med arbetsliv	1,2		
Förstärkning kompetens säkerhet	0,4		
Avgår SSA-konferens	-0,8		
Intäkter SSA-konferens	-0,8	0,8	
Hon kan projektet – implementering		0,8	
Grundläggande behörighet yrkesprogram ¹	0,4	0,4	
Avgår ämnesbetyg, implementering ¹		-0,1	
Uppräkning	9,6		
Teknisk justering	0,3		
Summa	22,8	7,8	5,8

Årlig förändring, netto.

1) Satsning i den statliga budgeten från 2022.

Etablering av ny gymnasieverksamhet, uppstart el- och energiprogrammet samt International Baccalaureate, IB
Nämnden tillförs 0,5 mnkr 2024 och ytterligare en mnkr 2025 för att möjliggöra etablering av ytterligare en ny gymnasieverksamhet i Mölndal. Tillsammans med de 0,8 mnkr som tidigare tilldelats nämnden finns därefter totalt 2,3 mnkr för etableringskostnader i form av projektering och förberedelser inför uppstart. Beloppen ska därefter avgå med start i plan 2026 i form av -0,5 mnkr. Nämnden tillförs 0,8 mnkr för uppstart av el- och energiprogrammet. Medlen är tillfälliga och ska avgå kommande år. Nämnden tillfördes 1,5 mnkr från 2023 för utredning, ansökan och uppstart samt fortsatt drift av en internationell utbildning på gymnasienivå, International Baccalaureate, IB. Från 2025 avgår 0,5 mnkr av anslaget.

Kommunala aktivitetsansvaret och etablering av ny skolenhet

Psykisk ohälsa bland unga ökar liksom andelen ungdomar utan behörighet till gymnasiet. Det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, finns för de elever som inte påbörjar eller hoppar av gymnasiestudier och syftar till att möjliggöra förberedelser och individuell anpassning för ungdomarna att påbörja studier på nytt. Det finns dock få utbildningsplatser i regionen för elever som varit utanför gymnasieutbildning under en längre tid och som kan behöva stegvis och anpassad återgång till studier. Nämnden etablerar en kompletterande enhet riktad till elever med behov av anpassad skolgång och börjar med en planeringsfas. Ansökningar planeras erbjudas i regionens antagningssystem inför höstterminen 2025. En uppstartskostnad beräknas under två år, men därefter lägre kostnader i och med färre köpta platser från externa aktörer. Nämnden tillförs 2,2 mnkr i budget 2024 och i plan 2026 avgår 0,5 mnkr.

Omställning, satsning på distansundervisning samt projektmedel forskningsprojekt

De senaste årens tillfälliga omställningsmedel för verksamhetsutveckling och ökad användning av digitala verktyg för att möjliggöra ökat utbud av digitala utbildningar avgår succesivt enligt planerat.

Nämnden tilldelades 0,3 mnkr för medverkan i Ifous forsknings- och utvecklingsprogram kring distansundervisning under 2023 och 2024. De senaste årens distansundervisning har visat på möjligheter och utmaningar i undervisning och lärande, men forskningen inom vuxenutbildningen är begränsad och projektet väntas bidra med kunskapsutveckling. Ifous är ett fristående forskningsinstitut som drivs av SKR tillsammans med Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund. Anslaget avgår 2025.

Medel för elevstöd vuxenutbildning, kompetens säkerhet, lärcenter och samverkan med arbetsliv

I budget 2024 finns inlagt medel för förstärkningar inom flera utpekade områden; elevstöd vuxenutbildning, kompetens inom säkerhet, etablering av lärcentrum samt samverkan med arbetslivet. Ett förstärkt elevstöd inom vuxenutbildningen planeras innebära tillgång till elevhälsa, studiestöd och ändamålsenliga hjälpmedel. Med lärcentrum avses utbildning i samarbete med högskola och universitet. Där kan kommuninvånarna erbjudas möjlighet till stöd och studier från olika universitet, högskolor och yrkeshögskolor via befintligt distansutbud. Utöver budgettillskott söks statsbidrag till år 2025 på 1,4 mnkr. För att kunna erbjuda fler elever praktikplats, arbetsplatsförlagt lärande, APL, lärande i arbete, LIA, lärlingsplatser och introduktion till arbete finns inlagt medel för att utveckla samordning och etablering av platser. Avsikten är att även öka incitamentet för näringsliv och arbetsliv att erbjuda plats. En förstärkning av kompetensen inom säkerhetsområdet sker för att möta behoven inom flera områden som fysisk säkerhet och brandskydd, säkerhets-samordning avseende civilt försvar samt informationssäkerhet och dataskydd.

Vårdskap för SSA-konferens med tema Life Science

Mölnadal kommer att arrangera rikskonferensen Samverkan skola arbetsliv, SSA 2024. Det är en rikstäckande konferens som vänder sig till dem som arbetar inom skola och utbildning, näringsliv och offentlig sektor, politiker och myndigheter och aktörer inom arbetsmarknads- och utbildningssystemet. Nämnden tilldelas 0,8 mnkr för uppstartskostnader under 2023, vilka täcks av deltagaravgifter under genomförandeåret. Kommunbidraget justeras med tillkommande och avgående poster för att neutralisera mellan åren.

Hon Kan!

Hon Kan! är ett samverkansprojekt inom social investering. Projektet syftar till att hitta nya samverkansmodeller och undervisningsmodeller för att hjälpa unga nyanlända kvinnor med låg tidigare utbildning i yrkesutbildningar eller arbete/praktik. Tidiga resultat i projektet visar på en god måluppfyllelse och förvaltningen planerar fortsätta arbete och utbyggnaden av modellen efter 2023 när projektet tar slut. Nämnden tillförs 0,8 mnkr i plan 2025 för fortsatt utvecklingsarbete och undervisning enligt modellen.

Generella statsbidrag till skolområdet

Enligt 2022 års statliga budget påverkas utbildningsnämnden under perioden gällande implementering av ämnesbetyg på gymnasiet och grundläggande behörighet för elever på yrkesprogram.

Uppräkning

I budget 2024 kompenseras nämnderna för pris- och löneuppräkning.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1,25 procent till 2,50 procent samt förändrad debitering lokalvård. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och prishöjning IT-licenser. Därutöver höjs personalomkostnadspåslägget för pensioner från 12,98 procent till 14,20 procent. Avdrag görs för ramjustering kontaktcenter, utökat HR-stöd samt effektivare inköp. Omfördelning sker kopplat till omorganisation samhällsbyggnad och därigenom sänkta priser från servicenämnden.

Volymmått			
	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Gymnasieskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal, totalt</i>			
	2 520	2 659	2 699
varav i stadens regi	239	283	304
varav i andra huvudmäns regi, kommun och region	1 443	1 486	1 496
varav i andra huvudmäns regi, fristående skolor	838	890	899
Antal inom det kommunala aktivitetsansvaret	152	140	150
Asylsökande elever boende i Mölndal	11	8	8
Antal elever i stadens regi, totalt	610	662	730
varav från andra kommuner	364	373	426
varav asylsökande	7	6	6
Anpassad gymnasieskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal, totalt</i>			
	50	54	55
varav i stadens regi	27	30	31
varav i andra huvudmäns regi	23	24	24
Antal elever i stadens regi, totalt	54	57	60
varav från andra kommuner	27	27	29
Vuxenutbildning			
<i>Antal helårsplatser¹⁾</i>			
Gymnasial utbildning, egen regi	155	250	230
varav från andra kommuner	10	15	15
Grundläggande utbildning, egen regi	73	70	70
varav från andra kommuner	3	15	5
Gymnasial utbildning, externt anordnad	144	150	150
Grundläggande utbildning, externt anordnad	75	70	70
Gymnasial utbildning, i andra kommuner	8	10	10
Grundläggande utbildning, i andra kommuner	5	10	5
Gymnasial utbildning med yrkesinriktning inom GR-samverkan, delfinansieras genom statsbidrag	627	500	550
Särvux, antal studerande	32	30	32
Svenska för invandrare, sfi, antal studerande i stadens regi	844	902	975
varav från andra kommuner	30	25	25

1) En helårsplats motsvarar 800 gymnasiepoäng.

Kvalitetsmått			
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Gymnasieskola			
<i>Examensgrad gymnasieskola</i>			
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, procent	73,2	75,8	78,6
Gymnasieelever med examen inom 4 år, yrkesprogram kommunala skolor, procent	76,5	83,3	77,8
Vuxenutbildning			
<i>Språkstödsutbildning, Mölndal som anordnarkommun</i>			
Andel i arbete innan studier, procent	23	30	31
Andel i arbete efter studier, procent	69	70	71
<i>Gymnasial yrkesutbildning, Mölndal som anordnarkommun</i>			
Andel elever som efter 6 månader gått vidare till arbete eller studier efter avslutad utbildning, procent	76	76	78

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden ansvarar för insatser enligt socialtjänstlagen, SoL, genom att ge vård och omsorg till äldre personer och till personer med funktionsnedsättning. Dessutom ansvarar nämnden för insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, och för kommunal hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen, HSL, och enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	214,8	182,0	180,6		
Kostnader	-1 377,7	-1 413,8	-1 457,8		
Summa nettokostnader	-1 162,9	-1 231,8	-1 277,2	-1 275,9	-1 274,6
Kommunbidrag					
Nämnd, förvaltningsledning och stab	68,2	76,5	80,6		
Funktionsstöd	498,8	538,2	563,2		
Äldreomsorg	589,3	617,1	633,4		
Summa kommunbidrag	1 156,3	1 231,8	1 277,2	1 275,9	1 274,6
Resultat	-6,6	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2024 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2023 är justerad i enlighet med antagna beslut. I Budget 2023 ingår tillfälliga statsbidrag för utökad bemanning av sjuksköterskor med 3,3 mnkr som avgår inför 2024.

Statsbidrag

mnkr	2024	2025	2026
Socialstyrelsen			
Äldreomsorgslyftet	8,8	8,8	8,8
Stimulansmedel för att höja habiliteringsersättningen inom daglig verksamhet	2,4	2,4	
Äldreomsorgssatsningen	21,1	21,1	
Civilt försvar	1,0		
Hälsosamtal för äldre	0,8	0,8	
Summa	34,1	33,1	8,8

Nämnden disponerar även olika statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Volymökning funktionsstöd – fler boendeplatser LSS	14,0		
God och nära vård	10,0		
Volymökning funktionsstöd – korttidstillsyn	0,9		
Avgår projekt för att förbättra matsituationen på äldreboende	-2,0		
Avgår stärkt rätt till assistans ¹	-1,3	-1,3	-1,3
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-9,5		
Uppräkning	30,9		
Teknisk justering	5,7		
Summa	48,7	-1,3	-1,3

Årlig förändring, netto.

1) Satsning i den statliga budgeten från 2022.

Verksamhetsförändringar 2024–2026

Volymökning funktionsstöd

Behovet av bostad med särskild service är fortsatt högt i Mölndal. Nya bostäder beräknas stå klara under 2024 och kompensation ges med 14 mnkr motsvarande helårsdrift av två nya LSS-boenden inom område funktionsstöd. Även behovet av korttidstillsyn för barn och unga ökar. Nämnden kompenseras med 0,9 mnkr i budget 2024.

God och nära vård och uppdrag genomlysning av vård- och omsorgsnämndens verksamhet

Nämnden tillförs tio mnkr för ökade volymer kopplat till förskjutning av verksamhet från regional till kommunal primärvård. Se vidare under avsnittet Kommunstyrelsen och det uppdrag som stadens ekonomichef fått att genomlysna nämndens kommunbidrag och budget där reformen God och nära vård särskilt ska beaktas.

Projekt för att förbättra matsituationen på äldreboende

Vård- och omsorgsnämnden tillfördes en mnkr i budget 2022 och ytterligare en mnkr i budget 2023 för att tillsammans med servicenämnden öka nöjdheten vid måltidsupplevelsen bland brukare på äldreboende. I budget 2024 avgår enligt plan hela beloppet på två mnkr.

Generella statsbidrag till vård- och omsorgsområdet

Från och med 2022 års statliga budget påverkas vård- och omsorgsnämnden genom lägre kostnader i och med stärkt rätt till assistans i och med ett större statligt åtagande.

Uppräkning

I budget 2024 kompenseras nämnderna för pris- och löneuppräkning.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder har under senaste åren förutsatts arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar. Nämndens avdrag flyttades framåt ett år, från 2023 till 2024, vid föregående budgetprocess.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1,25 procent till 2,50 procent samt förändrad debitering lokalvård. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter samt prishöjning IT-licenser. Därutöver höjs personalomkostnadspåslägget för pensioner från 12,98 procent till 14,20 procent. Avdrag görs för ramjustering kontaktcenter, utökat HR-stöd samt effektivare inköp. Omfördelning sker kopplat till omorganisation samhällsbyggnad och därigenom sänkta priser från servicenämnden.

Uppdrag kring digitalt utanförskap

Social- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att i dialog med kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden fördela en del av de under 2024 tillkommande 100 feriejobbsplatserna till arbetet med att minska det digitala utanförskapet hos äldre som en del i projektet ”Fler friska år”.

Volymmått	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Funktionsstöd			
Bostäder med särskild service, antal årsplatser	258	261	285
varav platser i egen regi	228	243	256
varav köpta platser	30	18	29
Korttidsboende Sol, antal årsplatser	21	24	18
Daglig verksamhet, antal årsplatser	275	290	273
Personer med personlig assistans enligt SFB, antal personer i snitt per månad	79	79	79
varav i egen organisation	7	7	7
Personlig assistans enligt SFB, antal timmar utförda i egen regi, snitt per månad	4 953	5 300	4 600
Personlig assistans enligt LSS, utförda timmar totalt, snitt per månad	4 638	6 500	4 600
Äldreomsorg			
Äldreboende, egen regi, antal årsplatser	291	327	268
Äldreboende, egen regi, antal tomställda årsplatser	20	18	
Äldreboende, extern regi, antal årsplatser	169	180	200
Biståndsbedömt trygghetsboende	18	35	25
Korttidsvård, egen regi, antal årsplatser	22,5	21	25
Korttidsvård, extern regi, antal årsplatser	9	9	7
Utskrivningsklara, antal årsplatser	0,6	1	
Köpt plats, äldreomsorg inklusive 1 hospiceplats	5	3	3
Beviljade hemtjänsttimmar, antal i snitt per månad	32 466	30 500	31 400

Resultatbudget/plan

mnkr	Not	Bokslut 2022	Prognos 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter ²	1	1 259	1 330	1 340	1 350	1 360
Verksamhetens kostnader ²	1	-4 887	-5 243	-5 381	-5 288	-5 428
Avskrivningar		-309	-324	-347	-413	-468
Verksamhetens nettokostnader	1	-3 937	-4 237	-4 388	-4 351	-4 536
Skatteintäkter	2	4 134	4 382	4 517	4 711	4 909
Generella statsbidrag och utjämning	3	208	134	171	126	90
Verksamhetens resultat		405	279	300	486	463
Finansiella intäkter	4	49	58	47	44	43
Finansiella kostnader	5	-24	-66	-97	-72	-78
Resultat efter finansiella poster		430	271	250	458	428
Extraordinära poster						
Årets resultat		430	271	250	458	428
<i>Avgår resultat markförsäljning/exploatering</i>		-26		-83	-105	-108
<i>Avgår exploaterings- och gatukostnadsersättningar³</i>		-181	-245	-183	-255	-180
<i>Avgår övriga poster, justering strukturellt resultat⁴</i>		4	45	17	18	18
Strukturellt resultat⁵		227	71	1	116	158

Kassaflödesbudget/plan

mnkr	Not	Bokslut 2022	Prognos 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Den löpande verksamheten						
Årets resultat		430	271	250	458	428
Justeringar gjorda för:						
Justering för ej likvidpåverkande poster	6	360	482	514	455	487
Övriga likvidpåverkande poster	6	-23	-18	-22	-21	-25
Poster som redovisas i annan sektion			-1			
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		767	734	742	892	890
Ökning/minskning investeringsbidrag, anläggningsavgift ⁶	7	67	17	76	115	171
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-240	-63	555	30	-2
Ökning/minskning av förråd, varulager samt elcertifikat		-19	-19	1		5
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		80	62	5	5	5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		655	731	1 379	1 042	1 069
Investeringsverksamheten						
Investering i anläggningstillgångar	7	-1 060	-1 254	-1 721	-1 573	-1 704
Justering för lägre genomförandetakt investeringar	7			235	216	252
Varav investering i finansiell leasing	7	-69	-11	-152	-133	-20
Försäljning av anläggningstillgångar		6	2			
Investering i finansiella anläggningstillgångar	7	-6	-6	-6		
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 060	-1 258	-1 492	-1 357	-1 452
Finansieringsverksamheten						
Förändring av långfristiga fordringar		86				
Förändring av långfristiga skulder		300	407	30	269	445
Nyupptagna lån leasing		69	11	152	133	20
Amortering av skulder finansiell leasing		-61	-61	-68	-69	-70
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		394	357	114	333	395
Bidrag till statlig infrastruktur						
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-1		-1	-18	-12
Årets kassaflöde		-12	-170			
Likvida medel vid årets början		232	220	50	50	50
Likvida medel vid årets slut		220	50	50	50	50

Balansbudget/plan

mnkr	Not	Bokslut 2022	Prognos 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Immateriella och materiella anläggningstillgångar		6 426	7 347	8 485	9 427	10 409
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>						
Aktier och andelar		541	547	553	553	553
Långfristig utlåning		409	409	409	409	409
Summa anläggningstillgångar		7 376	8 303	9 447	10 389	11 371
Bidrag till statlig infrastruktur		6	4	3	3	3
Omsättningstillgångar						
Förråd/lager och exploateringsområden		37	56	55	55	50
Fordringar och kortfristiga placeringar		925	988	433	403	406
Kassa och bank		220	50	50	50	50
Summa omsättningstillgångar		1 182	1 094	538	508	506
Summa tillgångar		8 564	9 401	9 988	10 900	11 880
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital						
Eget kapital vid årets början		5 085	5 515	5 786	6 036	6 494
Årets resultat		430	271	250	458	428
Summa eget kapital		5 515	5 786	6 036	6 494	6 922
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		438	522	667	686	682
Andra avsättningar		35	79	76	58	42
Summa avsättningar		473	601	743	744	724
Skulder						
<i>Långfristiga skulder</i>						
Skulder till kreditinstitut		300	707	737	1 006	1 452
Övriga långfristiga skulder		1 373	1 341	1 501	1 680	1 801
<i>Kortfristiga skulder</i>						
Övriga kortfristiga skulder		903	966	971	976	981
Summa skulder		2 576	3 014	3 209	3 662	4 234
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		8 564	9 401	9 988	10 900	11 880

1) Siffrorna utgår ifrån delårsrapporten per 2023-08-31.

2) Anslagsbindningen till nämnderna är kommunbidrag för nettokostnader per verksamhetsområde.

Fördelningen brutto mellan intäkter och kostnader är därför att betrakta som en prognos och inte anslagsnivå.

3) Inklusive anläggningar utan ersättning samt projektrelaterade driftkostnader som exempelvis saneringskostnader med mera

4) I prognos 2023 avses justering för statlig medfinansiering av infrastruktur samt projektmedel för Järnväg i Mölndal.

I budget/plan 2024-2026 avses justering för projektmedel för Järnväg i Mölndal.

5) Strukturellt resultat, det vill säga årets resultat reducerat med resultat vid markförsäljning,

övriga nettointäkter från exploateringsverksamheten samt engångsposter.

6) Investeringsbidrag etcetera fördelas som intäkt över anläggningens nyttjandetid.

I posten ingår årets inkomster/inbetalningar med avdrag för tidigare års inkomster/inbetalningar som fördelats som driftintäkt.

I ovanstående sammanställning har effekterna av bolagens behållning på koncernkontot eliminerats.

I prognos respektive budget över kassaflödet finns inget antagande om respektive bolags förändring av koncernkontobehållningen.

Noter

Not 1 Verksamhetens nettokostnader

mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Byggnadsnämnden	-15,6	-11,9	-12,0	-12,0	-14,1
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	-306,2	-336,1	-347,2	-347,9	-330,4
Kultur- och fritidsnämnden	-178,6	-202,7	-225,2	-226,1	-228,1
Miljönämnden	-14,0	-13,3	-13,8	-13,8	-14,3
Servicenämnden	-11,3	-3,5	-14,0	-16,0	-14,4
Skolnämnden	-1 550,2	-1 672,4	-1 734,8	-1 775,1	-1 800,1
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-301,4	-328,0	-354,5	-355,5	-355,5
Tekniska nämnden	-204,8	-227,2	-283,6	-311,8	-338,9
Utbildningsnämnden	-360,6	-399,8	-423,6	-431,4	-437,2
Vård- och omsorgsnämnden	-1 162,9	-1 251,8	-1 277,2	-1 275,9	-1 274,6
Tillägg för prisförändringar				-109,0	-218,8
Summa nämndverksamhet	-4 105,6	-4 446,7	-4 685,9	-4 874,5	-5 026,4
Övriga kommungemensamma poster					
Kalkylerad pension	153,1	266,5	307,2	314,1	322,1
Årets pensionskostnad	-240,9	-333,4	-395,9	-296,5	-286,5
Avgår kapitalkostnader	346,5	379,6	471,4	571,4	654,4
Avgår ränta på leasing	9,8	9,9	10,3	9,5	8,6
Avgår nämndernas finansiella kostnader	0,7	0,6			
Förändring av tim- och semesterlöneskuld	2,6	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Resultat markförsäljning/exploatering	26,1		83,0	104,7	108,1
Exploaterings- och gatukostnadsersättningar ²	180,6	244,9	183,2	254,9	179,7
Övrigt	-1,6	-30,2	-9,7	-16,2	-22,7
Summa övriga kommungemensamma poster	476,9	532,9	644,5	936,9	958,7
Summa	-3 628,7	-3 913,8	-4 041,4	-3 937,6	-4 067,7

Not 2 Skatteintäkter

mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunalskatt	4 029,9	4 329,0	4 514,7	4 710,6	4 908,9
Justering föregående års redovisade skatteintäkt	82,1	14,9			
Prognos slutavräkning	22,3	38,1	2,1		
Summa	4 134,3	4 382,0	4 516,8	4 710,6	4 908,9

Not 3 Generella statsbidrag och utjämning

mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inkomstutjämning	37,6	-7,0	-17,3	-2,9	-26,2
Kostnadsutjämning	-180,8	-184,4	-191,7	-205,7	-197,6
Regleringsbidrag eller regleringsavgift	193,5	164,0	215,8	168,5	145,5
Införandebidrag					
Bidrag eller avgift för LSS-utjämning	13,2	23,7	29,0	29,1	29,1
Tillfälliga generella statsbidrag	17,5	5,4			
Kommunal fastighetsavgift	126,5	132,7	135,3	137,3	139,3
Summa	207,5	134,4	171,1	126,3	90,1

Not 4 Finansiella intäkter

mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ränta kundfordringar och medelsplacering	0,8	2,3	0,3		
Ränta från utlåning till koncernbolag	7,1	18,1	20,4	12,7	12,7
Ersättning för borgensåtagande koncernbolag	22,3	23,6	24,2	29,3	27,9
Utdelning aktier och andelar	16,8	11,3			
Övriga finansiella intäkter	2,1	3,0	2,4	1,8	1,9
Summa	49,1	58,3	47,3	43,8	42,5

Not 5 Finansiella kostnader

mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ränta på lån	-0,7	-11,5	-32,5	-39,2	-55,3
Ränta på nyintjänade pensioner	-10,2	-42,8	-53,7	-23,1	-13,9
Ränta på leasing	-9,8	-9,9	-10,3	-9,5	-8,6
Övriga finansiella kostnader	-2,9	-1,3	-0,7	-0,7	-0,7
Summa	-23,6	-65,5	-97,2	-72,5	-78,5

Not 6 Ej likvidpåverkande poster samt övriga likvidpåverkande poster

mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023 ¹	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Justering för ej likvidpåverkande poster					
Av- och nedskrivningar	308,9	324,1	346,6	412,9	467,8
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	0,7	1,8	0,7	0,2	0,2
Gjorda avsättningar	49,4	147,6	165,2	40,0	17,1
Övriga ej likvidpåverkande poster	1,6	8,4	1,9	1,7	1,7
Summa ej likvidpåverkande poster	360,6	481,9	514,4	454,8	486,8
Övriga likviditetpåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten					
Utbetalning av avsättning för pensioner	-16,1	-18,4	-20,2	-21,2	-21,4
Utbetalning av övriga avsättningar (exkl bidrag till statlig infrastruktur)	-6,5		-1,5		-3,6
Summa övriga likviditetpåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	-22,6	-18,4	-21,7	-21,2	-25,0

Not 7 Totalsumma investeringar inklusive exploateringsverksamhet²

mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Investering i immateriella och materiella anläggningstillgångar inklusive exploateringsverksamhet ³	-1 569,1	-1 439,7	-1 684,3
Investering i finansiell leasing	-152,1	-133,0	-20,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-6,5		
Justering för antagande om lägre genomförandetakt investering ⁴	235,4	216,0	252,6
Summa investeringsutgifter	-1 492,3	-1 356,7	-1 451,7
Årets investeringsbidrag och anläggningsavgifter	90,9	130,3	185,8
Summa nettoinvesteringar inklusive exploateringsverksamhet	-1 401,4	-1 226,4	-1 265,9
Försäljningsinkomst vid mark- och exploateringstillgångar	93,0	115,8	132,0
Exploaterings- och gatukostnadsersättningar ³	204,2	280,7	201,2
Övriga poster exploateringsverksamhet ⁵	-29,3	-47,3	-29,6
Summa nettoinvesteringar inklusive markförsäljning och exploateringsersättningar	-1 133,5	-877,2	-962,3

1) Siffrorna utgår från delårsrapporten per 2023-08-31.

2) Se specifikation inklusive kommentarer i avsnitten Investeringarbudget/plan och Exploateringsbudget/plan.

3) Exploator bygger ut hela eller delar av anläggningen och överläter till staden utan ersättning. Beräknat värde ingår i investeringsutgifter respektive exploateringsersättningar.

4) I budget/plan 2024-2026 är investerings- och exploateringsverksamheten schablonmässigt nedräknad med 15 procent i och med lägre genomförandetakt.

5) I övriga poster exploateringsverksamhet återfinns följande poster: lordiningsställande av mark (omsättningsstillgångar), utbetalning av medfinansiering av statlig infrastruktur samt saneringskostnader och övrig drift.

Sammanfattning av investerings- och exploateringsbudget/plan

Översikt investeringsbudget

Fördelningen av investeringar mellan åren kan komma att påverkas av förskjutningar i tid. Det gäller även sådana investeringar som i budgetsammanställningarna bedömts bli genomförda under 2023.

Stadens investeringsvolym kommer enligt budget/plan 2024–2026 nå nya historiskt höga nivåer. Även med den generella neddragning i budget som gjorts, kopplat till förväntat lägre genomförandegrad på grund av förskjutningar i projekt, beräknas bruttoinvesteringarna hamna på över 1,4 mdkr i genomsnitt varje år. Vid en jämförelse av det genomsnittliga utfallet för investeringar åren 2018–2023, som var på drygt 800 mnkr, innebär det nästan en fördubbling på förhållandevis kort tid. Denna ökning är inte isolerad till något enskilt verksamhetsområde utan är ganska jämn oaktat om det gäller offentliga ytor, fastigheter eller inventarier. Det område som minskar är utgifter i exploateringsområden, som under perioden 2018–2023 har stått för nästan 25 procent av investeringsvolymen, men som bara kommer utgöra cirka 16 procent under perioden 2024–2026.

Största andelen av stadens investeringar ligger i nybyggnation och reinvesteringar utförda av kommunstyrelsens fastighetsavdelning. För budgetåret 2024 planeras det för investeringar på över 1 mdkr i stadens lokaler, det ska dock noteras att cirka 130 mnkr består av finansiell leasing kopplat till inhyrda lokaler som inte påverkar likviditeten.

Några av de största projekten inom planperioden rör Västerbergsskolan, Bifrost förskola och Almåsskolan.

Investeringsbudgeten för tekniska nämnden består dels av investeringar i den skattefinansierade verksamheten, dels investeringar i den taxefinansierade verksamheten. För planperioden planeras investeringar för nästan 1,4 mdkr, vilket i

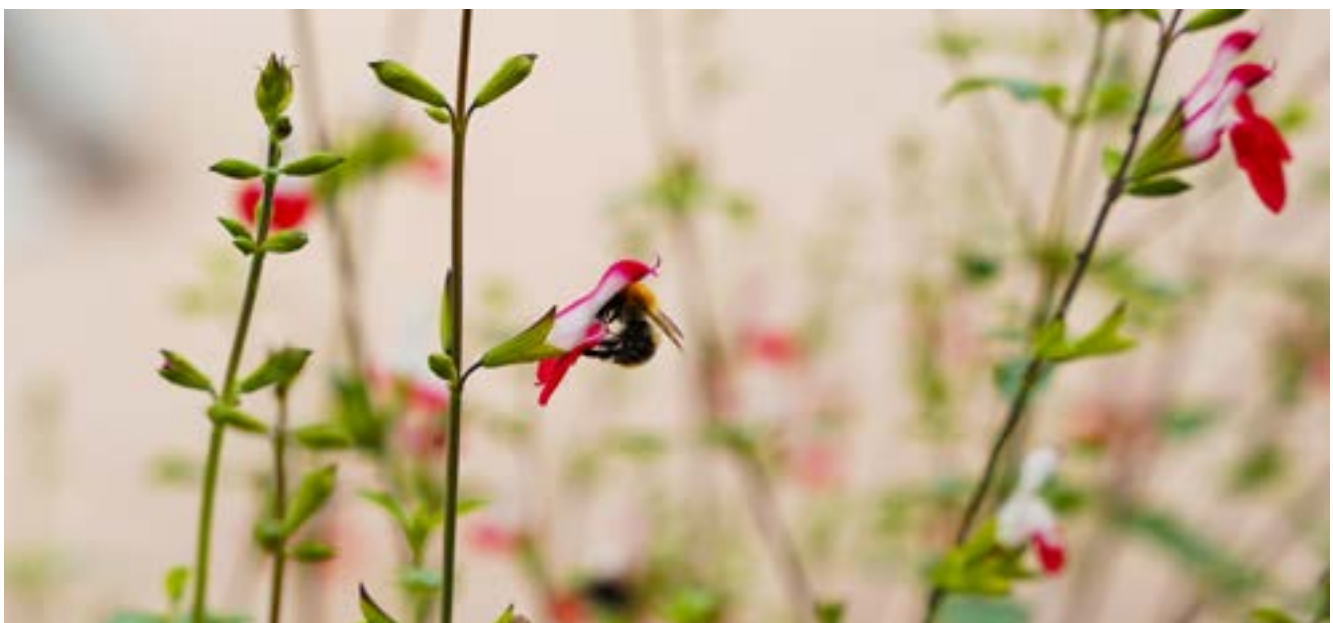
genomsnitt är mer än en fördubbling jämfört med utfallet och prognosperioden 2019–2023.

Investeringar i den skattefinansierade verksamheten för tekniska nämnden motsvarar drygt 620 mnkr under perioden 2024–2026. Bland de större projekten återfinns Lunnagårdsgatan och åtgärder mot översvämningar i Källeredbäcken som står för närmare 200 mnkr. Båda projekten finansieras delvis av bidrag från andra offentliga organisationer. Under 2024 planeras också projektet med Mölndalsån att avslutas och där ska staden erhålla ett större bidrag om nästan 40 mnkr från MSB.

Investeringar i den taxefinansierade verksamheten motsvarar cirka 770 mnkr. Inom VA-verksamheten finansieras investeringarna till stor del av anläggningsavgifter, som under perioden väntas uppgå till drygt 250 mnkr. Utbyggnaden av vattenverket och Nedanvägsgatans pumpstation är, bortsett från utbyggnation i exploateringsområden, de största enskilda projekten.

Investeringar i offentliga ytor i exploateringsområden är också omfattande men ökar som tidigare nämnt inte i lika stor omfattning som övriga delar i investeringsbudgeten. Likväl planeras investeringar på drygt 790 mnkr under perioden. Nästan hälften, närmare 300 mnkr, ligger i projektet Forsåker Detaljplan 1A men även i Mölndals innerstad planeras fortsatta investeringar för närmare 100 mnkr.

Den minsta delen av investeringsbudgeten består av investeringar i inventarier på nämnderna. Även här har anslagen dubblats i genomsnitt jämfört med tidigare år. Viss del av detta kan förklaras av förväntade investeringar i nya leasingavtal vad gäller bilar, samt att staden gått över till att köpa in skrivare i stället för att hyra dessa, vilket sett till den totala kostnadsmassan beräknats vara mer effektivt.

I Mölndal väljs träd och blommor ut för att gynna bin och fjärilar. Här trivs också humlorna.

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt			Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	2027–
	Totalt anslag	Till och med 2022	Prognos 2023				
Investeringsutgifter							
Inventarier och immateriella anläggningar				122	108	118	
varav investeringar i nya finansiell leasingavtal, lös egendom				20	20	20	
Investeringar i nya finansiella leasingavtal, fast egendom				132	113		
Kommunstyrelsen, lokaler och anläggningar				864	663	698	
varav reinvesteringar			97	91	93	94	
varav förskolor och skolor			336	679	436	395	853
<i>därav Förskola Bifrost¹</i>	171	17	93	59	1	1	
<i>därav Västerbergsskolan¹</i>	352	36	94	155	66	1	1
varav idrottsanläggningar				10	19	10	14
<i>därav utveckling Åby Arenastad</i>	20				9	10	14
varav övriga förvaltningsfastigheter			8	84	115	199	436
Tekniska nämnden, skattefinansierad verksamhet				135	196	293	
varav hållbart resande			24	27	26	67	421
varav gator och vägar			36	57	90	105	47
varav park- och naturområden			10	17	18	15	19
varav vattendrag			23	34	62	106	191
<i>därav Mölndalsån, åtgärder mot översvämningar²</i>	229	198	20	11			
Exploateringsområden, egna anläggningar med mera				282	264	244	
Summa skattefinansierad verksamhet				1 535	1 344	1 353	
Återvinning och avfall				7	37	89	14
Vatten och avlopp, exklusive exploateringsområden				120	104	155	91
Vatten och avlopp, exploateringsområden				59	88	107	46
Summa avgiftsfinansierad verksamhet, tekniska nämnden				186	229	351	
<i>Generell neddragning på grund av bedömd lägre genomförandegrad³</i>				-235	-216	-252	
Summa investeringar kommunen				1 486	1 357	1 452	
<i>varav finansiell leasing</i>				-152	-133	-20	
Summa investeringar, exklusive finansiell leasing och gåvor				1 334	1 224	1 432	
Investeringsinkomster							
Hållbart resande, gator och park och naturområden samt vattendrag				-54	-41	-60	-274
Övrig skattefinansierad verksamhet							
Summa skattefinansierad verksamhet				-54	-41	-60	
Anläggningsavgifter, VA-verksamhet				-37	-90	-126	-105
Summa avgiftsfinansierad verksamhet				-37	-90	-126	
Totala investeringsinkomster kommunen				-91	-131	-186	
Nettoinvesteringar				1 395	1 226	1 266	
Exploateringsverksamheten, samlad bild drift- och investeringsredovisning							
Exploateringsersättningar inklusive erhållna anläggningar utan ersättning				-204	-281	-201	
Försäljningar av fastigheter				-93	-116	-132	
Summa intäkter exploateringsverksamheten från driftredovisningen				-297	-397	-333	
Anskaffningskostnader försäld exploateringsmark				10	11	24	
Projektrelaterade driftkostnader exploateringsverksamhet				21	26	21	
Summa kostnader exploateringsverksamheten från driftredovisningen				31	37	45	
Utgifter exploateringsverksamheten från investeringsredovisningen				282	264	244	
Summa exploateringsverksamheten				16	-96	-44	

1) Enligt beslut i KF 2022-06-15 §111. Beslut om Bifrost förskola, totalt anslag 184,2 mnkr samt Västerbergsskolan, totalt anslag 375,0 mnkr.

2) Enligt beslut i Budgetplan 2024-2026 uppgår totalt anslag till 228,5 mnkr. Anslag för för statliga investeringsbidrag till projektet uppgår till 97,7 mnkr, vilket innebär netto 130,8 mnkr.

3) Generell neddragning av investeringsutgifter i Budgetplan 2024-2026 utifrån antagande om lägre genomförande grad eller förskjutningar av projektstarter.

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt				2024	2025	2026	2027–
	Totalt anslag	Till och med 2022	Prognos 2023					
Inventarieanslag								
Byggnadsnämnden								
1	Övriga inventarier, mätutrustning med mera				2,9	1,1	0,5	
Kommunstyrelsen								
2	Arbetsutskottet				2,1	1,0	0,5	
3	Plan- och exploateringsutskottet, inventarier				0,1	0,1	0,1	
4	Investeringar inom IT- och digitaliseringsavdelningen				13,0	9,1	11,2	
5	Fastighetsavdelningen, inventarier				0,5	0,1	0,1	
6	Fastighetsavdelningen, utemiljö förskolor/skolor och upprustning				4,0	3,8	4,0	
Kultur- och fritidsnämnden								
7	Övriga inventarier				1,5	1,3	1,5	
8	Sporthall Västerberg, inventarier					0,5		
9	Sporthall Råvekärr, inventarier						0,5	
10	Bokbuss						8,5	
11	Lindome bibliotek, inventarier				3,9			
12	Inventarier till nya lokaler för fritidsgårdar				1,0			
13	Självbetjäningsautomater RFID, biblioteken					1,0		
Miljönämnden								
14	Övriga inventarier				0,1	0,1	0,1	
15	Verksamhetsutveckling				0,3	0,3	0,3	
Skolnämnden								
16	Förskolor, inventarier				7,7	6,0	1,5	
17	Skolutbyggnad, inventarier				3,5	11,1	20,3	
18	Inventarier för ombyggnad				2,2	1,0	1,0	
19	Elevökning				1,5	1,4	1,5	
20	Övriga inventarier				4,0	3,7	4,0	
Service­nämnden								
21	Finansiell leasing fordon				20,0	20,0	20,0	
22	Inventarier och maskiner				11,0	8,6	9,1	
Social- och arbetsmarknadsnämnden								
23	Övriga inventarier				1,0	1,0	1,0	
Tekniska nämnden								
24	Inventarier, skattefinansierad verksamhet				2,2	2,3	4,0	
25	Inventarier, taxefinansierad verksamhet				23,5	17,7	12,8	
Utbildningsnämnden								
26	Övriga inventarier				2,0	3,7	2,0	
Vård- och omsorgsnämnden								
27	Möbler och övriga inventarier				9,0	8,5	9,0	
Summa inventarier					117,0	103,4	113,5	

		För fleråriga projekt						
Belopp i miljoner kronor		Totalt anslag	Till och med 2022	Prognos 2023	2024	2025	2026	2027–
Skattefinansierad verksamhet								
Tekniska nämnden								
De redovisade utgifterna är en uppskattad total utgift som innefattar projektering/interna kostnader/ konsultuppdrag, byggnation och i förekommande fall exempelvis sanering, evakuering etcetera som senare ska belasta driften.								
Hållbart resande								
28	Kollektivtrafik framkomlighet			2,5	6,4	1,0	1,0	
29	Utveckling av befintligt GC-nät ⁵			8,3	12,0	12,0	12,0	
29	Utveckling av befintligt GC-nät, statsbidrag ⁵				-3,8	-3,1	-1,4	
30	Cykelgarage/parkering			1,0	2,4	0,9	0,4	
31	Kollektivtrafik attraktiva bytespunkter och hållplatser ⁵			12,5	5,0	5,0	5,0	
31	Kollektivtrafik attraktiva bytespunkter och hållplatser, statsbidrag ⁵			-3,3	-2,0	-2,0	-2,0	
32	Belysning Spårhagavägen och Gamla Riksvägen	7,5				0,5	2,0	5,0
33	Citybuss Toltorpsdalen ^{2 5}	214,0	0,5		0,5	5,0	35,0	173,0
33	Citybuss Toltorpsdalen, statsbidrag ⁵	-80,0						-80,0
34	Förlängning spårvagnshållplatser	6,4	1,6				4,8	
35	Metrobussystem Söderleden/E63 ⁵	248,0					5,0	243,0
35	Metrobussystem Söderleden/E6, statsbidrag ⁵	-100,0						-100,0
36	Förberedande investeringar för Järnväg i Mölndal	3,5			0,5	1,0	2,0	
Delsumma hållbart resande					21,0	20,3	63,8	
Gator och vägar								
37	Trafiksäkerhet och miljöförbättrande åtgärder			5,9	6,5	6,0	6,0	
38	Belysning			10,0	10,0	13,0	14,0	
39	Belysning Benarebyvägen					3,0		
40	Utveckling av vägnät			3,6	5,0	8,0	12,0	
41	Lunnagårdsgatan ^{2 4 5}	90,0	1,0		2,0	20,0	20,0	47,0
41	Lunnagårdsgatan, bidrag från Göteborg 35 procent ⁵	-31,5			-0,7	-11,9	-18,9	
42	Fässbergsmotet och kringliggande ^{2 4 5 6}	36,1	0,1			10,0	26,0	
42	Fässbergsmotet och kringliggande, bidrag från Göteborg 35 procent ⁵	-13,0				-3,5	-9,1	-0,4
43	Allmän platsmark vid exploatering av egen mark för kommunal verksamhet			4,8	15,0	15,0	10,0	
44	Reinvestering komponentutbyte, beläggning och konstbyggnader			12,0	18,0	15,0	17,0	
Delsumma gator och vägar					55,8	74,6	77,0	
Park- och naturområden								
45	Parker och lekplatser			9,8	12,3	14,8	12,3	
46	Tillgängligt och attraktivt grönområde vid Mölndalsån enligt fördjupad översiktsplan, inkl.Lasarettsspången	24,6	5,4					19,2
47	Näridrottsplatser				2,5			
48	Utegyms Hällesäker					1,0		
49	Motionsspår och vandringsleder			2,5	2,5	2,5	2,5	
Delsumma park- och naturområden					17,3	18,3	14,8	
Vattendrag								
50	Mölndalsån, åtgärder mot översvämningar ⁵	228,5	197,7	20,0	10,8			
50	Mölndalsån, åtgärder mot översvämning statligt bidrag ⁵	-97,7	-60,1		-37,6			
51	Stora ån ^{2 4}	20,4	0,4			4,0	6,0	10,0
52	Kålleredsbäcken ⁵	361,0	22,5	2,6	15,0	50,0	90,0	180,9
52	Kålleredsbäcken, statligt bidrag ⁵	-90,0				-9,0	-15,0	-66,0
53	Allmänna åtgärder för staden, översvämning och miljökvalitetsnormer ⁵			0,8	8,0	8,0	10,0	
53	Allmänna åtgärder för staden, översvämning och miljökvalitetsnormer, bidrag ⁵				-2,6	-2,6	-3,3	
Delsumma vattendrag					-6,4	50,4	87,7	
Summa skattefinansierad verksamhet					87,7	163,6	243,3	

Investeringsbudget/plan

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt				2024	2025	2026	2027–
	Totalt anslag	Till och med 2022	Prognos 2023					
Avgiftsfinansierad verksamhet								
Återvinning och avfall								
54	Återvinningsstationer, återvinningscentraler och avfallsanläggning Kikås			3,0	3,0	3,0	3,0	
55	Återvinningscentral, Lindome ^{2,4}	95,6	0,8		2,0	30,0	62,3	0,5
56	Massmottagning Mölndals stad ^{2,4}	38,5	0,8		1,0	3,0	20,0	13,7
57	Nyinvestering inom återvinning och avfall			1,0	1,0	1,0	4,0	
Delsumma återvinning och avfall					7,0	37,0	89,3	
Vatten och avlopp								
58	Nya VA-ledningar			5,2	7,0	7,0	7,0	
58	Nya VA-ledningar, VA anläggningsavgifter för icke specifika områden inklusive bostäder, investeringsbidrag			-4,0	-7,0	-7,0	-7,0	
59	Befintliga vattenverk och övriga anläggningar			4,6	5,2	5,2	5,5	
60	Utbyggnad vattenverket ^{2,4,7}	72,0	0,5	0,2	0,5	20,0	50,0	0,8
61	Riskreducerande åtgärder inom vattenskyddsområde ⁷	3,0		0,4	0,8	0,8	1,0	
62	Vattenledningar inklusive anläggningar			5,2	6,0	12,0	17,0	
63	Vattenledningar Mölndals vattenverk - Lackarebäck	16,4	10,4		2,8			3,2
64	Vattenledningar, förstärkning östra Mölndal inklusive reservvatten Härryda	16,7	14,5	0,8	1,4			
65	Vattenledningar Lackarebäck- Brännås ^{2,4}	21,1	0,2	14,8	6,1			
66	Vatten och avlopp i omvandlingsområden	251,4	76,6	10,2	28,0	20,0	30,0	86,6
66	Vatten och avlopp i omvandlingsområden, anläggningsavgifter	-53,8	-19,5	-1,9	-0,5	-1,5	-3,0	-27,4
67	Spillvattenledningar inklusive anläggningar			1,5	4,5	4,5	3,0	
68	Nedanvägsgatans pumpstation	43,5		20,0	23,5			
69	Dagvattenledningar inklusive anläggningar			1,0	1,5	3,0	3,0	
70	Ledningsförnyelse vatten-, spill- och dagvatten			29,1	33,0	32,0	39,0	
Delsumma vatten och avlopp					112,8	96,0	145,5	
71	Utgifter vatten- och avlopp i exploateringsområden			32,3	59,0	87,7	106,7	46,2
71	Inkomster vatten- och avlopp i exploateringsområden			-23,3	-36,7	-89,7	-126,1	-105,4
Delsumma vatten- och avlopp i exploateringsområden					22,3	-2,0	-19,4	
Summa avgiftsfinansierad verksamhet					142,1	131,0	215,4	
Summa tekniska nämnden, exklusive inventarier					229,8	294,6	458,7	
Kommunstyrelsen								
Årliga investeringsanslag								
72	Investeringsutrymme till kommunstyrelsens förfogande				5,0	5,0	5,0	
73	Löpande investeringar, reinvesteringar, lokalförsörjning				91,0	92,5	94,0	
Fleråriga investeringar/reinvesteringsanslag, lokalförsörjning								
De redovisade utgifterna är en uppskattad total utgift som innefattar projektering/interna kostnader/ konsultuppdrag, byggnation och i förekommande fall exempelvis sanering, evakuering etcetera som senare ska belasta driften.								
74	Bifrost förskola ⁸	170,6	17,1	93,0	59,5	0,5	0,5	
75	Pågående planering ny- och ombyggnad förskolor ¹	416,0	0,5	14,6	100,5	59,1	117,0	124,3
Delsumma förskolor					160,0	59,6	117,5	
76	Ny Västerbergsskola inklusive idrottshall ⁸	352,0	35,5	94,0	155,0	66,0	1,0	0,5
77	Pågående planering ny- och ombyggnad skolor ¹	1 827,6	14,4	134,7	363,8	310,8	276,1	727,8
Delsumma skolor					518,8	376,8	277,1	

Belopp i miljoner kronor		För fleråriga projekt						
		Totalt anslag	Till och med 2022	Prognos 2023	2024	2025	2026	2027–
78	Utveckling Åby Arenastad ¹ , badmintonhallen	20,0			10,0	10,0		
79	Pågående planering ny- och ombyggnad idrottsanläggningar	46,6	14,0			9,0	9,8	13,8
Delsumma idrottsanläggningar					10,0	19,0	9,8	
80	Campus Mölndal ^{3,4}	456,0		3,0	10,0	40,0	150,0	253,0
81	Gunnebo Slott och Trädgårdar AB	26,4	10,9	2,0	11,5	2,0		
82	Ekspinnaregatan	20,0	1,0	3,3	15,7			
83	Skyddsrum, Pedagogen park	10,0			1,0	9,0		
84	Ledkonvertering	200,0			40,0	40,0	40,0	80,0
85	Styrregler och övervakningsåtgärder	20,0			4,0	4,0	4,0	8,0
86	Daglig verksamhet	21,6			2,0	19,6		
87	Boenden med särskild service, BmSS ¹	100,0					5,0	95,0
Delsumma övriga lokaler					84,2	114,6	199,0	
88	Finansiell leasing, fast egendom				132,1	113,0	0,0	
Delsumma finansiell leasing fast egendom					132,1	113,0	0,0	
Summa kommunstyrelsen, exklusive inventarier					1 001,1	780,5	702,4	
varav finansiell leasing, fast egendom					132,1	113,0	0,0	
Summa nettoinvesteringar^{9,10}					1 347,9	1 178,5	1 274,6	
varav investering i finansiell leasing					152,1	133,0	20,0	
Summa investeringsutgifter, inklusive finansiell leasing					1 438,8	1 308,8	1 460,4	
Investering i finansiella anläggningstillgångar								
89	Andelar i Kommuninvest				6,5			
Summa investering i finansiella anläggningstillgångar					6,5			

- 1) Anslag för projekt som ingår i kommunfullmäktiges ramanslag ska fastställas av kommunstyrelsen. Ärendet ska då det bedöms principiellt angeläget omfatta underlag för att pröva alternativa scenarier för utformning av aktuellt projekt. Ramanslaget får ianspråk tas för projektering utan kommunstyrelsens tillstånd.
- 2) Kommunstyrelsens tillstånd ska inhämtas före igångsättning och upprättande av förfrågningsunderlag. Ärendet ska då det bedöms principiellt angeläget omfatta underlag för att pröva alternativa scenarier för utformning av aktuellt projekt.
- 3) Anslaget förutsätter ställningstagande av kommunfullmäktige i eget ärende.
- 4) Den del av anslaget som avser projektering får ianspråk tas utan kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges tillstånd.
- 5) Anslagsbindning för investeringsprojekt som förutsätter hel- eller delfinansiering av investeringsbidrag/inkomster är dels på bruttonivå, utgifter, dels på nettonivå, utgift minus inkomst.
- 6) Projektet innefattar medfinansiering av statlig infrastruktur.
- 7) Finansieras av upprättad VA-investeringsfond enligt beslut i KF 2018-11-21 §154.
- 8) Västerbergsskolan och Bifrost förskola; totalt anslag 375 mnkr respektive 184,2 mnkr enligt beslut i KF 220615 §111 Dnr 94/202226.
- 9) I summa nettoinvesteringar ingår investeringsutgifter exklusive finansiell leasing år 2024 1 569,1 mnkr, 2025 1 439,7 mnkr samt 2026 1 684,3 mnkr. Investeringar i finansiell leasing uppgår år 2024 till 152,1 mnkr, år 2025 133,0 mnkr samt 20,0 mnkr år 2026. Inkomster i form av investeringsbidrag och anläggningsavgifter uppgår år 2024 till 90,9 mnkr, 2025 130,3 mnkr samt år 2026 till 185,8 mnkr. I nettoinvesteringar ingår inte nettoinvesteringar inom exploateringsverksamhet eller finansiella anläggningstillgångar.
- 10) I investeringsverksamheten har det skett en schablonmässig nedjustering av investeringsutgifter i de finansiella rapporterna utifrån antagande om en lägre genomförandegrad/förskjutningar.
- Kolumnerna "till och med 2022", "prognos 2023" och "2027-" innehåller endast fleråriga investeringsprojekt.

Kommentarer till investeringsbudget/plan

Inventarieanslag

Byggnadsnämnden

1 Övriga inventarier, mätutrustning med mera

Anslag för inventarier, mätutrustning och byte av mätbilar med mera.

Kommunstyrelsen

2 Arbetsutskottet

Ett årligt anslag för inköp av inventarier, ortofoto och 3D-relaterade produkter, nytt GIS-system och utveckling i verksamhetssystem.

3 Plan- och exploateringsutskottet, inventarier

Ett årligt anslag för inventarieanskaffning inklusive planprogramvara och skannrar för plan- och exploateringsutskottet.

4 Investeringar inom IT- och digitaliseringsavdelningen

Investeringsmedel för stadens wifi-nät, säkerhetskållande åtgärder, inköp av skrivare och telefoni samt övrig central IT-infrastruktur.

5 Fastighetsavdelningen, inventarier

Ett årligt anslag för inköp av möbler och inventarier.

6 Fastighetsavdelningen, utemiljö förskolor/skolor och upprustning

Ett årligt anslag för inköp/utbyte av inventarier för upprustning av utemiljön kring förskole- och skolgårdar, fastighetsavdelningen.

Kultur- och fritidsnämnden

7 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

8 Sporthall Västerberg, inventarier

Inventarier till ny sporthall i Västerbergsskolan.

9 Sporthall Råvekärr, inventarier

Inventarier till ny sporthall i Råvekärrsskolan.

10 Bokbuss

Utbyte av bokbuss, reinvestering.

11 Lindome bibliotek, inventarier

Inventarier, teknik och belysning till Lindome biblioteks nya lokaler.

12 Inventarier till nya lokaler för fritidsgårdar

Inventarier och teknik till Fässbergs- och Lindome fritidsgårdars nya lokaler.

13 Självbetjäningsautomater RFID, biblioteken

Reinvestering i nya automater med tillhörande teknik.

Miljönämnden

14 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

15 Verksamhetsutveckling

Ett årligt anslag för verksamhetsutveckling.

Skolnämnden

16 Förskolor, inventarier

Investeringsmedel till inventarier för utbyggd förskola under planeringsperioden.

17 Skolutbyggnad, inventarier

Inventarier till planerad skolutbyggnad.

18 Inventarier för ombyggnad

Komplettering av inventarier i samband med verksamhetsanpassningar och ombyggnad av äldre förskolor/skolor samt upprustning av matsalar.

19 Elevökning

Ökat elevantal innebär inventarieanskaffning i samband med viss lokalutbyggnad.

20 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

Servicenämnden

21 Finansiell leasing fordon

Investeringsmedlen avser utbyte av fordon och transportfordon som används inom stadens verksamheter.

22 Inventarier och maskiner

Investeringsmedlen avser utbyte av gamla storköksmaskiner, städmaskiner och kontorsmöbler till stadshuset.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

23 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

Tekniska nämnden

24 Inventarier, skattefinansierad verksamhet

Investeringar i fordon, maskiner, utrustning, inventarier med mera.

25 Inventarier, taxefinansierad verksamhet

I anslaget ingår kostnader för inköp av fordon och utrustning.

Utbildningsnämnden

26 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

Vård- och omsorgsnämnden

27 Möbler och övriga inventarier

Investeringsmedel för utbyte av möbler på befintliga äldreboenden, möbler på nyöppnade enheter inom funktionsstöd samt övriga inventarier.

Skattefinansierad verksamhet

Tekniska nämnden

28 Kollektivtrafik framkomlighet

Åtgärder för bättre framkomlighet för kollektivtrafiken.

29 Utveckling av befintligt GC-nät

Gång- och cykelvägar utifrån nämndens cykelhandlingsplan alternativt exploateringsavtal eller samordningsvinst med exploatering. Ombyggnad av cykelpassager till cykelöverfarter, enligt lagstiftning. Åtgärder för biltrafik i korsningar, belysning i korsningspunkter med mera.

29 Utveckling av befintligt GC-nät, statsbidrag

Bidrag från regional infrastrukturplan via Trafikverket för utveckling av gång- och cykelvägnät.

30 Cykelgarage/parkering

Cykelparkering och cykelgarage, till exempel uppförande av cykelgarage MIMO för attraktiv cykelparkering vid Mölndals station/innerstad.

31 Kollektivtrafik, attraktiva bytespunkter och hållplatser

Tillgänglighetsanpassning av hållplatser med fler än 100 påstigande per dygn. Även anpassning och upprustning av samtliga hållplatser längs stomlinjer och komplettering med cykelparkeringar.

31 Kollektivtrafik, attraktiva bytespunkter och hållplatser, statsbidrag

Inom regional infrastrukturplan finns möjlighet att söka statsbidrag för medfinansiering av tillgänglighetsanpassning av busshållplatser. Staden söker årligen medfinansiering för ombyggnation av planerade hållplatser.

32 Belysning Spårhagavägen och Gamla Riksvägen

Staden medfinansierar Trafikverkets gång- och cykelvägar utmed Spårhagavägen och Gamla Riksvägen. Belysning längs dessa vägar är dock ett önskemål från Mölndals stad varpå staden genomför denna investering och kommer att äga anläggningen.

33 Citybuss Toltorpsdalen

Åtgärder för utbyggnad av stomnät för kollektivtrafik.

33 Citybuss Toltorpsdalen, statsbidrag

Bidrag för utbyggnad av Citybuss det vill säga stomnät för kollektivtrafik.

34 Förlängning spårvagnshållplatser

Förlängning av spårvagnshållplatser för att de nya längre spårvagnarna ska kunna stanna vid hållplatserna längs Göteborgsvägen.

35 Metrobussystem Söderleden/E6

System för att möjliggöra effektiva tvärgående busslinjer mellan särskilt viktiga platser i Mölndal och Göteborgsregionen.

35 Metrobussystem Söderleden/E6, statsbidrag

Bidrag för att möjliggöra effektiva tvärgående busslinjer mellan särskilt viktiga platser i Mölndal och Göteborgsregionen.

36 Förberedande investeringar för Järnväg i Mölndal.

Nödvändiga förberedande arbeten för att möjliggöra ny järnväg genom Mölndal.

Gator och vägar

37 Trafiksäkerhet- och miljöförbättrande åtgärder

Anslaget till tekniska nämndens prioriteringslista används till mindre åtgärder för att höja trafiksäkerheten, öka framkomligheten och förbättra befintliga gatumiljöer runt om i kommunen. Underlag till åtgärderna är i huvudsak synpunkter från allmänheten, hastighetsmätningar, olycksrapporter och inventering av gatunätet.

38 Belysning

Staden äger knappt 15 000 belysningsstolpar med en beräknad livslängd på cirka sextio år. Drygt hundra stolpar byts per år, likaså byts kvicksilverarmaturer och äldre armaturer med hög energiförbrukning till LED. Investering i styrsystem för att kunna reglera effekten på belysningen för valda ljuspunkter i staden. Systemet optimerar belysningen och sänker driftkostnaderna.

39 Belysning Benarebyvägen

Avser belysning på Benarebyvägen.

40 Utveckling av vägnät

Utveckling samt ombyggnad av vägnät för ökad framkomlighet samt översyn av omhändertagandet av dagvatten från stadens vägar. Avser även utveckling av andra hårdgjorda ytor såsom Almåsgången i höjd med Lindome C.

41 Lunnagårdsgatan

En ny gata som binder samman Fässbergsmotet i Mölndal och Sisjöområdet i Göteborg. Byggs ut för att möjliggöra exploatering i bland annat Fässbergsdalen.

41 Lunnagårdsgatan, bidrag från Göteborg

Bidrag enligt medfinansieringsavtal med Göteborgs Stad, 35 procent.

42 Fässbergsmotet och kringliggande

Trimningsåtgärder i Fässbergsmotet för att klara den ökade trafiken som blir en följd av fortsatt exploatering i Fässbergsdalen.

42 Fässbergsmotet och kringliggande, bidrag från Göteborg

Bidrag enligt medfinansieringsavtal med Göteborgs Stad, 35 procent.

43 Allmän platsmark vid exploatering av egen mark för kommunal verksamhet

Åtgärder inom allmän platsmark till följd av ny- och utbyggnad av till exempel skolor, förskolor och boenden. Avser till exempel allmän platsmark vid del av Almåsgången och Råvekärrsskolan. Rymmer exempelvis även kostnader som staden förbinder sig till genom exploateringsavtal för ny detaljplan för Annestorp vid Lindome C där utbyggnad av förskolan möjliggörs.

44 Reinvestering komponentutbyte, beläggning och konstbyggnader

Anslag för komponentutbyte inom gatubeläggning och konstbyggnader såsom vägtrummor och broar.

Park- och naturområden

45 Parker och lekplatser

Anslaget används till nyanläggning, nyplantering och renovering av parkanläggningar i enlighet med beslutad åtgärdsplan i tekniska nämnden.

46 Tillgängligt och attraktivt grönområde vid Mölndalsån enligt fördjupad översiktsplan, inklusive Lasarettsspången

Utveckling av grönområden kring Mölndalsån för ökad attraktivitet för bostäder och verksamheter längs ån.

47 Näridrottsplatser

Platser som ska locka till rörelse och är öppna för alla dygnet runt, en näridrottsplats är inte bokningsbar utan syftet är att locka till spontanidrott.

48 Utegyms Hällesåker

Avser uppförande av ett utegym i Hällesåker.

49 Motionsspår och vandringsleder

Anläggande av elljusspår, ridspår, motionsspår och leder för att möjliggöra promenader och träning även under de mörka årstiderna.

Vattendrag

50 Mölndalsån, åtgärder mot översvämningar

En ny vattendom medger åtgärder för att minska risken för översvämning i centrala Mölndal. Magasineringen i Mölndalsåns sjösystem ökas genom att anläggningar byggs ut som möjliggör för tappning i förväg vid Stensjödämme. Kanalen mellan Rådasjön och Stensjön muddras.

50 Mölndalsån, åtgärder mot översvämningar, statligt bidrag

För dessa åtgärder har staden beviljats bidrag hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

51 Stora ån

Åtgärder för att säkra mot klimatförändring och fortsatt exploatering av området som kan leda till ökad risk för översvämning. Initialt påbörjas framtagande av underlag för vattendomsansökan. Samordning ska ske mot pågående och planerade detaljplaner och förändringar i Fässbergsmotet.

52 Kålleredsbäcken

Åtgärder för att öka kapaciteten i Kålleredsbäcken och därmed motverka översvämningar. Investeringen genomförs i flera etapper och samordnas med stora exploateringar. För att kunna genomföra åtgärderna krävs miljödom.

52 Kålleredsbäcken, statligt bidrag

Hösten 2023 ansöker staden om stadsbidrag för kapacitetshöjande åtgärder, för Kålleredsbäcken, hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Statsbidragsnivån kan vara upp till 60 procent, men intäkten är mycket osäker till följd av begränsade medel för MSB att fördela.

53 Allmänna åtgärder för staden, översvämning och miljö kvalitetsnormer

Åtgärder för att bland annat uppnå god vattenstatus i sjöar och vattendrag.

53 Allmänna åtgärder för staden, översvämning och miljö kvalitetsnormer, bidrag

Staden undersöker möjligheten att få bidrag för åtgärder som erfordras för att förbättra vattenstatus i sjöar och vattendrag. Osäker intäkt med denna har bedömts till 1/3 av investeringen.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Återvinning och avfall

54 Återvinningsstationer, återvinningscentraler och avfallsanläggning Kikås

Inköp av anläggningsutrustning som exempelvis containers samt tillgänglighets- och andra åtgärder på anläggningarna.

55 Återvinningscentral, Lindome

En ny återvinningscentral inklusive mottagningshall för återanvändbart material i Lindome. En ny återvinningscentral medför ökad kapacitet men även att ytan för befintlig central frigörs.

56 Massmottagning Mölndals stad

Tillståndsansökan för en ny massmottagning för lätt förorenade massor för stadens projekt samt projekt inom regionen.

57 Nyinvestering inom återvinning och avfall

Investeringar för anpassning till ny avfallsagstiftning.

Vatten- och avloppsförsörjning

58 Nya VA-ledningar

Anslaget används till utbyggnad av servisledningar och utvidgning av ledningsnätet.

58 Nya VA-ledningar, VA anläggningsavgifter för icke specifika områden inklusive bostäder, investeringsbidrag

Inkomster från styckebyggda fastigheter samt objekt som inte specificerats i investeringsbudget/plan.

59 Befintliga vattenverk och övriga anläggningar

Upprustning och renovering av pump- och tryckstegringsstationer bland annat byte av pumpar och elskåp samt ny kommunikation. Komplettering av övervakningssystem på ledningsnätet med mätutrustning. Säkerhetsåtgärder för att skydda anläggningarna mot obehöriga tillträde. I posten ingår utbyggnad av skalskydd som staket men även larm.

60 Utbyggnad vattenverket

Vattenberedningsprocessen kompletteras med förbehandlingssystem i syfte att ge ökad kapacitet i vattenverket samt ge reduktion av smak och lukt. Den hall som byggs under planperioden kompletteras senare med ytterligare dynasandfilter för att nå erfordrad kapacitet 2035.

61 Riskreducerande åtgärder inom vattenskyddsområde

Åtgärder för vattenskyddsområde för dricksvattentäkter.

I översynen togs en riskanalys fram för vattenskyddsområdet där det framgår åtgärder som behöver vidtas.

62 Vattenledningar inklusive anläggningar

Vattenledningar inom ledningsnätet byggs ut för att förbättra kapaciteten och leveranssäkerheten.

Vattentankstationer för uttag av tillfälligt vatten för tankbilar, spolbilar med mera anläggs. Stationerna är även viktiga vid leveransstörningar.

63 *Vattenledningar Mölndals vattenverk – Lackarebäck*
Huvudvattenledningar för att kunna distribuera den ökade kapaciteten när vattenverket byggs ut.

64 *Vattenledningar, förstärkning östra Mölndal inklusive reservvatten Härryda*

I linje med regional vattenförsörjningsplan behöver Mölndals och Härrydas dricksvattenledningsnät sammankopplas. Samtidigt ökar leveranssäkerheten till östra Mölndal.

65 *Vattenledningar, Lackarebäck – Brännås*

Huvudledning för att förstärka vattennätet söderut.

66 *Vatten och avlopp i omvandlingsområden*

Anslaget innefattar åtgärder med syfte att ansluta så kallade omvandlingsområden till kommunal VA-försörjning. Områden som berörs är till exempel Tulebo och Ingemantorp.

66 *Vatten och avlopp i omvandlingsområden, anläggningsavgifter*

Anläggningsavgifter för de fastigheter som kopplas in på kommunalt VA-nät i VAIO-områden.

67 *Spillvattenledningar inklusive anläggningar*

För att förbättra kapaciteten i befintligt spillvattensystem.

68 *Nedanvägsgatans pumpstation*

En ny pumpstation vid Nedanvägsgatan ersätter tre befintliga däribland den helt utdömda vid Åbyvägen. Den nya pumpstationen medför en kapacitetsökning som är en förutsättning för till exempel utbyggnad av GoCo. Investeringen är även energibesparande då mindre energi kommer att krävas för pumpningen av detta spillvatten. Finansieras även delvis via vatten och avlopp i exploateringsområden.

69 *Dagvattenledningar inklusive anläggningar*

Nya ledningar, dagvattendammar och andra öppna dagvattenlösningar för rening och fördröjning av dagvatten inom staden.

70 *Ledningsförnyelse vatten, spillvatten och dagvatten*

Förnyelse av befintligt ledningsnät. Prioritering av projekt utifrån förnyelseplan beslutad 2016 samt samordningsvinst med exploateringsprojekt.

71 *Vatten och avlopp i exploateringsområden*

Avser utbyggnad av VA-anläggning i samband med genomförande av detaljplanelagda områden.

Kommunstyrelsen

72 *Investeringsutrymme till kommunstyrelsens förfogande*

Ett årligt investeringsanslag till kommunstyrelsens förfogande

73 *Löpande investeringar, reinvesteringar, lokalförsörjning*

Reinvesteringar för att säkerställa fastigheternas tekniska funktion. Anpassningar för att fastigheterna bättre ska leverera nutida teknisk standard och verksamhetsstöd.

74 *Bifrost förskola*

Anslaget avser nybyggnation av Bifrost förskola på totalt 14 avdelningar.

75 *Pågående planering ny- och ombyggnad av förskolor*

Anslaget avser nybyggnad av Bölets förskola, Forsåker A förskola och Pedagoger Park samt utökning av förskoleplatser

i Östra Källered och för att möta behovet av fler platser i takt med bostadsbyggnation och befolkningsutveckling.

76 *Ny Västerbergsskola inklusive idrottshall*

Anslaget avser nybyggnation av Västerbergsskolan.

77 *Pågående planering ny- och ombyggnad av skolor*

Anslaget avser lokalanpassningar för samlokalisering av anpassad skola Katrineberg, ny skola i Forsåker och ny Råvekärrsskola. Anslaget avser även utökning och/eller ombyggnationer i Streteredsskolan, Balltorpskolan, Kvarnbyskolan, Sörgårdsskolan, Krokslättskolan, Eklandaskolan, Brattåsskolan, Bosgårdsskolan och hus C i Almåsskolan.

78 *Utveckling Åby Arenastad, badmintonhallen*

Anslaget avser Åby Arenastad, badmintonhallen.

79 *Pågående planering ny- och ombyggnad av idrottsanläggningar*

Anslaget innefattar byte av konstgräs, ledbelysning till konstgräsplanerna samt anslag för VA-reinvesteringar på Aktiviteten.

80 *Campus Mölndal*

Anslaget avser nytt campus där utbildningsverksamheten är samlad.

81 *Gunnebo Slott och Trädgårdar AB*

Investeringsåtgärder på befintliga byggnader tillhörande Gunnebo Slott och Trädgårdar AB.

82 *Ekspinnaregatan*

Nybyggnad av boende på Ekspinnaregatan.

83 *Skyddsrum, Pedagoger park*

Avser nybyggnation av skyddsrum för att ersätta de skyddsrum som stod på fastigheten Växthuset 1.

84 *Ledkonvertering*

Avser utbyte av samtliga lysrör i stadens verksamhetslokaler av typen T8 och T5 till LED-ljuskällor.

85 *Styrregler och övervakningsåtgärder*

Avser underhåll, modernisering, digitalisering samt effektivisering av stadens befintliga SRÖ-struktur för att säkra drift, minska energianvändning och skapa intelligenta fastigheter för framtiden.

86 *Daglig verksamhet*

Avser ny lokal för daglig verksamhet i staden.

87 *Boenden med särskild service, BmSS*

Nybyggnation av boenden med särskild service.

88 *Investering i finansiell leasing, fast egendom*

Avser investering i finansiell leasing för fast egendom.

Investering i finansiella anläggningstillgångar

89 *Andelar i Kommuninvest*

Avser investering i andelar i Kommuninvest kopplat till ett ökat krav på kapitaliseringsgrad inom Kommuninvest ekonomisk förening.

Exploateringsbudget/plan

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt						
	Totalt anslag	Till och med 2022	Prognos 2023	2024	2025	2026	2027–ff
Antagna/laga kraftvunna planer							
<i>De redovisade kostnaderna är en uppskattad total utgift som innefattar projektering, interna kostnader, konsultuppdrag, byggnation med mera.</i>							
101	Källered centrum						
	Investeringsutgifter	64,6	44,0	6,0	9,0	5,6	
	Exploateringsersättningar	-66,3	-45,7	-6,0	-9,0	-5,6	
	Markförsäljning	-15,4	-15,4				
	Driftkostnader	10,4	7,9	1,0		1,5	
	Summa Källered centrum	-6,7	-9,2	1,0		1,5	
102	Mölnads innerstad¹						
	Investeringsutgifter ¹	380,3	263,0	22,8	72,3	12,1	10,1
	Omsättningstillgångar	47,0	47,0				
	Exploateringsersättningar ¹	-285,3	-271,8		-13,5		
	Markförsäljning	-323,5	-302,3				-21,2
	Driftkostnader	3,0		1,5	1,5		
	Summa Mölnads innerstad	-178,5	-264,1	24,3	60,3	12,1	10,1
103	Pedagogen Park						
	Investeringsutgifter	241,7	137,2	23,5	23,0	12,0	6,0
	Omsättningstillgångar	58,4	28,7	22,1	5,2	2,0	0,4
	Exploateringsersättningar	-95,0	-52,7	-6,0	-9,3	-4,5	-5,5
	Markförsäljning	-252,0	-47,7		-56,0	-42,0	-51,0
	Driftkostnader	4,9	4,4		0,5		
	Summa Pedagogen Park	-42,0	69,9	39,6	-36,6	-32,5	-50,1
104	Stiernhielm 6 och 7						
	Investeringsutgifter	28,3	2,3	13,0	13,0		
	Exploateringsersättningar	-28,2	-2,2	-13,0	-13,0		
	Summa Stiernhielm 6 och 7	0,1	0,1				
105	Tingshuset 13^{2,3}						
	Investeringsutgifter	75,8	28,1	13,0	18,1		0,8
	Exploateringsersättningar ²	-92,8	-24,6	-13,0	-18,1	-13,8	-0,8
	Utbetalning till statlig infrastuktur ^{2,3}	20,5				13,8	6,7
	Summa Tingshuset 13	3,5	3,5				
106	Forsåker Detaljplan 1A						
	Investeringsutgifter	867,9	245,1	188,4	111,8	119,2	65,7
	Omsättningstillgångar	0,1		0,1			
	Exploateringsersättningar	-968,5	-263,9	-204,7	-130,8	-143,5	-87,2
	Markförsäljning	-30,0			-30,0		
	Driftkostnader	120,2	38,4	16,3	19,0	24,3	21,5
	Summa Forsåker Detaljplan 1A	-10,3	19,6	0,1	-30,0		0,0
107	Lunnagården 1						
	Investeringsutgifter	77,3	12,6		4,3	6,0	14,9
	Omsättningstillgångar	10,1	5,2	2,9	1,6	0,2	0,1
	Exploateringsersättningar	-14,7				-14,7	
	Markförsäljning	-215,0				-49,0	-56,0
	Summa Forsåker Detaljplan 1A	-142,3	17,8	2,9	5,9	-57,5	-41,0

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt			2024	2025	2026	2027–ff
	Totalt anslag	Till och med 2022	Prognos 2023				
108	Övriga antagna/laga kraftvunna planer						
	Investeringsutgifter	1,5			1,5		
	Exploateringsersättningar	-1,5			-1,5		
	Summa övriga antagna/laga kraftvunna planer						
Under planläggning							
109	Annestorp 24:3						
	Investeringsutgifter	10,6	0,1	0,7	8,0	1,8	
	Omsättningstillgångar inkl utbetalning statlig medfinansiering	0,1		0,1			
	Exploateringsersättningar	-10,6	-0,1	-0,7	-8,0	-1,8	
	Summa Annestorp 24:3	0,1		0,1			
110	Ekåsen						
	Omsättningstillgångar	10,8	0,5	0,3	5,5	4,5	
	Markförsäljning	-26,0				-16,0	-10,0
	Summa Ekåsen	-15,2	0,5	0,3	5,5	-11,5	-10,0
111	Forsåker Detaljplan 1B och 2						
	Investeringsutgifter	684,0				66,8	617,2
	Exploateringsersättningar	-684,0				-66,8	-617,2
	Summa Forsåker Detaljplan 1B och 2						0,0
112	Gårda Barnsjön etapp 1						
	Investeringsutgifter	35,2	0,6			3,0	31,6
	Omsättningstillgångar	0,6					0,6
	Exploateringsersättningar	-25,0					-25,0
	Markförsäljning	-50,0					-50,0
	Summa Gårda Barnsjön etapp 1	-39,2	0,6			3,0	-42,8
113	Heljered, etapp 2						
	Investeringsutgifter	49,5		5,0	28,8	15,7	
	Exploateringsersättningar	-49,5		-5,0	-28,8	-15,7	
	Summa Heljered, etapp 2						
114	Lilla Fässbergsdalen						
	Investeringsutgifter	96,0	42,0		3,0	21,0	30,0
	Markförsäljning	-124,0					-124,0
	Summa Lilla Fässbergsdalen	-28,0	42,0		3,0	21,0	-94,0
115	Lindome logistikpark²³						
	Investeringsutgifter	5,4			0,4	1,5	3,5
	Omsättningstillgångar	0,1				0,1	
	Exploateringsersättningar ²	-8,5				-5,0	-3,5
	Markförsäljning	-9,0				-9,0	
	Utbetalning till statlig infrastruktur ²³	3,0				3,0	
	Summa Lindome logistikpark	-9,0			0,4	-9,4	
116	Mullvaden med flera, Krokslättis torg						
	Investeringsutgifter	28,8	0,1	7,6	5,2	6,9	9,0
	Omsättningstillgångar	1,0		1,0			
	Exploateringsersättningar	-22,7		-1,6	-5,2	-6,9	-9,0
	Markförsäljning						
	Summa Mullvaden med flera, Krokslättis torg	7,1	0,1	7,0			

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt			2024	2025	2026	2027–ff
	Totalt anslag	Till och med 2022	Prognos 2023				
117	Noten 13 med flera						
	Investeringsutgifter	19,3			14,3	5,0	
	Exploateringsersättningar	-19,3			-14,3	-5,0	
	Markförsäljning	-24,8			-24,8		
	Summa Noten 13 med flera	-24,8			-24,8		
118	Pilekrogen, före detta Sandbäck						
	Investeringsutgifter	14,6		0,1	7,5		7,0
	Exploateringsersättningar	-14,5			-7,5		-7,0
	Markförsäljning	-5,0		-5,0			
	Summa Pilekrogen, före detta Sandbäck	-4,9		-4,9			
119	Övriga projekt under planläggning						
	Investeringsutgifter	14,7	0,1	2,5	10,4	1,7	
	Omsättningstillgångar	0,1		0,1			
	Exploateringsersättningar	-25,2	-0,1	-3,2	-18,4	-3,5	
	Markförsäljning	-2,0		-2,0			
	Summa övriga projekt under planläggning	-12,4		-2,6	-8,0	-1,8	
Kommande exploateringsområden							
120	Övriga kommande exploateringsområden						
	Investeringsutgifter	629,4			14,9	3,0	611,5
	Exploateringsersättningar	-529,4			-14,9	-3,0	-511,5
	Markförsäljning	-80,0					-80,0
	Summa övriga kommande exploateringsområden	20,0					20,0
121	Markreserv inklusive styckebyggda						
	Investeringsutgifter	130,0		15,0	15,0	20,0	80,0
	Summa markreserv inklusive styckebyggda	130,0		15,0	15,0	20,0	80,0
Sammanfattning exploateringsbudget/plan							
	Investeringsutgifter			282,4	263,9	243,9	
	Investeringsbidrag, offentliga bidrag						
	Summa nettoinvesteringar			282,4	263,9	243,9	
	Omsättningstillgångar			8,2	7,7	5,1	
	Medfinansiering statlig infrastruktur ³			0,1	13,8	3,0	
	Summa nettoinvesteringar inkl. omsättningstillgångar och medfinansiering			290,7	285,4	252,0	
	Exploateringsersättningar			-204,2	-280,7	-201,2	
	Markförsäljningar			-93,0	-115,8	-132,0	
	Summa intäkter			-297,2	-396,5	-333,2	
	Driftkostnader, saneringskostnader med mera			21,0	25,8	21,5	
	Summa intäkter och kostnader från exploateringsverksamheten			-276,2	-370,7	-311,7	
	Summa exploateringsverksamhet inklusive markförsäljning m.m.			14,5	-85,3	-59,7	

1) Exploatör bygger ut hela eller delar av anläggningen och överlåter till staden utan ersättning. Beräknat värde ingår i investeringsutgifter respektive exploateringsersättningar.
2) Projektet Tingshuset 13 och Lindome logistikpark innefattas av medfinansiering av statlig infrastruktur. I exploateringsersättningar ingår intäkter som motsvarar utbetalningar av medfinansiering av statlig infrastruktur.

3) Avser utbetalning av medfinansieringsavtal statlig infrastruktur för projektet Tingshuset 13 och Lindome logistikpark.

4) En schablonmässig nedjustering av investeringsutgifter har gjorts i de finansiella rapporterna utifrån antagande om en lägre genomförandegrad/förskjutningar.

Kommentarer till exploateringsbudget/plan

Exploateringsbudgeten ska bära sina egna kostnader över tid.

Antagna och laga kraftvunna planer

101 Kållereds centrum

Förtätning i Kållereds centrum med cirka 500 bostäder.

Utbyggnad pågår.

102 Mölndals innerstad

Stor förnyelse av stadskärnan, samtliga detaljplaner har vunnit laga kraft. Utbyggnad pågår.

103 Pedagogen Park

Nyexploatering av cirka 1 100 bostäder, kontor, livsmedelsbutik, förskola och äldreboende. Utbyggnad och försäljning av stadens kvarter pågår.

104 Stiernhielm 6 och 7

Nybyggnation av drygt 200 bostäder vid Bifrostgatan.

105 Tingshuset 13

Utveckling av kvartersmark i Åbro för att skapa ett nytt verksamhetsområde för Life Science. Utbyggnad pågår.

106 Forsåker Detaljplan 1A

Omvandling av det gamla pappersbruket. Området planeras i etapper. I detaljplan 1A planeras för cirka 1 900 bostäder, verksamheter samt närservice. Planen är antagen, men överklagad. Arbeten beräknas starta maj 2024.

107 Lunnagården 1

Verksamhetsområde med cirka 175 000 bruttototalarea. Etappvis utbyggnad av infrastruktur. Antagen men överklagad. Genomförande förväntas påbörjas 2024.

108 Övriga antagna/lagakraftvunna planer.

Avser Gasellen 27 och 30.

Under planläggning

109 Annestorp 24:3

Utveckling av ett befintligt bostadsområde och ett tillskott på cirka 120 nya bostäder

110 Ekåsen

Detaljplaneläggning av koloniområde. Planarbete pågår.

111 Forsåker Detaljplan 1B & 2

Omvandling av det gamla pappersbruket. Området planeras i etapper.

112 Gårda Barnsjön etapp 1

Omvandling av ett före detta fritidshusområde. Etapp 1 omfattar cirka 200 befintliga bostäder, och ett antal nya byggrätter. Planarbete pågår.

113 Heljered, etapp 2

Nybyggnation av drygt 350 bostäder. Planarbete pågår.

114 Lilla Fässbergsdalen

Nyexploatering med bostäder och förskola.

115 Lindome logistikpark

Utveckling av logistik och småindustri.

116 Mullvaden med flera, Krokslätt's torg

Bostadsförtätning i Krokslätt, cirka 350 bostäder. Planarbete pågår.

117 Noten 13 med flera

Förtätning av cirka 170 bostäder samt verksamheter i centrala Mölndal. Planarbete pågår.

118 Pilekrogen, före detta Sandbäck

Tågdepå, nya uppställningsspår, stadhall och tvätthall kopplat till Västlänken. Planarbete pågår.

119 Övriga projekt under planläggning

Stretered 1:181, Axcgatan, Fässberg 1:4 och 1:57 och Fågelsten 1:108.

Kommande exploateringsområden

120 Övriga kommande exploateringsområden

Avser Södra Krokslätt med flera.

121 Markreserv inklusive styckebyggda

Kompletteringsförvärv som blir aktuella under perioden.

Här redovisas också köp och försäljningar utanför exploateringsområden.

Styrprinciper för Mölndals stad

Antaget av kommunfullmäktige den 18 november 2020, §152, och reviderat av kommunfullmäktige den 17 november 2021, §152.

I styrprinciperna regleras översiktligt relationerna mellan de politiska organen, förvaltningarna och x chefer avseende ansvar för måluppföljning, ekonomi, personal och intern kontroll. Vidare fastställs principer för intern service, fastighetsförvaltning, förhyrning av externa lokaler, inköp och upphandling av varor och tjänster, extern försäljning och intern tvistlösning. Syftet med styrprinciperna är att skapa en sammanhängande modell för att klargöra ansvar och befogenheter samt erhålla en effektiv administrativ hantering och en god ekonomisk hushållning.

Styrprinciperna är antagna av kommunfullmäktige. De utgör ett komplement till lagstiftningen och ska läsas ihop med övriga styrdokument i Mölndals stad.

1 Ledningsfilosofi

Stadens ambition är att den kommunala verksamheten ska utvecklas och präglas av framsynt planering och god hushållning samt att den ska resultera i en samhällsservice som stämmer väl med kommunmedlemmarnas behov och lever upp till kraven i stadens bemötandepplan. För att lyckas eftersträvar Mölndals stad en löpande dialog med dem som bor och verkar i kommunen, rörande frågor där det finns möjlighet att påverka. Detta kan bland annat ske i enlighet med den policy som tagits fram för medborgardialog.

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande strategier eller förhållningssätt för att skapa helhetssyn och stödja nämnderna i deras uppgift att inom givna ekonomiska ramar driva en effektiv verksamhet. Utgångspunkten är en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter inom nämndernas verksamhet och en enhetlig styrning i gemensamma övergripande frågor.

Med stadsövergripande frågor avses i dessa principer frågor som angår samtliga förvaltningar medan förvaltningsöverskridande frågor berör fler än en förvaltning. Förvaltningsövergripande frågor berör en hel förvaltnings verksamhetsområde.

2 Ansvarsprinciper

2.1 Kommunfullmäktige

Fullmäktige är det högsta politiska organet och prövar frågor av principiell beskaffenhet eller stor ekonomisk vikt. Fullmäktige prövar också förändringar i den politiska organisationen. Förslag till ny verksamhet av större omfattning prövas i budget eller särskilt av fullmäktige. Detsamma gäller nedläggning av väsentlig verksamhetsgren. I tveksamma fall ska nämnd låta kommunstyrelsen pröva om fullmäktiges ställningstagande behövs.

2.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av stadens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över den kommunala verksamhet som bedrivs i stadens hel- eller delägda bolag, gemensamma nämnder och kommunalförbund.

Styrelsen får utfärda riktlinjer och lämna råd, anvisningar och förslag till åtgärder till övriga nämnder. Styrelsen får dock

inte fatta beslut som rör andra nämnders myndighetsutövning, tillämpning av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda.

Kommunstyrelsens uppgifter i övrigt framgår av dess reglemente.

2.3 Nämnd

Nämnd ska genomföra sin verksamhet enligt reglemente, gällande lagstiftning, de av fullmäktige uppsatta målen och inom tilldelad ekonomisk ram. I sitt arbetssätt ska nämnd följa de styrdokument och övriga direktiv som beslutats av fullmäktige eller kommunstyrelsen. Nämnd ska i sin planering beakta att kommunstyrelsens uppdrag kan innebära begränsningar för nämnds befogenheter inom sina reglementsensliga områden. Nämnd får inte fatta beslut i frågor som fullmäktige exklusivt överlämnat till kommunstyrelsen. Därutöver ska nämnd följa dessa styrprinciper med angivna begränsningar i nämnds befogenheter.

2.4 Förvaltningar

I nämndernas reglementen framgår vilken förvaltningsorganisation som står till respektive nämnds förfogande. Medarbetarna på förvaltningarna ska med framåtsyftande planering, omvärldsbevakning inom sina respektive fackområden och strategiska överväganden driva den dagliga verksamheten. De ska förse nämnderna med beslutsunderlag, föreslå verksamhetsförbättrande förändringar, verkställa politiskt fattade beslut samt fatta beslut som delegerats till dem av ansvarig nämnd.

Medarbetarna ska, inom givna ramar, ansvara för att verksamheten bedrivs professionellt och ska i sitt uppdrag vara sakliga och opartiska.

Kommunstyrelsens stadsledningsförvaltning har en särställning bland förvaltningar och ska bistå kommunstyrelsen och stadsdirektören att leda, samordna och ha uppsikt över verksamheterna i Mölndals stad. Stadsledningsförvaltningen ska inom sitt expertområde ge stöd och råd till övriga förvaltningar.

2.5 Stadsdirektör

Stadsdirektören leder, samordnar och följer upp stadens arbete i stadsövergripande frågor. Stadsdirektören har den ledande ställningen bland de anställda och är chef över förvaltningscheferna.

Stadsdirektören utses av kommunstyrelsen och ansvarar för verkställigheten av kommunstyrelsens uppdrag. Kommunstyrelsen ska i en särskild instruktion närmare fastställa stadsdirektörens uppgifter och hur kommunstyrelsens förvaltning ska ledas.

2.6 Förvaltningschef

Förvaltningschef har nämnd som uppdragsgivare i verksamheten men svarar också gentemot stadsdirektören för hela stadens utveckling och samordning i gemensamma frågor. Förvaltningschef ansvarar för att nämnds löpande förvaltning sker enligt gällande lagstiftning samt de mål och styrdokument som kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnd antagit. Förvaltningschef ska kontinuerligt informera nämnd och stadsdirektör om väsentligheter i förvaltningens verksamhet.

2.7 Chef

Chef inom staden har under förvaltningschef ansvar för att politiska beslut blir verkställda. Chef förutsätts känna till de begränsningar i befogenheter som framgår av kommunallagen, dessa styrprinciper och övriga styrdokument samt de mål som kommunfullmäktige eller nämnd antagit och som berör chefens verksamhetsområde. Chef ska kontinuerligt informera överordnad chef om väsentligheter i avdelningens eller enhetens verksamhet. Med chefskap följer ett delegerat ansvar för verksamhet, ekonomi och personal.

3 Verksamhet

3.1 Utgångspunkt för styrning av de kommunala verksamheterna

Stadens verksamheter ska utgå från de krav som ställs på staden enligt gällande lagstiftning och från de direktiv som fullmäktige beslutat om i budget. Strävan ska vara att utifrån givna resurser skapa största möjliga nytta för medborgare och brukare samt skapa god kvalitet på de tjänster som tillhandahålls. Stadens varumärkesplattform beskriver ett vägledande förhållningssätt.

Med ledning av *Möln dal Vision 2022* antar fullmäktige mål för utveckling av vissa verksamheter i budget och plan. Varje nämnd ska därutöver anta egna mål och enligt stadsledningsförvaltningens anvisningar upprätta verksamhetsplan för det egna ansvarsområdet. Resultaten följs årligen upp i stadens årsredovisning och i nämndernas verksamhetsberättelse. Prognostiserade avvikelser rapporteras enligt 4.2.

3.2 Överlämnande av kommunal verksamhet till privata utförare

Kommunstyrelsen, eller när så krävs fullmäktige, kan besluta att skötseln av en kommunal angelägenhet lämnas över till privat utförare. Ärenden av mindre omfattning får dock beslutas av nämnd. För verksamhet som lämnats över till privat utförare antar fullmäktige för varje mandatperiod ett program med mål och riktlinjer för hur verksamheten ska bedrivas och följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Principerna för stadens interna service framgår av avsnitt 7.

4 Ekonomi

4.1 Befogenheter och ansvar

- Fullmäktige fastställer den budget inom vilken verksamheten ska bedrivas och alla kostnader täckas.
- Stadens budget läggs på nivån verksamhetsområde och anslagen benämns kommunbidrag. Omfördelning av medel mellan kommunbidragsområden inom samma nämnd prövas av kommunstyrelsen.
- Kommunbidrag lämnas i löpande priser. Nämnd bär således det fulla ansvaret för att inom givet kommunbidrag täcka faktisk inflation och förändrade lönekostnader.
- Anslag för investeringsprojekt lämnas som regel i budgeten, men kan villkoras med ytterligare prövning i kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.
- Kommunstyrelsen svarar för stadens finansförvaltning. Leasing får användas enligt ramavtal eller efter särskilt godkännande enligt kommunstyrelsens riktlinjer för medelsförvaltning.
- Taxor och lagreglerade avgifter fastställs av fullmäktige, såvida inte fullmäktige beslutat annorlunda. Fullmäktige

kan delegera rätten till nämnd att besluta om avgifter för tjänster och nyttigheter som inte avser myndighetsutövning eller är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Avgiftsnivån ska sättas enligt självkostnadsprincipen och får uppräknas en gång per år. Uppräkningen får ske med motsvarande procentuella förändring som konsumentprisindex eller prisbasbelopp för den aktuella perioden om inte annat framgår av kommunfullmäktiges taxebeslut.

- Kommunstyrelsen har befogenhet att besluta om budgetjusteringar mellan nämnder som är av teknisk karaktär eller initieras efter överenskommelse mellan berörda nämnder. Vid behov av omDispositionering av medel mellan kommunbidragsområden prövas det av kommunstyrelsen efter framställan från berörd nämnd.

Nämnd har resultatansvar per kommunbidragsområde.

Resultatansvaret ska så långt möjligt kopplas till utförandet av verksamheten så att budgeterade mål, prestationsmål och servicenivåer uppfylls. Totalt tilldelade kommunbidrag utgör den yttersta gränsen för resursförbrukningen inom respektive nämnds verksamhetsområde och är överordnat beslut om servicenivå och kvalitetsutfästelser. Överskridande av totalt tilldelade kommunbidrag ska följa rutinen enligt 4.2. Avvikelser mellan kommunbidragsområden ingår i sedvanlig uppföljning i samband med bokslut, se vidare avsnitt 4.3. Begäran om tilläggsanslag för löpande driftsändamål ska inte förekomma.

Utöver resultatansvaret har nämnd även ansvar för tillgångar och skulder. Detta ansvar omfattar bland annat faktureringsrutiner, leverantörsbetalningar och vård av inventarier. Ansvaret synliggörs också genom interna kapitalkostnader i form av avskrivning och intern ränta. Särskild kompensation i budget med hänsyn till förändringar i kapitalkostnaderna lämnas som regel inte.

Nämnd ansvarar för att internbudgetar upprättas för varje kommunbidragsområde.

Respektive förvaltningschef ska löpande rapportera till sin nämnd om ekonomin och måluppfyllelse. Nämnd har motsvarande rapporteringsskyldighet till kommunstyrelsen som bestämmer hur och när rapporter ska lämnas.

Chefer och andra verksamhetsansvariga på förvaltningarna ska planera, budgetera och följa upp kostnader, intäkter, mål och prestationer. Med verksamhetsansvaret följer rätten att fatta inköpsbeslut i enlighet med av fullmäktige och kommunstyrelsens antagna styrdokument avseende upphandling samt i enlighet med respektive nämnds delegeringsordning. Med verksamhetsansvarig avses som regel beslutsattestant.

4.2 Åtgärd vid avvikelse från budget avseende ekonomi och måluppfyllelse

Förvaltningschef ska i samband med presentation av ekonomiska rapporter förklara prognostiserad budgetavvikelse. Visar rapporten ett befarat och väsentligt underskott mot budget ska förvaltningschefen, senast inför nämndens nästkommande möte, lämna förslag till åtgärder så att balans uppnås senast inom pågående budgetår.

Nämnden ska vid sitt påföljande sammanträde besluta om de förslag som lagts fram av förvaltningschefen. Beslutet ska leda till att nämndens verksamhet hålls inom budgeterat

ekonomiskt utrymme och sträva efter att antagna mål uppnås inom fastställd tidsram. Om nämnden har ett eget kapital kan det övergångsvis få utnyttjas. Nämndens beslut om åtgärder ska omgående anmälas till kommunstyrelsen för kännedom. Då det finns gällande restriktioner för att använda eget kapital, ska nämnden begära kommunstyrelsens tillstånd.

Med väsentligt underskott menas en avvikelse som överstiger 0,5 procent av nämndens kommunbidrag. Avvikelse understigande 2 miljoner kronor behöver aldrig anmälas. Om prognosen för nämnderna som helhet inte kan hanteras inom budgeterat resultat, kan kommunstyrelsen under innevarande budgetår besluta att sänka gränsen för när en plan för att åtgärda underskott ska rapporteras.

Förvaltningschefen är skyldig att i protokollet ge sin mening tillkänna i fråga om förslag som bedöms leda till underskott jämfört med budget. Detta protokoll ska anmälas till kommunstyrelsen för kännedom.

4.3 Resultatreglering

Resultatet för ett kommunbidragsområde ska som princip helt överföras till nästa år. I praktiken sker detta genom att nämndernas ackumulerade avvikelser mot budget registreras i en sidoordnad förteckning och benämns internt eget kapital.

Resultatet granskas i samband med bokslutsarbetet (bokslutsberedning) och kan jämkas med hänsyn till utförd prestation, särskilt beslut eller motsvarande. Inriktningen är att verksamhet ska bedrivas så att resultatminus inte uppkommer. Har ett resultatminus ändå uppstått täcks underskottet från nämndens eget kapital. Saknas eget kapital uppstår en skuld som ska täckas under kommande år. Bokslutsberedningen föreslår efter prövning vilket resultat som ska föras över till kommande år. Kommunstyrelsen beslutar om resultatöverföringen och eventuella begränsningar för nyttjande av eget kapital.

Nämnd kan omdisponera eget kapital mellan kommunbidragsområdena och beslutar om intern tillämpning av resultatreglering och eget kapital.

4.4 Investeringsverksamhet

Anslag beviljas per investeringsprojekt. Investeringar med gemensamt ändamål kan få samlingsanslag för nämnds egen prioritering mellan projekt. Det totala anslaget för projekt som löper över flera år fastställs då projektet ingår med någon del i årsbudgeten.

För investering i inventarier får varje nämnd ett årligt ramanslag. Detta belopp utgör gränsen för nämnds satsning på inventarier. Anskaffningsbeslut ska alltid utgå från vad som är ekonomiskt mest fördelaktigt för staden och oberoende av uppdelningen mellan drift- och investeringsbudget. Redovisning av investering ska ske enligt god redovisningssed. Vid leasing ska kalkyler visa ekonomiska fördelar jämfört med egen finansiering.

Nämnd måste inom ordinarie kommunbidrag täcka de interna kapitalkostnader som uppstår till följd av en investering. Eventuell kompensation prövas i budget.

Efter genomfört investeringsprojekt ska projektet slutredovisas till kommunstyrelsen om den totala investeringen överstiger 10 miljoner kronor eller projektets avvikelse mot budgeterat belopp är större än 15 procent. Kommunstyrelsen avgör om respektive slutredovisning ska överlämnas till fullmäktige.

Kommunstyrelsen har befogenhet att under löpande budgetår omprioritera mellan olika investeringsanslag eller inom ramen för årets totala investeringsutrymme. Då fullmäktige har beviljat totalanslag för ett flerårigt projekt kan kommunstyrelsen, om den likvida situationen så medger, besluta om tidigareläggning av de delar som finns upptagna under planåren.

5. Redovisning och intern kontroll

5.1 Redovisning

Redovisning sker enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning samt övrig tillämplig lagstiftning, god redovisningssed och normering för kommunal sektor. Stadsledningsförvaltningen tolkar och fastställer tillämpningen för Mölndals stad samt utfärdar interna regler och anvisningar.

Den interna redovisningen ska följa stadens ekonomimodell. Förvaltningarna ansvarar till exempel för att den flerdimensionella kodplanen används konsekvent och genomtänkt inom stadens alla verksamheter.

5.2 Intern kontroll

Nämnd ansvarar för att den interna kontrollen är ändamålsenlig och tillräcklig.

Den övergripande definitionen på intern kontroll är en process, där såväl den politiska som den professionella ledningen samt övrig personal samverkar. Processen utformas för att med rimlig grad av säkerhet kunna uppnå följande mål:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera

I syfte att undvika onödigt höga kostnader för den interna kontrollen, bör nämnderna eftersträva att de interna kontrollsystemen integreras med den ordinarie organisationen och dess processer. Rollfördelning och innehåll definieras i särskilt reglemente.

6 Personal

Kommunstyrelsen ska i egenskap av personalorgan ta hand om frågor som rör förhållandet mellan staden som arbetsgivare och dess arbetstagare. Kommunstyrelsen kan därför teckna kollektivavtal som rör förhållandet mellan arbetstagarorganisationer och staden som arbetsgivare. Detta sker med bindande verkan för staden. Kommunstyrelsen kan lämna i uppdrag till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) att ingå centrala kollektivavtal.

Kommunstyrelsen förhandlar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt inom andra nämnders verksamhetsområden, utom vad som gäller 11–14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet. Kommunstyrelsen beslutar om stridsåtgärd.

Vid osäkerhet i tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser som rör förhållandet mellan staden som arbetsgivare och dess arbetstagare är det kommunstyrelsen som ytterst avgör frågan. Det gäller även i frågor om omplacering av personal mellan stadens nämnder.

Nämnd anställer sin personal och har det fulla arbetsgivaransvaret med tillämpning av gällande lagar, avtal och centrala riktlinjer. Kommunstyrelsen anställer dock förvaltningschefer.

Tillsättningen av förvaltningschef sker efter samråd med nämnds presidium och med stadsdirektören. Förändringar inom förvaltnings organisationsstruktur beslutas av nämnd.

Kommunstyrelsen fastställer årligen utrymme för löne-revision och avgör inom vilka områden staden ska ha enhetlig arbetsgivarpolitik och tillämpning.

Nämnden har det övergripande arbetsmiljöansvaret för sina medarbetare. Nämnden kan skriftligen fördela det konkreta arbetsmiljöarbetet till förvaltningschef. Även om arbetsmiljö-uppgifter fördelas kvarstår det övergripande arbetsmiljöansvaret för nämnden.

Förvaltningschef ska på uppdrag av nämnden säkerställa att arbetsmiljökraven uppfylls inom förvaltningen, att riskbedömningar görs kontinuerligt inför föreslagna förändringar och att lag, föreskrifter, avtal och styrdokument följs. Nämnd svarar för den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt förvaltningens anvisningar. Förvaltningschefen kan i sin tur skriftligen fördela arbetsmiljöuppgifterna inom sin förvaltning. Avdelningschefer kan skriftligen fördela arbetsmiljöuppgifter till sina enhetschefer. Chef kan returnera, alla eller delar av, sina tilldelade arbetsmiljöuppgifter, om chefen inte anser sig ha resurser, befogenheter eller kompetens för att bedriva sina tilldelade arbetsmiljöuppgifter.

7 Intern service

7.1 Intern service, resursfördelning och relationsprinciper

Verksamheternas behov av lokaler, lokalvård, måltider, IT, telefoni och transporttjänster ska primärt fullgöras genom serviceförvaltningen och stadsledningsförvaltningens fastighets- och IT-avdelningar. Följande styrprinciper är också tillämpliga på liknande relationer inom andra områden i staden.

Nämnd tilldelas resurser av fullmäktige för att kunna avropa interna tjänster. Grunden för detta är att kostnaderna ska redovisas på rätt ställe och avsikten är också att det ska skapa kostnadsmedvetenhet och incitament för att inte avropa mer än nödvändigt.

Intern leverantör får maximalt höja priser, utöver överenskomna kvalitetsförbättringar, enligt den grundkompensation för priser och löner som tillämpas i budgeten. Behov utöver detta ska redovisas i god tid i budgetarbetet och ingå i prioriteringarna vid tilldelning av utgiftstak. Vid byte av fördelningsprinciper sker i regel motsvarande justering av kommunbidragen.

Relationen mellan leverantör och beställare ska i grunden bygga på samarbete för gemensamma mål. Samarbetet ska ha ett tydligt medborgar- och brukarfokus där det är relevant. Parterna förutsätts sinsemellan uppföra sig affärsmässigt och professionellt. Löpande beställningar ska registreras i ärendesystem. Mera omfattande leveranser kräver skriftliga överenskommelser. Prissättningen ska vara transparent och kunna jämföras med marknaden i övrigt. Den interna leverantören fastställer vid behov en standard eller ett standardsortiment efter samråd med beställaren. Interna prissättningar ska utgå från att verksamheternas kostnadsredovisning måste kunna motiveras vid avgiftssättning enligt självkostnadsprincipen och beräkning av ersättning till fristående aktörer.

Debitering av internt köp ska ske om värdet av varan eller tjänsten står i rimligt förhållande till kostnaden för själva debiteringsarbetet. Intern fakturering av låga belopp ska undvikas.

Fakturering av intern vara eller tjänst görs av den levererande parten. Intern vara eller tjänst som tillhandahålles regelbundet faktureras och redovisas per månad för att ge korrekt månadsrapportering eller avseende lägre belopp enligt överenskommelse. Bokföring av interna mellanhavanden avslutas helt per årsbokslut. Intern fakturering eller kostnadsfördelning får endast avse innevarande år.

De interndebiteringar som fastställs årsvis ska av administrativa effektivitetsskäl debiteras genom automatisk belastning i bokföringen.

7.2 Konkurrensutsättning av intern service

Den interna servicen kan konkurrensutsättas. Kommunstyrelsen, eller när så krävs fullmäktige, beslutar då om extern utförare får anlitas istället för stadens egna resursinsatser. Kommunstyrelsen prövar frågan efter framställan från den nämnd som vill konkurrensutsätta stadens interna service och istället själv ansvara för anlitande av extern leverantör.

Nämnd ansvarar för stadens förhandlingsskyldighet enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet (MBL). Vid upphandling och drift ska stadens vedertagna kvalitetsnivåer upprätthållas.

Uppsägning eller förändring av intern tjänst som påverkar budgetramarna ska, med god framförhållning och dialog, ske enligt överenskommelse eller absolut senast vid utgången av april före budgetåret. I relationerna mellan intern leverantör och nämnd ska stadens bästa sättas före utfallet hos resultatenthet eller nämnd.

8 Fastighetsförvaltning

8.1 Köp, försäljning och förvaltning av fastigheter och bostadsrätter

Kommunstyrelsen företräder staden som ägare av stadens fastigheter och bostadsrätter. Kommunstyrelsen ansvarar också för den strategiska samordningen av verksamheternas behov av lokaler samt investeringar och underhåll av stadens lokal- och fastighetsbestånd.

Av kommunstyrelsens reglemente framgår vilka av kommunstyrelsens utskott som bereder fastighets- och lokalärenden. Av kommunstyrelsens delegeringsordning framgår i vilken mån kommunstyrelsen delegerat sin beslutanderätt till utskott eller anställd.

Förvaltningen av fastigheter och lokaler delas mellan följande verksamheter.

- stadsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelning (som lyder under kommunstyrelsens plan- och exploateringsutskott)
- stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning (som lyder under kommunstyrelsens lokalstrategiska utskott)
- tekniska förvaltningen (som lyder under tekniska nämnden)
- serviceförvaltningen (som lyder under servicenämnden)

Stadsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelningen ansvarar för att planera och genomföra den långsiktiga och strategiska användningen av stadens mark. Mark- och exploateringsavdelning hanterar också köp och försäljning av stadens fastigheter. Vidare förvaltar mark- och exploateringsavdelningen obebyggd planlagd kvartersmark, bebyggd plan-

lagd kvartersmark som inte utgör verksamhetslokaler samt icke planlagd mark (stadens markreserv). Mark- och exploateringsavdelningen kan uppdra åt tekniska förvaltningen respektive fastighetsavdelningen att förvalta fastigheter som omfattas av plan- och exploateringsutskottets ansvarsområde.

Tekniska förvaltningen förvaltar planlagd allmän platsmark, gator, torg, parkeringsplatser och tekniska anläggningar såsom pumpstationer, tryckstegringsstationer, vattenverk och anläggningar på Kikås avfallsanläggning. Tekniska förvaltningen ska också, på uppdrag av stadsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelning, förvalta icke planlagd mark (stadens markreserv) avseende stadens skogsinnehav och naturmark.

Stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning förvaltar stadens verksamhetslokaler, bostadsrätter och förhyrda lokaler och ska strategiskt samordna verksamheternas behov av lokaler (lokal försörjningen). Fastighetsavdelningen hanterar också köp och försäljning av stadens bostadsrätter. Fastighetsavdelningen ska vidare, på uppdrag av mark- och exploateringsavdelningen, förvalta bebyggd planlagd kvartersmark som inte utgör verksamhetslokaler.

Serviceförvaltningen ska på uppdrag av stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning utföra fastighetsskötseln inom fastighetsavdelningens ansvarsområde.

8.2 Förhyrning av externa lokaler

Stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning företräder staden vid tecknande, omförhandling och avvecklande av avtal för externt inhyrda lokaler. Av kommunstyrelsens delegeringsordning framgår när förhyrningen kräver beslut av kommunstyrelsen, dess lokalstrategiska utskott eller anställd. Avgörande för beslutsbehörigheten är hur mycket stadens totala hyresåtagande påverkas genom förhyrningen. Som hyreskostnader räknas förutom hyra, även media, underhåll samt ersättningar för gjorda investeringar, lokalanpassningar och liknande. Förlängning av hyresavtal som inte tidigare prövats i kommunstyrelsen ska jämföras med ett nytt hyresavtal.

9 Köp och försäljning av tjänster och varor

9.1 Inköp och upphandling av varor och tjänster

Kommunstyrelsen leder och samordnar stadens inköps- och upphandlingsverksamhet av varor och tjänster samt tillser att staden har en gemensam strategisk och effektiv inköps- och upphandlingsprocess.

Stadsledningsförvaltningens upphandlingsenhet ska i dialog med förvaltningarna säkerställa en ändamålsenlig och effektiv inköpsorganisation.

Förvaltningarna ska ha en god framförhållning gällande sitt inköpsbehov. Förvaltningens samlade upphandlingsbehov för nästkommande kalenderår ska i god tid kommuniceras till upphandlingsenheten för fastställande av årlig upphandlingsplan.

Upphandlingsenheten ansvarar för att bistå förvaltningarna med rådgivning, information och utbildning avseende inköpsrelaterade frågor. Upphandlingsenheten ansvarar vidare för genomförandet av upphandlingar och förnyade konkurrensutsättningar av varor och tjänster över 100 000 kronor i nära samverkan med berörd verksamhet. Övriga upphandlingar genomförs genom förvaltningarnas egen försorg. Vid särskilt önskemål kan förvaltning efter överenskommelse med upp-

handlingsenheten genomföra nämndspecifik upphandling även över 100 000 kr under förutsättning att tillräcklig kompetens finns i verksamheten alternativt anlitas externt.

Upphandlingsenheten bidrar i upphandlingsförfarandet med upphandlingsmässig kompetens och verkar för att upphandlingar genomförs på ett affärsmässigt och korrekt sätt i linje med stadens övergripande mål och strategier. Berörd förvaltning ansvarar för medverkan med tillräckliga resurser, sakkunskap och verksamhetskompetens för att beskriva krav, kriterier, funktion och annan information som är relevant för upphandlingen.

Chef ansvarar för att de medarbetare som givits befogenhet att göra inköp och/eller göra beställningar utifrån ramavtal har nödvändig kunskap om gällande lagstiftning och om stadens interna regler på området.

Förvaltningarna ska ha en effektiv kontroll över sina inköp och ska operativt följa upp inköpen samt genomföra åtgärder för att styra mot korrekta och kostnadseffektiva inköp.

Upphandlingsenheten ansvarar för strategisk uppföljning av stadens upphandlade varor och tjänster.

9.2 Extern försäljning

Extern försäljning får endast ske inom ramen för den kommunala befogenheten och då det finns ett naturligt samband till förvaltningens reguljära verksamhet. Prissättning och uppträdande vid extern försäljning ska alltid ske på ett affärsmässigt sätt. Prissättning ska ske enligt självkostnadsprincipen såvida inte annat framgår av lag eller om försäljningen ingår som ett led i förvaltningen av stadens fasta och lösa egendom.

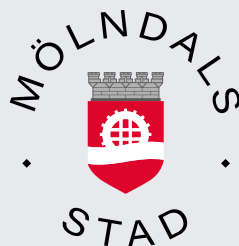
10 Tvist

Uppstår oenighet mellan nämnder eller förvaltningar, som inte rör nämnds myndighetsutövning, ska parterna i första hand föra en konstruktiv dialog med syfte att lösa frågan utifrån vad som är bäst för staden som helhet. Om det inte lyckas avgörs frågan av kommunstyrelsen.

Mölnads stad ligger söder om Göteborg och hade vid halvårsskiftet 2023 en befolkning på 70 348 personer. Under 2024 planerar staden att producera kommunala tjänster för ungefär sex miljarder kronor och det strukturella ekonomiska resultatet beräknas till en miljon kronor. Årets resultat budgeteras till 250 miljoner kronor.

År 2024 betalar Mölnadsborna 31,99 kronor per intjänad hundralapp i kommunal skatt, varav 20,51 kronor till Mölnads stad och 11,48 kronor till Västra Götalandsregionen.

Av 100 kronor i kommunalskatt planeras 45 kronor till förskola och skola, 34 kronor till vård, omsorg och sociala insatser, 6 kronor till gator, parker och kollektivtrafik, 5 kronor till kultur- och fritidsverksamhet och 10 kronor till räddningstjänst, miljö- och hälsoskydd, planverksamhet samt övrigt.

www.molndal.se
kontakt@molndal.se • 031-315 10 00